

EVANGELII HEMLIGHET

ELLER

KRISTUS I OSS

AV

PASTOR PER NILSSON

VISBY : EGET FÖRLAG

EVANGELII HEMLIGHET

ELLER

KRISTUS I OSS

AV

PASTOR PER NILSSON

VISBY
EGET FÖRLAG

VISBY 1920,
GOTLANDS-POSTENS TRYCKERI.

INNEHÅLL:

FÖRORD.

Åter står jag enligt Guds kallelse inför uppgiften att utgiva en ny bok. Då det behagat Gud att i sin stora nåd använda mina förut utgivna skrifter till välsignelse och låtit dem få en spridning varom jag vid mitt första försök ej vågade hoppas, så dristar jag mig även nu till att följa min inre maning och vänners råd att utgiva ännu en samling av mina muntligt hållna föredrag i tryck.

Dessa föredrag hava hållits under ett par evangelistkurser med syfte att giva deltagarna däri en inblick i frälsningsläran. Dessutom har jag hållit dem i min egen församling samt enstaka föredrag även på andra platser. De äro ej hämtade från någon viss utarbetad troslära utan äro uttryck för mina egna reflexioner enligt Guds ord och efter det ljus som Herren givit.

Att de skola komma att tillfredsställa alla, vågar jag ej hoppas, och detta har jag ej heller rätt att göra anspråk på. Men om de detta oaktat kunna giva anledning till ökat studium enligt Guds ord av de ämnen, som däri beröras, och att giva en klarare inblick i "Evangelii hemlighet", som är "Kristus i eder, vårt härlighets hopp", så har jag dock vunnit mitt syfte med dess utgivande.

Visby i Juni 1920.

PER NILSSON.

I.

GUD OCH HANS VERK.

Vem är Gud? På denna fråga kunna vi svara: Gud är den oändlige, evige och helige Anden, Joh. 4: 24, eller andeväsende, d. v. s. det högsta av alla andeväsende. Genom sina egenskaper att vara oändlig, evig och i sig själv helig höjer sig Gud över alla andra andeväsen.

Att Gud är oändlig innebär att han ej kan mätas med några mänskliga mått eller till sitt omfång fattas av den mänskliga tanken. 1 Kor. 8: 27; 2 Krön. 2: 6, Jes. 66: 1; Jer. 23: 24; Apg. 7: 48—49. I Guds oändlighet ingår även att han är allestädes närvarande Ps. 139: 7—12.

Var finnes Gud? Gud finnes allestädes där ej synd, otro eller ondska utestänger honom. Gud uppfyller med sin heliga närvaro hela det oändliga universum. Vi kunna låta vår tanke ila ut i rymden miljoner sinom miljoner mil till dess den för länge sedan har svindlat och ändå hava vi ej nått någon gräns för dess område. Och större än universum är Gud. Vi tycka att vår jord

är så stor. Vilket storverk har ej den människa gjort som farit jorden runt. Dock är jorden en försvinnande liten punkt i Guds stora universum. Av universums många hundra miljoner himlakroppar är jorden en av de allra minsta. Många av de övriga skulle i sig kunna rymma många tusen sådana kroppar som jorden. Så beräknas ju solens volym vara 1,280,000 gånger större än jorden. Stanna vi därtill inför det ofantliga, för vår tanke rent av svindlande avståndet mellan dessa kroppar, så kunna vi göra oss en svag föreställning om huru stort universum måste vara. Man känner sig hava skäl att utropa: Vad är vår lilla, obetydliga jord, att Du, stora världshärskare, frågar efter densamma! Räkna vi så med jordens omkring sextonhundra miljoner människor, vad är då en av dessa bland hela denna myllrande skara? Huru försvinnande liten blir hon ej där. Det må ej förundra oss att psalmisten inför denna tanke utbrister: "Vad är då en människa, att du tänker på henne, eller en människoson, att du låter dig vårda om honom", Ps. 8: 5. Vilken oerhörd förmätenhet framträder icke hos den människa, som i sitt hjärtas högmod vågar att sätta sitt upp mot denne store och oändlige Gud för att mästra hans verk eller kritisera det ord, som han i viss nåd givit oss människor att följa och efterleva. O, du lilla jordevarelse, huru har du kunnat falla så djupt uti högmod och galenskap? Vilket överväldigande kärlekens under som å andra sidan möter oss i detta sakförhållande, att denne store, oändlige Gud nedlåter sig till att i personlig gemenskap möta det försvinnande lilla människobarnet härnere i

stoftet under hennes vandring på vår lilla, obetydliga planet. I stället för att resa sig upp emot den Allsmäktige, borde varje människa kasta sig ned i stoftet inför honom för att där bekänna sin synd och sitt hjärtas högmod, bedja om nåd och förlåtelse samt bringa honom lov, pris och ära för den omätliga kärlek, som möter henne i Guds nedstigande till oss människobarn.

Det finnes intet annat väsen som är oändligt eller som kan vara allestädes närvarande än Gud. Kanske intaga de högsta änglaväsen ett allestädes närvarande tillstånd inom ett visst område, där de hava sin verksamhet förlagd. Så tyckes fallet vara med Satan, mörkrets och dödens furste, och vi veta av Guds ord att han är en fallen änglafurste, Jud. 1: 6. Efter sitt fall har han dock fått behålla sitt allestädes närvarande tillstånd inom det område där det medgives honom att utöva sin sorgliga verksamhet, ett förhållande som han utnyttjar till att överallt kring hela jordens krets förvilla, bedraga och fördärva människorna samt att plåga och anfäkta Guds utkorade barn.

Men, som sagt, även om dessa till viss utsträckning äro allestädes närvarande, så äro de dock icke oändliga, enär deras tillvaro är inskränkt till ett visst område. De övriga lägre andeväsendena, goda såväl som onda, torde alla hava en fullt ändlig tillvarelseform, kanske bestående i en given andekropp, något liknande den Jesus hade mellan uppståndelsen och himmelsfärden. Han kunde i detta tillstånd förflytta sig i ett ögonblick från den ena platsen till den andra, och han kunde utan hinder gå genom lyckta dörrar, men allestädes närvarande var han

dock icke. Det var först genom himmelsfärden, som han uppgick i den högsta tillvarelseformen eller blev allestädes närvarande, Ef. 4: 10. Vad innebär egentligen Jesu uppfarande till himmelen? Att han for långt bort från jorden till någon långt avlägsen plats vid universums yttersta gräns eller kanske utom densamma, ifall vi kunna tänka oss något sådant område? Huru få detta att överensstämma med Jesu ord: "Se, jag är med eder alla dagar intill tidens ände", Matt. 28: 20, eller med apostelns påstående, att Kristus är församlingens huvud, Ef. 5: 23, och att han är dess liv, Kol. 3: 4. För min del tror jag ej att Kristi uppfarande till himmelen innebar något dylikt, utan helt enkelt det att han intog en högre tillvarelseform. Jag tror att uttrycket himmelen är att fatta mera som ett tillstånd än som en viss given plats. På flera ställen i nya testamentet framställes även himmelriket såsom existerande redan här på jorden. Så t. ex. i liknelserna om vetet och ogräset, om senapskornet, om surdegen, om skatten i åkern, om den kostbara pärlan, om noten som kastades i havet, Matt. 13, om arbetarna i vingården, Matt. 20: 1—16, om de tio jungfrurna, Matt. 25: 1—13, m. fl. Härmed kan ej menas något annat än Guds rike på jorden existerande genom tron i de troendes hjärtan och liv och måste alltså avse ett tillstånd och ej en bestämd plats. Aposteln talar om en tredje himmel och ävenså om paradiset till vilka områden han vart uppryckt och där han "fick höra outsägliga ord, sådana som det icke är lovligt för en människa att uttala", 2 Kor. 12: 2—4. Måste vi här ovillkorligt tänka oss att apostelns ande

vid detta tillfälle lämnade kroppen och for genom hela universum till någon mycket avlägsen plats, som utgjorde denna himmel eller detta paradis. För min del tror jag ej alls något sådant. Jag tror snarare att han helt enkelt i anden försattes först till det tillstånd som motsvarar paradiset, eller om vi så vilja kalla det den andra himmelen, och därpå till det tillstånd som motsvarar den tredje himmelen, eller vad vi pläga kalla härlighetens himmel.

Den första himmelen hava vi att söka här på jorden. Det är den himmel om vilken här ovan talats och som består i Guds rike på jorden. Så tro vi att Jesu uppfarande till himmelen ej alls innebar att han for långt bort till någon mycket avlägsen plats, utan endast att han höjde sig upp till ett högre andligt tillstånd, och i detta fall till det högsta av alla tillstånd inom andevärlden, nämligen till det allestädes närvarande tillståndet. Enligt denna tanke blir det ej alls svårt för oss att förstå skriftens uttalande om att han är i himmelen, sittande på Faderns högra sida, men på samma gång när de sina intill tidens ände, och att han i egenskap av det eviga livet är verksam inom sin församling här på jorden.

Medan vi stanna inför de olika tillvarelsetillstånden inom andevärlden och vid Kristi uppfarande till himmelen, kan det ock vara av intresse att något stanna inför vad som i detta sammanhang säges om skyn. Angående Kristi himmelsfärd säges det att en "sky tog honom bort ur deras åsyn", Apg. 1: 9. Om Kristi återkomst säges det: "Och man skall få se Människosonen komma

på skyar med stor makt och härlighet", Matt. 24: 30, och återigen: "Se, han kommer med skyarna, och allas ögon skola se honom", Uppb. 1: 7. Angående vårt upptagande heter det: "Sedan skola vi som då ännu leva och hava lämnats kvar bliva jämte dem bortryckta på skyar (eller som det heter i en äldre översättning: i skyar) upp i luften, Herren till mötes; och så skola vi alltid få vara hos Herren", 1 Tess. 4: 17, och i Ebr. 12: 1, talas om den stora sky av vittnen som omgiva oss. Med dessa vittnen kan aposteln ej åsyfta andra än dem om vilka han talat i föregående kapitel, eller de heliga martyrernas andar, och om dessa säger han att de som en sky omgiva oss här på jorden. Inför dessa bibelställen erinrar jag mig vad jag en gång hörde en troende syster berätta för mig. Hon sade sig vid et tillfälle i anden hava sett de saligt hemgångnas andar. Hon såg en stor skara av dem, och bland dessa igenkände hon flera av dem som hon hade umgåtts med här på jorden. "Men", sade hon, "jag såg dem alla tillsammans som en stor sky. Andarna utgjorde själva skyn, och i skyn såg jag konturerna av de hemgångna". Sannolikt finnes det inom andevärlden också en något skyliknande tillvarelseform. Det är i denna tillvarelseform som Kristus skall vid sin ankomst möta sin brud och i samma tillstånd skola även vi upplyftas till hans möte i luften. Det är också i denna tillvarelseform som de saligt avlidnas andar omgiva oss härnere på jorden. Troligen skola vi dock efter vårt fulla återförenande med Kristus också med honom upplyftas till ett ännu högre tillstånd. Men över alla dessa lägre tillvarelseformer inom

andevärlden står dock Guds tillstånd av allestädes närvarelse som det högsta av dem alla.

Den andra för Gud speciellt utmärkande egenskapen är att han är evig, Ps. 90: 2. D. v. s. att han enligt vårt begrepp har alltid varit och skall alltid förbliva. Man kan ej tänka sig någon tid, då han ej funnits till och ej heller någon sådan då han ej skall komma att existera. Vi kunna låta vår tanke ila tusen sinom tusen och åter tusen år tillbaka i tiden, om man nu kan använda ordet tid med avseende på evigheten, så komma vi dock icke till någon tid då icke Gud funnits till. Det gives, så långt vi känna, icke några andra andeväsenden om vilka det kan sägas, att de på samma sätt äro eviga, ty de äro alla skapade av Gud, d. v. s. de hava alla utgått ur det gudomliga väsendet. Änglar såväl som människor äro skapade av Gud. Ja, t. o. m. de onda andarna med Satan, dess furste äro skapade av Gud, ehuru de då icke voro onda utan rena och heliga änglar.

I nära samband med Guds egenskap att vara evig står hans oföränderlighet. Han förändras aldrig, 2 Mos. 3: 14; Ebr. 13: 8; Jak. 1: 17. Allt annat i universum förändras, materien förändras, sol, måne och jord förändras, djur och växter förändras; vi människor förändras, men Gud förbliver oföränderlig, densamme. Sådan han var vid skapelsens början, och sådan han var under patriarkernas, profeternas och apostlarnas dagar, sådan är han ännu den dag som inne är. Han är densamme med avseende till sin person, sin makt, sitt sinnelag och sin kärlek. Dock tyckes änglarna i detta hänseende stå

Gud synnerligt nära, ty några bevis för att någon förändring försiggår hos dessa väsen torde man ej hava, snarare talar allt det man vet om dem för motsatsen. Att de dock icke ursprungligen voro oföränderliga framgår därav, att de nuvarande onda andarna avföllo från sin medskapade helighet och renhet ned till det absoluta ondas ståndpunkt, där de för närvarande befinna sig,

En tredje för Gud särskild utmärkande egenskap är att han är allsmäktig, d. v. s. att han kan göra allt det han vill, och som är överensstämmande med hans väsende, Ps. 33: 9; Matt. 19: 26; Luk. 1: 37. Man kan ej tänka sig något som är förnuftigt och överensstämmande med Guds väsende såsom varande helig och kärleken själv, som icke Gud kan göra. Det är denna Guds egenskap som för den troende kastar ljus över så mången fråga inför vilken man eljest skulle stå undrande och spörjande. Så hava många stått frågande inför flera av bibelns berättelser under det andra hava ansett dem för rena omöjligheter, vilka aldrig kunnat inträffa. Men för den troende få alla dessa tilldragelser sin lösning i Guds egenskap av att vara allsmäktig. En av dessa berättelser är den, som omnämnes i Jos. 10 kap., där det säges att Gud lät solen och månen stå stilla till dess att Israel hade vunnit seger över sina fiender. Enligt vårt begrepp skulle det rättare vara jorden som vid detta tillfälle stod stilla i sitt lopp. Men invändes det: Detta är en omöjlighet, då det är absolut stridande mot naturlagarna. Inför skriftens tydliga utsago att för Gud är allting möjligt och att: "För Gud är ingenting omöjligt" får dock detta skriftställe sin lösning. Tala ovan nämnda Guds-

ord sanning, då är det också givet att inga naturlagar kunna inskränka Guds makt att handla. Gud, som med sin allmaktshand uppehåller allt och styrer allt, kan om han så vill låta både jorden, solen och månen, ja, alla himlakroppar i universum stanna i sitt lopp, och detta t. o. m. utan att någon människa förnimmer det, eller något på jorden beröres därav.

En annan av de berättelser i skriften, som man gjort anmärkning emot och som mången gjort sig löjlig över, är berättelsen om profeten Jona om vilken säges att han uppslukades av en stor fisk, och att han levde i fiskens buk under tre dagar och tre nätter för att sedan uppkastas på det torra igen, Jon. 2 kap. Man säger: Detta är en omöjlighet. Vilken fisk skulle kunna uppsluka Jona levande? Och om vi även tänka oss detta som möjligt, huru skulle Jona kunna leva i fiskens buk under tre dygn? Svaret hava vi oss återigen givet i Guds allmakt. "För Gud är allting möjligt", och: "För honom är ingenting omöjligt." Det står att Gud sände en stor fisk, som uppslukade Jona. Det var Gud som sände fisken. Fanns det ingen av de då existerande fiskarna med tillräckligt stort svalg för att kunna uppsluka profeten, så kunde Gud utan vidare skapa en fisk för ändamålet. Han behövde endast uttala ett ord och den låg där färdig för sin uppgift. Genom sitt allmaktord har Gud skapat hela världsaltet, och genom sitt allmaktord kan han alltfort skapa vad han vill. "Åh" säger man, "icke skulle Gud göra sig så mycket besvär för denna saks skull". Ja, säg det. Om Gud kunde utgiva sin ende son, det käraste han hade, för att frälsa

den i synd fallna mänskligheten, skulle han då icke kunna skapa en fisk för att föra sitt frälsningsbudskap till en hel stads befolkning. Och vidare — skulle den Gud, som genom sin allmakt en gång givit människan livet, icke också kunna så göra att detta förblev i Jona under den tid han vistades i fiskens buk. Det senare var väl ej svårare än det förra.

Man har också mycket förlöjligat berättelsen om Bileams åsna, därför att där säges att denna talade till sin ägare, 4 Mos. 22. Man utropar: En omöjlighet! Huru skulle en åsna kunna tala? Jag undrar om det i de offentliga tidningarna t. ex. skulle meddelas, att någon framstående vetenskapsman genom sina experiment lyckats få en åsna att tala, om man då skulle hava lika svårt att tro därpå. Jag förmodar, att man då med största förtjusning skulle mottaga denna nyhet och däri se en den mänskliga vetenskapens storbragd. Troligen skulle man ock med största skyndsamhet utnyttja den som bevis för teorien om att människan härstammar från däggdjuren. Det förefaller ej vara själva saken man har så svårt att tro på som fastmer att det var ett verk av Gud. Om det ändå vore ett verk av människor, då vore det väl ändå något att tro på. Men Gud, icke kan han göra något sådant! Icke är universums stora Gud något mot vad den försvinnande lilla jordebundna människan är. Ack, du arma, men dock så häpnadsväckande högmodiga människobarn, när skall du komma till förnuft igen! Att en människa kan lära en papegoja att tala, det väcker intet uppseende; det tror varje människa på. Men att Gud skulle komma en åsna att tala, huru

svårt har man ej för att fatta och tro detta. Man vill ej räkna med Guds allmakt.

Även stå så många i vår tid frågande inför berättelserna om Jesu underverk. Kan det verkligen vara sant vad evangelierna berätta om att Jesus botade alla slags sjukdomar, att han gjorde de spetälska rena, att han öppnade de blindas ögon, att han gjorde de döva hörande, de halta gående o. s. v. samt att han uppväckte de döda? Omöjligt, utropar man från annat håll, det är ju stridande mot naturlagarna. Vi fråga endast: Skulle icke den Gud, som genom sitt allmaktsord skapat människan och givit henne livet, även kunna hela henne, då något i hennes organism kommit i olag? Det är väl en dålig mästare, som ej vore i stånd att reparera det verk han själv gjort. Enligt vilka naturlagar skapade Gud människan och vilka naturlagar kunna väl hindra honom från att bota en sjuk? Vet du detta?

Så långt vi känna är det inget annat andeväsen som besittar egenskapen att vara allsmäktig. Änglarna äro det ej; icke ens överänglarna. Satan har stor makt på jorden, vi voro färdiga att säga en oerhörd stor makt, men allsmäktig är han dock icke. Hans makt sträcker sig icke längre än till det område, som Herren givit honom. Utom de gränser, som Herren uppdragit för hans makt, kan han ej gå, och inom gränsen av Jesu blod kan han ej heller träda. I Jesu Kristi blod är hans makt bruten. Så snart vi människor ställa oss under detta välsignade blod har Satan ingen makt över oss.

I nära anslutning till Guds allmakt står hans allvetenhet, Ps. 33: 13—15; Ebr. 4: 13, d. v. s. att han vet

allt, det förflutna, det närvarande och det tillkommande. Det existerar ingenting, som ej Gud känner eller vet. Det gives ingen plats där människan kan gömma sig undan Guds åsyn. Hans öga genomtränger det svartaste mörker och till den mest undangömda vrå tränger sig hans blick. Han läser våra mest förborgade tankar och människans mest hemliga synder äro honom icke fördolda. Har du tänkt på detta, du som söker att gömma dig undan Guds allseende öga? Varje din handling, varje ditt ord och varje din tanke är uppskriven i Guds allvetenhets stora bok. Om intet annat väsende kan man säga att det är allvetande. Änglarna äro det ej, Mark. 13: 32. Satan har nog mycket stor vetskap om det förflutna och det närvarande, och kanske han i detta avseende besitter en kunskap som närmar sig allvetenhet, men med avseende på det tillkommande tror jag dock icke att man kan säga detsamma. Dock måste han hava en rätt så stor förnimmelse även om det framtiden tillhör, ty detta är nog vad många av Herrens tjänare fått erfara, att de före tillfällen, då Herren fått använda dem till särskild välsignelse, hava de också på ett särskilt sätt fått erfara Satans frestelser och anfäktelser varigenom han sökt hindra dem från att gå Herrens väg. Eller ock har han i samma avsikt kastat över dem eller deras familjer sjukdomar eller lagt andra hinder i deras väg — ett sakförhållande som visar oss att Satan redan på förhand haft vetskap om att dessa Herrens tjänare stått inför tillfällen, då Herren på särskilt sätt velat använda dem i sin tjänst.

Det kan, då vi äro inne på detta område, vara av

intresse att lyssna till det pastor Wadström har att förtälja i sin bok "Ur minnet och dagboken." Han berättar där bl. a. om en f. d. spåkvinna, Gustafva Cornér, som blivit omvänd till Gud och med vilken han flera gånger samtalat. Vid ett av dessa tillfällen frågade han henne om hennes forna spådomskonst blott hade varit medvetet bedrägeri eller om hon verkligen, när hon slog sig ned vid korten eller kaffesumpen, trott sig äga någon förmåga att skåda in i det fördolda. Hon bekände då helt uppriktigt, att när hon först satte sig ned inför de främlingar, som kommit för att rådfråga henne, visste hon ej det ringaste vad hon skulle säga. Men så fort hon under en påtagen viktig min hade börjat sina hokuspokus och öppnade munnen för att tala, fick hon alltid en förnimmelse av att någon stod bredvid henne och viskade i hennes öra vad hon skulle yttra. Och sålunda blev hon nästan alltid i stånd att omtala de personers föregående levnadshändelser som sutto framför henne, fastän hon aldrig förr sett dem eller hört något om dem. Ja, hon häpnade ofta själv, när hon såg huru de förskräcktes, rodnade eller bleknade, när hon sade dem deras förra levnadsförhållanden. I fråga om det tillkommande däremot svävade hon oftast i okunnighet, och vad hon sade med avseende härpå var vanligen endast tomma ord och gissningar. Efter sin omvändelse kom hon till den övertygelsen, att det måste ha varit onda andar, som så tillviskat henne vad hon skulle säga, efter det nästan alltid slog in. Ty fastän framtiden var i det mesta fördold för de onda andarna, så ägde de förvisso kunskap om det förflutna. Så långt pastor Wad-

ström. Dock har det nog visat sig att mången spåkvinna kunnat förutsäga åtskilligt även av det som hör framtiden till. Och i så fall skulle detta bestyrka vår tanke att de onda andarna hava åtminstone starka aningar om framtida händelser. Allvetande är dock ingen mer än Gud.

Nära nog uppgående i Guds allvetande är hans allvishet, enligt vilken han aldrig i tanke, ord eller handling kan begå något som helst misstag, Rom. 11: 33. Inför livets många skiftningar och många "varför" är det till outsägligt stor tröst för oss att veta, att bakom dess brokiga tavla står en allvis Gud, som aldrig kan begå något misstag.

Ännu en egenskap varigenom Gud särskilt utmärker sig över alla andra väsen är hans helighet, 3 Mos. 11: 44; Ps. 99: 5; Ebr. 7: 26; Uppb. 6: 10. I denna Guds helighet inrymmes en del andra för det gudomliga väsendet utmärkande egenskaper. Skriften säger att "Gud är kärlek", 1 Joh. 4: 16. Dessa egenskaper äro indentiska med varandra. ty det väsentliga i helighet är kärlek och helighetens främsta frukt är kärlek. Till följd av att Gud är helig följer ock att han är sannfärdig och trofast, ty den som är helig kan ej ljuga och ej heller svika något som han lovat. Med Guds helighet följer också att han är nådig och barmhärtig, så att han varkunnar sig över sina händers verk; ty huru skulle heligheten, vars grundväsen är kärlek, kunna annat än förbarma sig över, förlåta och tillgiva dem som söka nåd och hjälp.

En annan egenskap som ingår i Guds helighet är hans rättfärdighet, ty helighet innebär oförenlighet med

det som är ont. Därav följer att Gud, ehuru nådig och barmhärtig, ja, kärleken själv, måste genom denna sin oförenlighet med det onda reagera mot detsamma; ja vi kunna ock, om vi så vilja, säga straffa det onda. Men varuti består Guds straffdom. Om icke just däruti att han tager sin hand ifrån sina skapade verk, och dessa som en följd därav komma under Satans, onskans och dödens välde. Att så sker utgör straff tillräckligt. Vi säga att Guds straffdom går över folken i krig. Detta är sant, men, varuti består denna straffdom? Helt enkelt däri, att då folken kommit till ett visst mått av gudslöshet och gudsförakt, så tager Gud sin skyddande hand ifrån dem, varigenom hatets, våldets och dödens demoner lössläppas ibland dem. Och det är då som dessa demoner utföra vredesdomen över dem. Det är då som vi få uppleva och bevittna något så fasansfullt som fallet varit under de senaste åren; ty det är väl ingen som tror eller vågar påstå att det är kärlekens Gud som inspirerar de skaror som med de gräsligaste mordvapen i hand rusar fram mot varandra för att slakta och nedgöra den ene den andre. Mången säger ock att Gud straffar människan med sjukdom. Detta är sant. Men huru utföres detta straff? På samma sätt, därigenom att Gud tager sin bevarande hand tillbaka med avseende på personen ifråga, och Satan eller sjukdomsdemonerna får tillåtelse att kasta över henne sjukdom och därmed följande elände för att därigenom plåga och fördärva henne. Att sjukdomen skulle vara utgående från Gud, eller att han skulle vara den verksamma i den, är en åsikt som jag aldrig kan vare sig fatta eller gilla. Det talas också om — hel-

vetet, den eviga pinan, såsom utgörande en straffdom. Och vi tro ju på ett sådant straff emedan den heliga skrift så lär. Men vari består denna straffdom om icke just däri, att Herren helt tagit sin hand ifrån dessa arma varelser, som drabbats därav, och att de tillföljd därav också helt kommit under den furstes våld, som de, trots all Guds nåd och förbarmande kärlek, och trots allt vad Gud i denna sin kärlek gjort och offrat för deras frälsning, själva hava med fullt uppsåt utvalt att tillhöra och tjäna. Det är själva den själviskhetens, hatets och dödens atmosvär, som följer och omgiver de onda och osaliga andarna, som för dem skapar helvetet. Guds straffande rättfärdighet, varom så mycket talats och skrivits är ingenting annat än hans oförenlighet med det onda.

I detta sammanhang kan det ock vara av intresse att något stanna inför frågan om Guds förbannelse. Man säger att det eller det har drabbats av Guds förbannelse. Uti vad består då denna Guds förbannelse? Jo just däruti att han antingen helt eller delvis tagit sin hägnande, hjälpande eller välsignande hand ifrån detsamma. Den största förbannelse som kan drabba någon är att Gud tager sin hand ifrån densamma, och hon hemfaller åt ondskans och mörkrets makter.

Med avseende på det påståendet, att helighet är särskilt utmärkande för Gud såsom varande det högsta av alla existerande väsenden, kan man göra den anmärkningen att det finnes flera Gud underordnande väsenden som även äro heliga. Änglarna äro heliga och vi veta att även människan ursprungligen skapades helig. De på Herren troende och i Jesu Kristi blod renade kallas

också i den heliga skrift "de heliga". Men alla dessa hava dock fått sin helighet från Gud. eller kanske rättare: deras helighet är endast Guds helighet uppenbarad i dem. Så är åtminstone förhållandet med oss människor, och vi hava all anledning tro att så även är fallet med de heliga änglarna, ett förhållande som framgår därav, att då människan avföll från Gud d. v. s. blev skild från honom, så förlorade hon strax därmed sin medskapade helighet, och detsamma var förhållandet med de änglar som avföllo. Alltså står det fast att i sig själv helig, oberoende av alla andra, är ingen mer än Gud.

Av den heliga skrift förstå vi att i det gudomliga väsendet existerar en flerfald personligheter, 1 Mos. 1: 26; Ps. 2: 7. De för oss kända äro tre, nämligen Fadern, Sonen och den Helige Ande. Matt. 28: 19; 2 Kor. 13: 13. Men därför att endast tre personligheter äro för oss kända, bör det ju ej vara alldeles uteslutet att det kan finnas ännu flera. Ordet treenighet förekommer ej i skriften. Därom äro vi alla eniga att med avseende på det gudomliga väsendet och dess verksamhet, finnes det mycket som ej blivit oss uppenbarat, och som vi i vårt nuvarande ofullkomlighetstillstånd ej kunna fatta. Vi göra ej det påståendet att det i Gudomen finnes flera än tre personer, utan säga endast att det bör ej vara alldeles uteslutet att så är. Vad vi med visshet kunna säga det är att skriften talar om tre personer.

Treenighetsläran har givit anledning till åtskillig strid på det religiösa området, och olika åskådningar hava med avseende på denna lära gjort sig gällande. Somliga bava gjort det påståendet, att denna lära skulle ut-

göra en den svåraste stötestenen för den kristna tron. Vi kunna för vår del ej förstå varuti denna svårighet ligger. Oss förefaller saken vara rätt så enkel. Ett par bilder ur vardagslivet kan belysa den. Vi tänka oss en viss familj. Det existerar där endast en familj, men denna familj består av flera personer, det kan vara tre, det kan också vara flera. I första fallet hava vi där strax en treenighet, och, som vi antaga det ej vållar någon människa svårighet att tro på. En annan bild. Vi tänka oss ett visst bolag. Det existerar där endast ett bolag, men i detta bolag finnes det flera personer. Består det av tre, så hava vi även där en treenighet, som vi hålla före det ej förorsakar någon människa svårighet att tro på. Låt oss bara inte krångla till de bibliska begreppen allt för mycket, så äro de ej alls så svåra att förstå som vi mången gång föreställa oss. Alla dessa personer i gudomen kallas Gud emedan de alla äro i besittning av de egenskaper som utmärker Gudomen. Så kallas Fadren Gud i Luk. 10: 21; Joh. 20: 17; 1 Kor. 8: 6 m. fl. ställen. Sonen kallas Gud i Joh. 1: 1, 20: 28; Rom. 9: 5; 1 Joh. 5: 20 m. fl. ställen, och den Helige Ande kallas Gud i Apg. 5: 3—5, jämför även 2 Mos. 17: 7 med Ebr. 3: 7—9; 4 Mos. 12: 6 med 2; Pet. 1: 21. I dessa sina egenskaper uppgå de så fullständigt i varandra att t. ex. Jesus kunde säga: "Jag och Fadren äro ett", Joh. 10: 30 och åter: "Den som har sett mig han har sett Fadren", Joh. 14: 9. Så kallas också den Helige Ande Fadrens och Sonens Ande, 2 Kor. 3: 17; Gal. 4: 6. Då Jesus i sin förnedring vandrade här på jorden hade han avklätt sig sitt allestädes närvarande tillstånd, och

därigenom att han påtagit sig en tjänares skepelse hade han också bundit sig i materien varigenom han ock blivit beroende av rum och tid. Men då Fadren alltfort var allestädes närvarande, och då Jesus var alltigenom helig och ren, så hade Fadren i denna sin egenskap tagit gestalt i honom och detta utgör grunden för att Jesus kunde tala så som han gjorde i ovan anförda ord. Gud är nämligen, som förut sagts, allestädes närvarande där ej synd eller otro utestänger honom.

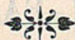
Huvudpersonen i Gudomen är Fadren, Joh. 14: 28; 1 Kor. 11: 3; 15: 28. Liksom uti den israelitiska familjen alltid familjefadren var familjens huvud, den ledande personen, till vilken alla inom familjen sågo upp till och alla lydde, så är också Fadren den dirigerande personen inom Gudomen. Men på grund av fullkomlig enhet i alla sina egenskaper så kan ej någon motsats komma att göra sig gällande, utan är en fullkomlig enhet rådande dem emellan i såväl tanke, ord och handling. Om vi t. ex. tänka oss en familj där alla familjemedlemmarna äro alldeles lika med avseende på egenskaper och där alla hava uppnått fullkomlighet i tanke, ord och handling, så att de se och fatta det absolut rätta och sanna, och att alla låta sig ledas därav och handla därefter, då skulle ej heller någon som helst motsats, tvist eller oenighet kunna göra sig gällande dem emellan utan skulle en oavbruten enhet där existera.

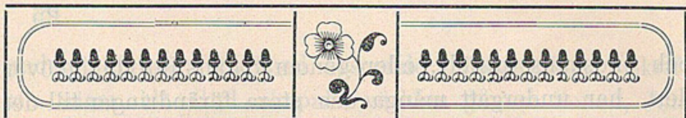
I Gudomens verksamhet framstår alltid Fadren såsom den ledande under det att Sonen framställes såsom den verkställande och den Helige Ande som den Sonen

understödjande. Så med avseende på skapelsen. Skriften säger att Gud skapade världen genom Sonen, Joh. 1: 3: Kol. 1: 16; Ebr. 1: 10, Fadren är den store världsarkitekten och Sonen den store världsbyggmästaren. Även med avseende på denna Gudomens verksamhet tyckes den Helige Ande hava varit den understödjande, 1 Mos. 1: 2. Detsamma är förhållandet med avseende på frälsningen. Gud frälsar världen igenom Sonen. Det är ifrån Gud som själva frälsningsplanen utgått, men Sonen utför den, Joh. 3: 16; 2 Kor. 5: 18—19, och han gör detta under hjälp av den Helige Ande. Därför kallar Jesus honom för Hjälparen, Joh. 14: 26.

Med avseende på Guds skapade verk säger oss skriften, att det såsom utgående från Gud var alltsammans mycket gott, 1 Mos. 1 31. Detta är ju ock helt naturligt, ty huru skulle något annat än det som är gott kunna utgå från honom, kärlekens och välsignelsens källa Allt inom skapelsen som är gott, vackert, ljust, behagligt och verkligt angenämt det är från Gud, men däremot allt som utgör motsatsen har sitt ursprung från mörkrets och dödens rike, där Satan är den ledande. Det är oss därför omöjligt att tro det vare sig krig, sjukdom, fattigdom, död eller helvete ha sin upprinnelse från Gud eller att han kan vara den ledande eller verkande i dylika företeelser, ty i så fall skulle han gå utom sitt eget väsen, vilket ju är en omöjlighet. Nej, allt sådant kommer från mörkrets och dödens rike, och det är dess makter som äro verksamma inom dem. "Skriften visar oss att även jorden och dess omgivning till följd av syndens

och ondskans inträde, eller genom Satans inflytande över den, har undergått många och stora förändringar till det sämre, 1 Mos. 3: 17—19; Rom. 8: 20—22. Lika tydligt bär oss skriften vittnesbörd om densammas stora förändringar till det bättre, som skola äga rum i samband med Jesu Kristi tillkommelse eller vid tiden för alltings återställelse, Jes. 35: 1—2; 41: 18—20; 51: 3; 55: 13; Rom. 8: 21.

II.

MÄNNISKAN, HENNES URSPRUNG OCH FALL.

Gud skapade människan till sin avbild, 1 Mos. 1: 27. Till denna Guds avbild hörde, enligt vår tanke, såväl yttre skönhet som inre renhet. Utan tvivel skulle människan hava varit i besittning av en långt större yttre skönhet om ej synden kommit och satt sitt prägel på henne. Det är mycket tilltalande att se en riktigt vacker männinska, då denna har nåd att bära denna skönhet med ett verkligt ödmjukt sinne. Det talar till oss om Gudsbilden i människan. Men oftast är det så att en persons yttre skönhet förtages genom ett kokett uppförande eller av ett högfärdsmani, som ger sig uttryck i varjehanda tilltag från hennes sida att ytterligare förhöja sin skönhet. Det blir då som alltid, då människan med sina konster skall upphjälpa Guds verk — det bidrager endast till att antingen fördunkla eller fördärva själva urbilden. Å andra sidan är det i ögonen fallande, att den sanna gudsfruktan eller Kristus i människan förhöjer även hennes yttre utseende. Ju längre ett folk kom-

mit bort från Gud och hans religion desto fulare är detsamma i ett rent yttre hänsennde. Att de olika hudfärgerna härleda sig från förhållanden, som äro att tillskriva syndens och Satans makt i världen därom kunna vi vara förvissade. Människans ursprungliga hudfärg torde utan tvivel hava varit den vita. Det är därför mycket sannolikt att i förening med Gudsrikets seger på jorden så kommer mänskligheten att utveckla sig till en långt större yttre skönhet och alla återfå sin ursprungliga hudfärg. Ävenså torde vi hava iakttagit den stora förändring i rent yttre hänseende, som försiggår hos den människa som efter att hava varit djupt sjunken i synd och last genom Guds nåd blir åter upprättad och ledd till erfarenhet av Guds underbara frälsning från synden.

Framför allt tro vi dock att Gudsbilden består i människans inre renhet och helighet. Såsom utgående från Gud var människan alltigenom helig och ren, d. v. s. fullkomligt syndfri. I detta människans tillstånd ingick även att hon ej hade någon som hälst vetskap om det onda. Det existerade icke någon som hälst motsats till det goda varken i hennes väsende eller i hennes medvetande. Det var först efter hennes fall och sedan hon igenom detta fått göra bekantskap med det onda som denna motsats inträdde och de fingo vetskap om vad ont var, eller förmågan att skilja mellan gott och ont, Detta förhållande framgår tydligt av frestarens ord: "I bliven såsom Gud, vetande vad gott och ont är," 1 Mos 3: 5. I detta deras tillstånd existerade för dem endast en lag, med vilken hela deras väsende, deras tankar, ord och handlingar harmonierade, och denna lag

var Guds vilja, Det existerade i hela de väsrasende icke ens en böjelse till något, som står i motsats till Guds vilja. Vi förstå att under dessa förhållanden var någon skriven lag icke alls nödvändig, ty människor hade denna lag i sitt eget väsen, den var skriven i hennes eget hjärta, Rom. 2: 15. Den skrivna lagens enda uppgift är att föra den fallna människan tillbaka till Gud genom Jesus Kristus, därför säger också aposteln lagen vara "vår tuktomästare till Kristus," Gal. 3: 24, en uppgift som aldrig skulle förelegat om människan ej fallit i synd. Av Guds ord se vi ock, att då människan blivit återförd till full gemenskap med Gud genom tron på Jesus Kristus, så blir den skrivna lagen i viss mening för henne överflödig, i det att hon då kommit in under en annan lag, nämligen Andens lag, Rom. 8: 1—4, som är identisk med gudsnaturen i oss, eller Gudsbilden återställd uti oss. Så länge människan vandrar i Anden och Andens frukter, Gal. 5: 22, alltjämt äro verksamma i hennes liv, har hon för egen del ingenting med lagen att göra, i det att Kristus i henne uppfyller alla lagens fordringar. Det är först då hon avviker från livet i Anden och kraften, som är Kristus själv, i hennes liv förslappas som lagen åter inträder i sin funktion såsom tuktomästaren att åter driva henne till Kristus, eller in i livet i Anden, Det är så även i rent borgerligt hänseende. Det bästa sättet att undkomma den borgerliga lagen är att hålla densamma. Så länge människan uppfyller alla dess fordringar har hon ingenting med lagen att göra, hon kan då gå alldeles fri som om ingen lag existerade. Det är först då hon bryter mot lagen, som

hon får med densamma att göra; hon får då känna desstryck och detta i den avsikten att återföra henne till lydnad mot den överhet som finnes. När mänskligheten slutligen under Guds ledning och genom hans fostrande hand kommer fram till "alltings återställelse", Apg. 3: 21, och därmed också till det tillstånd som människan intog före fallet, eller till det tillstånd som skall komma att existera på den nya jorden, då skall den skrivna lagen, och i det hela taget det skrivna Gudsordet bliva utan betydelse, ty då har detta fyllt sin mission, och människan kommit tillbaka till sitt ursprungliga fulla helighetstillstånd. Troligen skall det skrivna gudsordet komma att bevaras som en gammal urkund från människans så djupt sorgliga syndafallsperiod, och genom vilken man också skall finna huru underbart Guds däri givna löften om återställelsen gått i uppfyllelse till mänsklighetens outsägliga lycka och välfärd. Därför finna vi ock hurusom det skrivna ordet alltjämt möter människan i hennes nuvarande tillstånd, i den tidsålder i vilken hon nu lever. Angående den kommande tidsåldern har det ej synnerligt mycket att säga oss, åtminstone ej i någon utförligare form,

Till människans ursprungliga tillstånd hör även odödlighet. Hade människan ej fallit i synd skulle hon aldrig behövt smaka döden. Det var först genom syndafallet som människan drabbades av döden; därför säger också aposteln, att "syndens lön är döden", Rom. 6: 21. Hade människan ej fallit i synd skulle hon utan tvivel hava skilts från jorden på samma sätt som Hanok på sin tid gjorde. Efter att hava vandrat i umgängelse

med Gud i tre hundra år, tog Gud bort honom och man såg honom ej mera, 1 Mos. 5: 24, detta på det han ej skulle behöva se döden, Ebr. 11: 5. Eller som förhållandet var med Elia, vilken i en brinnande vagn med brinnande hästar blev i en stormvind upptagen till himmelen, 2. Kon. 2: 11, och som även skall ske med brudskaran vid Kristi tillkommelse, vilken enligt apostelns ord, skall i ett nu, i ett ögonblick förvandlas och så bortryckas i skyar till Herrens möte i luften, för att så vara med Herren alltid, 1 Kor. 15: 51—52; 1 Tes. 4: 17. Utan tvivel skulle då ej heller någon sjukdom eller något lidande i människans liv hava existerat. Människan skulle då frisk och sund, lycklig och glad hava levat sitt liv på jorden till dess hon fyllt sin mission samt fyllt sina dagars mått där, under det hon givit åt jorden och åt tiden vad den tillhör, varefter hon genom plötslig förvandling skulle hava lösts från alla materiens band samt blivit upphöjd till en högre tillvarelseform inom andevärlden och för fyllandet av en högre mission därstädes.

Skriften säger att "Herren Gud planterade en lustgård i Eden österut och satte däri människan, som han hade danat," 1 Mos. 2: 8. Utan tvivel är detta ett uttryck för jordens dåvarande natur. Detta bestyrkes av Hes. 28: 13, där Tyrus till följd av sin utomordentliga skönhet kallas ett Eden och en Guds lustgård. Även så säges i Jes. 51: 3 att han vid Sions återupprättande skall göra dess öken lik ett Eden och dess hedmark lik en Herrens lustgård. Om icke synden kommit in i världen skulle hela jorden hava varit en Edens lustgård. Ordet "österut" torde betyda att människan hade sin dåvaran-

de vistelseort där i början av sin tillvaro. I så fall skulle inga torra sandöknar, förfrusna och snöbetäckta delar eller fula mossar och kärrtrakter hava funnits på jorden. Hon skulle då alltigenom hava varit fruktbar likt en Herrens lustgård samt uteslutande skön och härlig att skåda. Inga missväxtår skulle hava inträffat och ingen fattigdom eller hungersnöd gjort sig gällande. Jorden skulle då med all sannolikhet hava varit så fruktbar att människan skulle hava livnärt sig uteslutande av jordens frukter och troligen utan något nämndvärt arbete med densamma. Det var först genom syndafallet som jorden drabbades av förbannelsen och som denna återigen medförde jordens nuvarande utseende uttryck i orden: "Törne och tistel skall den bära". Det var även då som det blev ålagt människan att äta sitt bröd i sitt anletes svett och att hon skulle nära sig med vedermöda i alla sina livsdagar, 1 Mos. 3: 17—19. Då skulle ej heller människan, som nu är fallet, hava fötts hit till världen under smärta och jämmer, utan under största välmående samt jubel och lovsång. Ty det var till följd av syndafallet som det blev ålagt kvinnan att föda sina barn med smärta, 1 Mos. 3: 16. Om någon vill bestrida påståendet att jorden till följd av en Guds förbannelse kan förändra natur vill jag i så fall hänvisa till Palestina, det land som en gång flöt av mjölk och honung, men som allt ifrån den tid då dess folk korsfäste härlighetens Herre, legat som det mest ofruktbara vildland; och hava icke de trakter där fordom de mäktiga städerna Babylon och Ninive lågo, dessa trakter, som förr räknades bland jordens mest fruktbara områden, och som kunde bära frukt

änd till sextionde kornet, likaledes under årtusende varit förvandlade till en fullständigt ofruktbar sandöken.

Till människans ursprungliga ställning hörde även hennes herrevälde över jorden. Det var ju så Herrens uppdrag lydde: "Varen fruktsamma och föröken eder och uppfyllen jorden och läggen henne under eder; och råden över fiskarna i havet och över fåglarna under himmelen och över alla djur som röra sig på jorden", 1 Mos. 1: 28. Gud hade givit jorden som ett slags furstendöme åt människan att regera över. Hon som den högsta av Guds skapade varelser på jorden skulle lägga denna under sig, däri ingick också att hon skulle vara rådande över alla de djur som funnos på jorden. Det var också människan som enligt Guds föranstaltande fick giva djuren deras olika namn, såsom han kallade dem skulle de heta, 1 Mos. 2: 19. Hade ej synden kommit i världen skulle ingen fiendskap hava gjort sig gällande mellan vare sig djuren sins emellan, människorna sins emellan eller mellan djuren och människorna; alla skulle hava levat i den innerligaste sämja med varandra, och alla djuren skulle utan motstånd eller trots hava hörsammat sin furstes, människan, kommando.

Så ställdes människan på det för henne med avseende på dess utgång så ödesdigra provet, 1 Mos. 2: 17. Varför satte Gud människan på detta prov, då han måste hava förutsett att hon skulle falla? Så långt vi kunna giva ett svar på denna fråga kan det ej bliva annat än detta: Emedan han ville att alla dem, som skulle ingå i hans tjänst eller bliva medborgare i hans rike, skulle genom en självständig viljehandling avgöra sig för denna

ställning. Troligen hade änglarna redan förut satts på ett liknande prov, varunder en stor del med Satan såsom den högsta av dessa, själva ledaren för dem, avfallit och sjunkit ned till det absoluta ondas tillstånd, varigenom de övergivit sina åt dem av Gud givna furstendömen och det hem som var åt dem berett, 2 Petr 2: 4, Jud. 1: 6, under det att de övriga, som blevo beståndande, ingingo i sin tjänst hos Herren med uppgift att lova honom, uträtta hans befallningar och enligt dessa betjäna dem, som skola ärva frälsning, Ps. 103: 21—22; Ebr. 1: 14.

En annan orsak varför Gud skapade människan trots det att han förutsåg att hon skulle falla i synd har man velat finna däri, att han efter människans fall genom det prov vari hans kärlek därigenom sattes, skulle få så mycket större anledning att låta denna sin kärlek överflöda i utförandet av sin redan uppgjorda frälsningsplan. Erkännas måste att, åtminstone från vår nuvarande synpunkt sett, Guds kärlek framstår större genom frälsningsplanens utförande än vad den skulle hava gjort ifall han aldrig fått anledning till detsamma. Dock hava vi ej härmed påstått att kärleken i och för sig därigenom blivit större, något sådant kunna vi väl knappast anse möjligt hos Gud. Vi hava endast sagt, att han därigenom fick ett rikare fillfälle att låta sin kärlek överflöda. Tillåt mig att belysa detta förhållande genom en bild. Vi tänka oss en man som fattat kärlek till en kvinna. En bild som i skriften ofta begagnas för att belysa kärleken mellan Kristus och hans församling, Ef. 5: 23—33; Uppb. 19: 7. Han har skänkt henne hela sitt hjärtas

kärlek, och hon har även givit honom sin kärlek. Om nu allt utvecklar sig under ömsesidig kärlek utan något kärlekens särskilda prov, så kan nog kärleken finnas där lika stark, som om den sättes på ett sådant prov, men för de utomstående och även för den kärleken åtnjutande kan kärleken komma att framstå större och djupare efter genomgåendet av ett svårt prov. Den kommer därigenom att framstå som den beprövade kärleken, den man under alla omständigheter kan lita på och anförtro sig åt. Vi tänka oss vidare att kvinnan ifråga blir mannen otrogen, bryter sitt med honom ingångna trohetslöfte och överlämnar sig åt ett skökoliv med en hans bittraste fiende. Oaktat denna otrohet håller mannen ut i sin varma och uppriktiga kärlek till henne. Med den ömmaste kärlek och det största intresse följer han sin otrogna tillämnade brud till dess han finner henne liggande sjuk, eländig och övergiven, djupt nere i synd ech last. I sin kärlek förbarmar han sig dock över henne. Han lyfter henne upp och låter föra henne till ett sjukhus, där hon får nödig omvårdnad och läkarehjälp. Läkaren undersöker henne, varefter han förklarar hennes tillstånd hopplöst emedan hennes blod på grund av det liv i synd och last hon fört blivit till obotlighet förgiftat. Mannen utbrister under sorg och förtvivlan: Finns då intet hopp för henne som min själ har kär! Läkaren undersöker henne ånyo; han finner ett medel till räddning och yttrar: Det gives möjligen ett enda medel genom vilket hennes liv skall kunna räddas, och detta är blodöverföring från någon fullt frisk person. Om någon fullt frisk människa vill offra åt henne en del av sitt eget blod, och detta föres

in i den sjuka kvinnans kropp så finnes utsikt att detta skall kunna rädda hennes liv. — Från kirurgien veta vi att i vår tid hava personer räddats från döden genom dylikt tillvägagångssätt. — Inför detta yttrande utbrister mannen genast överväldigad av glädje: Jag är villig att giva mitt blod, om hon därigenom kan räddas. Men, invänder läkaren, betänk att detta innebär en fara för edert liv. Det må så vara, svarar mannen, jag utsätter mig för denna fara. Skall jag även offra mitt liv för hennes skull, så frågar jag ej därefter om endast hon kan räddas. Så offrar han en del av sitt blod. Hans friska och ofördärvade blod överföres i hennes sjuka och fördärvade kropp. Det tager hans krafter, han svävar mellan liv och död. Men allt går dock väl och efterhand tillfriskna de båda. Under svaghetstillståndet tager han ingen som helst hänsyn till sig själv; hans tanke och intresse går endast till henne för vilken han givit sitt blod. Och då han hör att hon är på bättringsvägen så fröjdas han. Till sist är avsikten vunnen och stunden kommit då de båda få lämna sjukhuset. O, vad glädje då i mannens hjärta! Nu är hans första uppgift att så fort som möjligt avkläda henne den skökodräkt hon burit för att ersätta den med den vita bruddräkten. Och så, efter genomgånget kärleksprov, möter mannen sin köpta brud framför altaret. Detta är den segrande kärlekens högtidsdag. Erkännas måste att mannens kärlek här möter oss mycket större, djupare och mera beprövad än under kärlekens första skeden. Nu frågar man: Var finnes en sådan kärlek bland människor på jorden? Vi måste erkänna att vi ej känna något sådant fall. Kanske finnes det ej

heller något sådant. Men ett är säkert, att detta är det kärlekens prov som Gud i Kristus bestått. Gud hade skapat människan till sin egen avbild och till sin kärleks förnöjelse. Troligen var mänskligheten redan från början avsedd för särskilt Sonens, det eviga Logos kärleks föremål, d. v. s. till hans brud. Men bruden blev honom otrogen, bröt sitt kärleksförbund med honom och ingick förbund med Guds ärkefiende, Satan. Under Satans välde sjunker hon djupare och djupare i synd, last och fördärv till dess hon, som profeten uttrycker sig, ligger där "badande i sitt eget blod", alltigenom fördärvad och hemfallen åt evig död, mörker och kval, oförmögen att på något sätt hjälpa eller frälsa sig själv. Då visar sig Guds stora faderskärlek och hans hjärta gripes av förbarmande för det åt synd och död hemfallna släktet. Då den enda vägen till dess frälsning är offret av hans enfödde son, så giver han utan klagan detta offer. Och det eviga Logos, i full överenstämmelse med Fadrens vilja, lämnar sin himmel med allt som där är honom kärt och dyrbart. Han stiger ned till sin på jorden försmäktande, otrogna brud, tar sig an hennes sak, och då ingen annan väg eller intet annat medel för hennes räddning gives, så offrar han utan tecken till ovilja sitt blod, sitt liv, sitt allt. I denna sin ställföreträdaregärning stiger han ned i graven, ned i dödsriket och, som vi tro, ned i själva helvetets djup; ty han skulle tömma vredens bägare ända till botten.

Till följd av sin helighet och renhet går han dock segrande utur såväl dödens som helvetets våld, och genom sin härliga uppståndelse uppenbarar han sig åter som den

stora segerhjälten på jorden. Hans första tanke och intresse efter sitt framträdande ur graven gäller församlingen, hans lilla skara: "Gån och säg mina bröder — särskilt Petrus, han som förnekat mig — att jag är uppstånden och lever, Mark. 16: 7; Joh. 20: 17. Sedan det första löftet om kvinnans säd uttalades har hela hans intresse gällt mänskligheten på jorden. I egenskap af den hemlöse konungen går han oavlåtligen omkring och genom sin nåd och i sin kärlek söker han de förlorade. Han söker dem i kyrkor och kapell, därute i världens brokiga nöjesliv och ofta kommer han till den enskilde under nattens timmar bedjande: Giv mig, mitt barn, ditt hjärta. Till sist kommer också för honom den segrande kärlekens högtidsdag, då han skall möta sin dyrt köpta och i hans eget blod renade brudeskara i skyn, och då han inför sin Fader skall framställa denna sin kärlekslön utan fläck och skrynka. Vilken fröjd, vilket jubel på den dagen ibland brudeskaran, men ej mindre i den store blodsbrudgummens eget hjärta. Erkännas måste att han i denna sin försonande, återlösande och frälsande kärlek framstår för oss skönare och härligare än han skulle hafva gjort i sin enbart skapande kärlek. Det tyckes också som om det skulle bliva Kristi återlösande kärlek, som den frälsta skaran en gång inför den hvita tronen med förkärlek skall komma att lovsjunga, ty det är ju så de fyra väsendena och de tjugo fyra äldste omkring tronen, sannolikt sinnebildande Kristi brudeskara, sjunga i sin nya sång: "Du är värdig att taga boken och bryta hennes insegel, ty du har blivit slaktad och har köpt oss åt Gud med ditt blod utur alla stammar och tungomål och folk och folkslag, Uppb. 5: 9.

Det prov på hvilket Gud satte människan bestod, som vi känna till från den bibliska berättelsen, uti att människan förbjöds äta av frukten av kunskapens träd på gott och ont. Satan kom i skepnad av en orm talande så vackert och inställsamt: "Skulle då Gud hava sagt" o. s. v., 1 Mos. 3: 1; därigenom ingjutande tvivel i människans hjärta. — Det går alltid olyckligt då man börjar tvivla på Guds ord. — Nästa steg var att kvinnan såg på trädet och dess frukt, såg "att trädet var gott att äta av, och att det var en lust för ögonen, och att det var ett ljufligt träd, eftersom man därav fick förstånd." — Må vi akta oss för att se åt det hållet Satan pekar, ty då går det alltid olyckligt. — Till sist komma de olycksdigra orden: "Och hon tog av dess frukt och åt; och hon gav jämväl åt sin man, som var med henne, och han åt", v. 6. De hade ej bestått lydnadsprovet utan fallit och därmed dragit över sig och sina efterkommande för tid och evighet syndens hemska följder. Vi förstå att det fasansfullt olyckliga låg icke så mycket i den i och för sig obetydliga handlingen, att kvinnan tog av frukten och åt, utan fastmer däruti att denna handling var en direkt olydnad mot Guds givna bud. Genom detta sitt fall hade människan brutit sitt lydnads- och kärleksförbund med Gud, och istället hade hon överflyttat detta sitt förbund till Satan, Guds motståndare och avsvurna fiende. I stället för att ständigt vara vilande i det gudomliga väsendet och oavlåtligen åtnjuta dess överflödande välsignelse, hade han nu kommit under Satans våld och dödens makter hade gripit henne. Det blev dock en skillnad mellan människans

fall och änglarnas fall. De senare voro ej påverkade av någon frestelse utifrån, utan såsom själva varande upphovet till densamma, föllo de till det absoluta ondas tillstånd varifrån det, så långt vi känna, ej gives någon upprättelse eller frälsning. Med avseende på spörsmålet om de onda andarnas slutliga frälsning, så saknar detta, så långt vi förstå, varje stöd i den heliga skrift, och detta är oss nog för att lämna det åt sitt eget värde. Människan däremot frestad utifrån av Satan faller, men hon faller dock icke till det absoluta ondas tillstånd utan endast till ett tillstånd från vilket det gives möjlighet till upprättelse och frälsning. På människans nuvarande ståndpunkt måste vi mera betrakta hennes tillstånd som en fångenskap i synden och under döden, såsom utgörande de Satans bojor i vilka han slagit henne och från vilka hon ej själv kan befria sig. Men detta hindrar dock ej att hon genom annan makts ingripande kan befrias. Härigenom blir det oss ock rätt så lätt att fatta skillnaden mellan det tillstånd i vilket de fallna änglarna, d. v. s. de onda andarna befinna sig såsom utgörande det onda självt, och det tillstånd i vilket den fallna människan befinner sig såsom varande endast fången, låt vara vad henne själv beträffar ohjälpligt, i ondskans bojor, som äro synd och död. Genom Jesu Kristi ställföreträdande handling brytes dessa ondskans bojor, och människan ställes återigen inför en ny avgörelsehandling för eller emot Gud i Jesus Kristus, till antingen evig frälsning eller evig förtappelse. Vi tro att på återlösningens grundval skall det givas varje människa tillfälle för en dylik avgörelse. Om ett sådant tillfälle ej gives henne här i

livet, så kunna vi ej tänka oss annat än att ett dylikt måste givas henne i den tillkommande världen eller under mellantillståndet, d. ä. tillståndet mellan döden och uppståndelsen. Skriften giver också stöd för ett sådant antagande, 1 Petr. 3: 19—20; 4: 6. Vi kunna nämligen aldrig föreställa oss, att Gud skall kunna göra en människa ansvarig för något vartill han aldrig givit henne tillfälle att avgöra sig, såsom fallet måste vara med de hedningar för vilka evangelium ej blivit predikat här i tiden. Angående dem för vilka evangelium blivit predikat här i tiden, och som en följd därav haft sitt tillfälle här att göra sitt val, men som i detta sitt val avgjort sig mot Kristus till slutlig förhärdelse och synd mot den Helige Ande, om dem säger Jesus, att det icke förlåtas dem varken i denna tidsålder eller den tillkommande, Matt. 12: 32.

Efter fallet kom människan, då hon avbrutit sin livs- och kärleksförening med Gud samt ingått förbindelse med Satan, under syndens och dödens lag, Rom. 7: 23; 8: 2. Herrens ord: "När du äter därav, skall du döden dö" gick då i uppfyllelse, och människan kom under dödens tillstånd. Hon hemföll under den lekamliga döden, som består i andens skilsmässa från kroppen och dennes hemfallande under förgängelsen, men samtidigt drabbades hon ock av den andliga eller eviga döden, som består i hennes skilsmässa från Gud, lifvets källa och ursprung. Då kroppen skiljes från anden, då dör kroppen, och då anden skiljes från Gud, då dör också anden. Då kroppen är död överlämnas den åt jorden och förgängelsen, och då människan i sin helhet drabbats av den

eviga döden är hon hemfallen åt evigt mörker och kval. Vi få dock aldrig tänka oss döden som innebure den en förintelse, detta varken då det är fråga om den lekamliga eller den eviga döden. Döden är ett tillstånd, och döden i större omfattning utgör ett rike omfattande hela den från Gud avfallna såväl ängla- som människovärlden med Satan som envåldshärskande regent. Då människan dör den lekamliga döden så inträffar ingen som hälst förintelse. Människoanden återvänder till Gud, Pred. 12: 7; 2 Kor. 5: 8, och kroppen överlämnas visserligen för tillfället åt förgängelsen, men Guds ord säger oss dock att även denna skall Gud en gång på uppståndelsens stora dag uppväcka och återinsätta den i sin tjänst som en andens boning, på det att människan som ett helt väsende bestående av ande, själ och kropp skall fortsätta sin tillvaro i en antingen högre eller lägre tillvaro än den hon innehaft här i tiden, Dan. 12: 2; Joh. 6: 39—40; Uppb. 20: 13. Att människoanden efter skilsmässan från kroppen och under tillståndet mellan döden och uppståndelsen har en fullt medveten tillvaro, detta i såväl det saliga som det osaliga tillståndet, framgår av flera bibelställen i såväl gamla som nya testamentet och det är förvånande att någon, som säger sig tro på bibeln, kan hysa tvivel angående denna sak. Läs 1 Sam. 28: 8—19; Jes. 14: 9—17; Matt. 17: 3—4; Luk. 16: 19—28: 23: 43; Uppb. 6: 9—11. Icke heller innebär den eviga döden någon förintelse; detta framgår tydligt av det ovan nämnda bibelstället i Jes. 14 och av berättelsen om den rike mannen, som, ehuru varande i dödsriket och pinan, hade fullt medvetande och kunde utan

vidare samtala med Abraham. Ävenså skall Jesus en gång på domens dag enligt Matt. 25: 41 säga till de förlorade: "Gån bort ifrån mig I förbannade, till den eviga elden, som är tillredd åt djävulen och hans änglar," och i vers 46 heter det: "Och dessa skola gå bort till evigt straff." Icke något av dessa uttallanden tyder på någon förintelse för de osaliga.

Men på samma gång som människan kom under dödens tillstånd blev hon också slagen i syndens järnhårda boja, ur vilken det är henne omöjligt att själv befria sig. Att människan är en slav under synden, därom vittnar hela hennes historia. Följ släktet före syndafloden, och du skall finna huru som det från att hava utgått från det människopar, som skapades till Guds avbild faller djupare och djupare i synd och last till dess det slutligen är moget för undergång, och det säges att Herren ångrade, att han gjort människan på jorden, och att han blev bedrövad i sitt hjärta över mänsklighetens skriande synd och ondska. Sedan kunna vi följa de olika folken eller nationerna på deras väg utföre och vi skola överallt finna huru som de efter att under en tid hava stått på en blomstrande nivå sedermera tillföljd av eget sedligt förfall, eller med andra ord för sina synders skull, gått steg för steg mot sin egen undergång. Stanna vi till sist inför det nuvarande släktet så måste det stå klart för var och en som har öppna ögon, att detta med stora steg, till följd av sin otro, gudslöshet och sedeslöshet, går sin egen undergång till mötes. Att det nuvarande människosläktet kommer att i en hela världen övergående fruktansvärd katastrof i stort sett gå

under är något som ju också profetiorna enhälligt framhålla. Vända vi oss så till den enskilda människan så finna vi alldeles samma förhållande där.

Se t. ex. den stackars drinkaren huru han mot sin egen vilja och trots fattade beslut i motsatt riktning drives allt längre och längre ut på det sluttande planet hän mot sin egen och kanske sin familjs undergång Gång efter annan fattar han beslut att aldrig mera förtära dessa fördärvbringande drycker, kanske avgiver han också ett högtidligt nykterhetslöfte; men för att lika fort bryta detsamma. Han är en bokstavlig slav under rusdryckslasten. På en plats, där jag hade förmånen att någon tid verka Herrens verk, lärde jag känna en man som till ett par år före min ankomst till platsen hade varit hela samhällets fasa. Han var en drinkare, och under rusets inflytelse for han fram som en galning inom såväl sin familj som inom samhället. Icke mindre än elva gånger hade han avgivit nykterhetslöftet. "Och för varje gång gjorde jag det", försäkrade han mig, "under den uppriktigaste föresats att hålla det och att aldrig mera smaka några rusgivande drycker. Men det längsta jag någon gång förmådde att hålla löftet var tre veckor, i flesta fall blev det ej mer än två eller tre dagar. Och så var jag i eländet igen." Så fortgick det ända till dess han på sin sorgliga väg mötte Gud, som i sin oändliga nåd lyfte honom upp på ett högre plan.

Vi höra huru människor svärja. Överallt, på gator och torg, i järnvägskupéer, affärer och verkstäder, hör man dessa grova, fula och hemska svordomar. Varför svärja människor? Är det vackert? Ingen tycket att

det så är. Ha de någon fördel av att svärja? Ingen kan påvisa någon enda sådan. Men ändå svärja så många. Huru ofta finna vi ej människor, som ända till dårskap gripits av högmodssynden. De göra sig löjliga inför både Gud och människor, men ändå kunna de ej frigöra sig från dem. Andra åter ligga fallna i otuktslasten. De veta att denna last skall föra dem i såväl andlig som timlig ruin, att den skall förstöra både deras framtid och dem själva. De gråta, kvida och klaga över sin sorgliga ställning, men ändock är det omöjligt för dem att frigöra sig från lasten. Huru är ej människohjärtat bundet i otro, då det gäller Gud och hans verk! Annars kan människan tro på snart vad som hälst, ofta på rena orimligheter; men så snart det är fråga om Gud och hans verk, då är det för många hart när omöjligt att tro. Att t. ex. en läkare kan bota en sjuk har icke någon vidare svårt att tro; men att Gud kan göra det, det är för många omöjligt att tro, trots det att man har exempel på Guds makt inför sina ögon. Visa icke dessa exempel jämte många andra, att människan av naturen är en slav under synden.

Att för övrigt mänskligheten i stort sett är under Satans våld och regeras av honom därom vittnar också hela dess historia. Man kan i sanning säga att människan fått skriva sin historia med sitt eget blod. Från början till slut har den att berätta om krig, uppror, revolutioner, blodsutgjutelser och våldshandlingar. Vilka strömmar av blod hava icke flutit på vår arma jord! Nöd, fattigdom, sjukdom, lidande, tårar, klagan och verop hava följt henne ända från syndafallet till nuvarande

tid. Allt detta vittnar oemotsägligt om att människan ligger under Satans våld. Som vi förut sagt, kunna vi ej tänka oss att kärlekens och välsignelsens Gud kan vara upphovet till eller verksam i allt detta elände som gör sig gällande på vår jord. Att Gud vid tillfällen stigit ned för att i striden mot sin ärkefiende Satan möta honom på hans egen mark och genom samma medel bekämpa honom, det medgives, och därpå finna vi också bevis i den heliga skrift. Såsom då han t. ex. giver sitt folk Israel befallning att möta sina fiender på stridsfältet och att i grund nedgöra dem. Men även i dylika fall utgöra dessa befallningar endast ett medgivande att möta fienden på dess egen mark, och avsikten är att därigenom förhindra eller tillintetgöra ett långt värre ont. Kanske bottnar också dessa fall i Guds folks egen otro och olydnad, ty hade det alltid vandrat i fullkomlig lydnad inför Gud och hade tillräcklig tro där förefunnits, skulle troligen ej heller dessa medel behövt tillgripas, utan skulle Herren då genom andra kraftigare medel vunnit denna sin avsikt. Som vi lätt kunna förstå är Herren till stor utsträckning, då det gäller sina planers utförande på jorden, beroende av sitt folks tro, Matt. 13: 58. Under alla omständigheter kan vare sig krig, sjukdom, fattigdom, nöd eller dylikt ej vara något som är förenligt med Guds väsende, Gud har aldrig velat något sådant, ej heller kan han vara den verkande kraften i dylika företeelser, ty Gud är kärlek.

Genom människans fall, d. v. s. genom sitt förbund med Satan, överlämnade hon ej allenast sig själv åt hans herravälde utan även sitt av Gud förlänade furstendöme,

jorden; så att därigenom "hela världen är i den ondes våld," 1 Joh. 5: 19, och Satan blivit denna världens gud, 2 Kor. 4: 4. Som vi redan antytt har också Satan till stor utsträckning satt sitt prägel på detta Guds sköna och härliga verk. Utan tvivel skulle jorden haft ett helt annat utseende om den ej kommit under Satans välde, eller om ej synden vunnit insteg där. Nu är det sant att med avseende på Satans makt över jorden, är denna endast delvis; ty genom Kristi återlösningsverk och genom Guds barns böner och tro så är den delvis bruten och skall till sist bliva det fullständigt. Därför har ej heller förstörelseverket blivit så grundligt som annars skulle hava blivit fallet. Ännu finnes det platser på jorden som äro utomordentligt sköna, och som leda ens tanke tillbaka till Edens lustgård. Dessa platser äro ock oftast bebodda av ett gudfruktigt och bedjande folk. Men många trakter hava ock, som vi redan anfört, hårt drabbats av djävulens förstörelseverk.

Vi hava nu sett hurusom människan genom sitt fall kommit uti det olyckstillståndet att vara hemfallen under Satans våld samt fångad i syndens och dödens boja. Men detta är dock icke allt; hon har därtill kommit i det olyckstillståndet att genom synden och döden vara skild från Gud, som är livet självt. Död och liv, synd och helighet kunna aldrig förenas med varandra, ty antingen skall livet övervinna döden eller och skall döden utesluta livet. Ävenså måste antingen heligheten utplåna synden eller ock utestänger synden heligheten. Så är ock förhållandet mellan Gud och den under synd och död hemfallna människan, ty en förening dem emellan

är en omöjlighet med mindre än människan befrias utur syndens och dödens bojor. Och då människan icke själv kan göra detta, så är hon också, om lämnad åt sig själv, hjälplöst förlorad för tid och evighet. Därtill kommer att människan genom sitt förräderi mot Gud har kommit i en brottslings ställning inför den gudomliga lagen. Och då denna lag, som bottnar i Guds eget väsende, likt Gud själv är oföränderlig, så är också människan enligt denna lag såsom brottsling och förrädare för alltid utestängd från medborgareskap i livets, ljusets och sanningens rike, för såvitt ingen kan i mänsklighetens ställe fullgöra den gudomliga lagens krav i detta hänseende, då människan själv är oförmögen därtill.

III.

FÖRSONING OCH ÅTERLÖSNING.

Vi lämnade i förra kapitlet människan i sitt i tvenne avseenden olyckliga tillstånd. Å ena sidan var hon hemfallen under Satans våld och fjättrad i syndens och dödens bojor, oförmögen att på något sätt befria eller rädda sig själv; och å den andra sidan var hon, genpm det syndens och dödens tillstånd i vilket hon fallit, skild ifrån Gud, som är livet själv, samt lika oförmögen att i minsta mån återställa den avbrutna förbindelsen. Lämnad i detta tillstånd skulle hon varit för alltid förlorad och evigt hemfallen under död och mörker. Vi hava också påpekat hurusom Guds fadershjärta öppnade sig till förbarmande för det arma. förlorade släktet. Han såg dessa sina skapade varelser lidande, blödande och suckande under sitt elände, hans inre röres till medlidande och han utropar: "Jag måste mig förbarma", Följden blir att gudomstrefalden samlas till rådslut bildligt talat; det rådslut som psalmisten skildrar i sin andra psalm. Jag tycker mig i anden se den gamle av dagar, där han majestätiskt reser sig och börjar tala. Allvar-

ligt och kärleksfullt framlägger han det fallna människosläktets nöd, dess ytterst sorgliga och hopplösa tillstånd. Han utvecklar sin frälsningsplan om återlösningen och försoningen, men skall denna plan förverkligas då måste en lösen givas för människans befrielse utur syndens och dödens välde samt det gudomliga livet på nytt ingjutas i det döda släktet, en handling som kan verkställas av ingen annan än Gudomen själv. Vem är villig att åtaga sig mänsklighetens sak och under uppoffring av himmel och härlighet, under avklädande av sin gudomsgestalt och genom lidande och död utföra detta stora verk? En fråga för vilken sångaren så skönt giver uttryck då han sjunger: "Far ned uti det syndaland och lös de fångar arma. Av deras synd och stora nöd, fräls dem ifrån en evig död och låt dem med mig leva".

Återigen tycker jag mig se det eviga Logos, Guds enfödde Son, resa sig och under det hela hans väsen utstrålar kärlek och idel kärlek säger han: Fader, jag är villig att gå. Jag är villig att offra allt och lida allt om jag därigenom kan rädda och frälsa det olyckliga släktet, min otrogna brud. Jag föredrager att lämna denna min härlighetsställning och stiga ned till lidandets värld och göra de arma människobarnens sak till min egen och giva mitt liv till en lösepenning för deras synder. En sanning för vilken en sångare lika skönt giver uttryck i orden:

"Sin fader sonen lydig var,
kom till mig här på jorden.
I mänskligheten uppenbar,
är han min broder vorden.

Sin kärlek ville han bete
och frälste mig från allt det ve,
som jag förskylt att lida".

Så är Guds frälsningsplan godkänd och stadsfäst av det himmelska rådet och till ytterligare bekräftelse sätter den Helige Ande sitt eviga insegel under detsamma. Det gäller nu endast dess utförande och i denna avsikt kommer det eviga Logos, Guds son, hitned till jorden. Han, som var Gud, blev kött, Joh. 1: 1, 14, lät sig födas av kvinna, Gal. 4: 4, och under det han utblottade sig själv, antog han en "tjänares skepelse och vart lik människor och i åthävor funnen såsom en människa", Fil. 2: 7. Med andra ord, han blev människa, och såsom sådan åtog han sig den fallna mänsklighetens sak för att utföra dess frälsning.

Av den föregående betraktelsen angående människans ställning såsom fallen i synd, förstå vi, att då det är fråga om Kristi verk för mänsklighetens frälsning, så måste detta bliva tvåfaldigt. Å ena sidan gällde det att utlösa människan utur Satans våld och därigenom befria henne från syndens och dödens bojor, den del av Kristi verk som vi kalla återlösningen, och å andra sidan måste han genom undanrödjandet av det som skilde människan från Gud, återförena henne med honom, vilken del av Kristi verk vi benämna försoningen. Vi veta att från gammalt har forsoningen identifierats med återlösningen och att man allt fortfarande fattar detta såsom en och samma sak. Men att detta är ett misstag skall snart bliva oss klart om vi endast begrunda dessa ords olika betydelse. Ordet försona kan nämligen aldrig be-

tyda detsamma som återlösa. För att kunna identifiera dessa ord med varandra så måste man ovillkorligen göra våld på endera ordets betydelse, eller ock på bådas. Om vi vilja göra klart för tankens betydelse av ordet försona, så måste vi tänka oss tvenne parter, som av en eller annan anledning kommit i strid med varandra, att något kommit in dem emellan, något som skiljer dem från varandra, evad vi nu vilja förlägga orsaken därtill till båda parterna, eller, som här måste vara fallet, till endera parten. Sedan måste vi tänka oss någon som träder emellan dessa parter och på ett eller annat sätt bringar försoning eller förlikning dem emellan, och undanrödjer det som skiljer dem åt, så att de åter bliva goda vänner. Den som träder emellan de fientliga parterna är den försonande, och de hos vilken vänskapen blivit återställd äro de försonade. Ordet återlösa har en hel annan betydelse. För att vi skola kunna fatta detta ords betydelse måste vi tänka oss något, som en gång varit i en person ägo, till vilket denna person haft äganderätt, men som senare på ett eller annat sätt övergått i en annan persons ägo, och att sedan personen, som förut hade äganderätten, beslutar att återköpa det, eller återförvärva sig äganderätten till detsamma, varföre han erbjuder och, då motparten samtycker, erlägger en återlösen eller lösepenning och på så sätt återförvävar sig äganderätten till detsamma. Att nu försöka att få dessa ord med så olika betydelse att utgöra en och samma sak synes mig vara en orimlighet. Jag tror också att just detta förhållande varit en stark bidragande orsak till den oklarhet, som under alla

tider gjort sig gällande i teorien om Jesu döds värde och betydelse. Hade man bättre beaktat tvåfalden av Jesu blods värde, skulle man ock haft lättare för att vinna klarhet i denna sak. Utan tvivel hava vi att fatta orden just efter deras betydelse även här. Försoningen är den del av Kristi ställföreträdande handling, då han i sin lydnad och död träder emellan den rättfärdiga Guden och den brottliga, i synd döda människan och genom sitt blod bringar försoning till människans återförening med Gud. Återlösningen däremot är den del av Kristi ställföreträdande handling, då han i mänsklighetens ställe giver sig själv Satan och ondskans makter i händer för att genom utgivande av sitt liv och blod som lösepenning utlösa oss ur syndens och djävulens våld.

Vända vi oss till Guds ord, som även bör vara det avgörande i frågor som röra vår frälsning, skola vi ock där finna hurusom båda dessa sidor av Kristi döds värde tydligt framhålles, detta i såväl gamla som nya testamentet. Tydligast möter oss dessa båda sidor av Kristi döds betydelse i 3 Mos. 16 kap., som handlar om den stora försoningsdagen. Det berättas där om hurusom Aron, översteprästen, av Israels barns menighet mottog tvenne bockar till syndoffer. Den ene av dessa bockar skulle han slakta och offra till det egentliga syndoffret och hans blod skulle han bära innanför förlåten i helgedomen, och av blodet skulle han stänka på nådastolen och framför densamma och på så sätt bringa försoning för Israels hela menighet och till rening från dess synder. Den andra bocken skulle först ställas fram inför Herrens ansikte, och försoning skulle bringas även för

densamma, en sinnebild av att han för sitt ändamål måste vara helig eller syndfri; därefter skulle översteprästen lägga sina händer på bockens huvud och därunder bekänna Israels barns missgärningar, eller med andra ord, lägga hela Israels menighets synd på bocken, varefter denne genom en man skulle föras ut i öknen och där givas åt Asasel, namnet på en demon, sinnebildande Satan. Att hela ceremonien på den stora försoningsdagen förebildar Kristi död och dess betydelse för vår frälsning, därom kan ju knappast något tvivel råda; och att båda dessa bockar förebilda Kristus bör väl också vara oss tämligen klart. Att den första bocken förebildar Kristi stora försonningshandling, då han utan vank offrar sig själv såsom det evigt gällande försonningsoffret inför Gud, därom torde de flesta bibelforskare vara ense. Men vad förebildar då den andra bocken? Denna fråga torde för många vara svår att besvara. Utan tvivel förebildar denna den del av Kristi ställföreträdande handling, då han giver sig själv till en återlösning för mänsklighetens synder. Liksom bocken, genom försoningen, helig och syndfri, bärande folkets synder fördes ut i öknen och gavs åt Asasel, så har ock Kristus, den i sig själv rena och syndfria, bärande mänsklighetens synder, givit sig själv åt Satan till en återlösen i dess ställe.

Stanna vi så inför instiftelseorden till nattvarden så finna vi att samma tvåfald av Kristi dödsvärde där framställes. Om vi förena de ställen i nya testamentet som återgiva dessa instiftelseord skulle de få ungefär följande lydelse: I den natt då Herren Jesus vart förrådd, tog

han ett bröd och tackade och bröt det och sade: Tagen och äten. Detta är min lekamen, som för eder varder utgiven. Gören detta till min åminnelse. Sammalunda tog han ock kalken efter måltiden, tackade och gav dem och sade: Dricken härav alla; ty detta är mitt blod, det nya förbundets, vilket för eder och för många varder utgjutet till syndernas förlåtelse. Gören detta, så ofta I dricken; till min åminnelse. Att nattvarden sinnebildar Kristi död, eller kanske rättare utgör en underpant på vår förmån av Kristi död, det förstå vi. Även här hava vi att räkna med tvenne sinnebilder, brödet och vinet eller kalken. Brödet sinnebildar Kristi lekamen, och om denna säges det att den är utgiven för oss. Med ordet utgiven kan ej menas något annat än utlämnad åt ondskan och Satan till en återlösen för vår skuld. Alltså sinnebildar brödet i nattvarden det samma som bocken, vilken utlämnades åt Asasel i öknen, förebildade nämligen Jesu Kristi återlösningsverk. Den andra sinnebilden är kalken eller vinet och detta sinnebildar Kristi blod. Om detta säges, att det blivit utgjutet för många, d. v. s. för alla människor, till syndernas förlåtelse. Detta säger oss att syndernas förlåtelse gives oss tillföljd av blodet, eller att Gud förlåter människorna deras synder för blodets skull. Detta blir samma sak som då det i 3 Mos. 16:de kap. säges att översteprästen bringade försoning för Israels folks synder genom att stänka av offerbockens blod sju gånger på nådastolen. Alltså finna vi samma tvåfald i värdet av Kristi död sinnebildad även i nattvarden. Brödet sinnebildar Kristi återlösningsverk och kalken Kristi försoningshandling.

I Ef. 1: 7 läsa vi: "I honom hava vi återlösningen genom hans blod, syndernas förlåtelse. efter hans nådsrikedom," och i Kol. 1: 14: I vilken vi hava återlösningen, syndernas förlåtelse." På båda dessa ställen framhåller aposteln tvåfalden av Kristi döds värde nämligen å ena sidan återlösningen och å den andra syndernas förlåtelse. Samma förhållande tyckes framgå av Ebr. 9: 12, där det säges, att Kristus "genom sitt blod en gång för alla ingått i helgedomen, sedan han vunnit en evig förlossning", kanske rättare: Havande vunnit en evig återlösning. Här framhålles huru som Kristus, såsom överstepräst för det tillkommande goda, d. v. s. nya förbundet, medelst sitt eget blod ingått i helgedomen, för att på så sätt genom sitt eget blod bringa försoning inför den eviga rättfärdigheten för den i synd fallna mänskligheten, såsom det heter i v. 22: "Utan blodsutgjutelse sker ingen förlåtelse;" men detta sker först efter det han genom samma sitt blod vunnit en evig förlossning eller återlösning, nämligen från syndens och djävulens våld.

Huru hava vi nu att fatta verkställandet av såväl återlösningen som försoningen? Detta är en fråga som är nog så svår för oss att besvara. Ty huru vi än söka tränga oss in i dessa frågor så står nog detta förhållande kvar, att vi aldrig kunna till fyllest fatta vare sig försoningens eller återlösningens hemlighet. Det vore oss därför lättast att komma ifrån frågan genom att helt enkelt förklara att detta är något som övergår vår fattningsförmåga. Men ett sådant svar skulle icke tillfredställa den forskande tanken. Därför vilja vi med den

ledning, som gives oss i Guds ord och enligt det som Gud givit oss söka att giva ett svar även på denna fråga. Att detta skall komma att tillfredställa alla våga vi ej hoppas. Vad vi däremot hoppas, det är, att det skall bliva emottaget med förståelse, åtminstone så till vida att det får giva anledning till fortsatt forskning i ämnet. Ett är säkert, att detta svar varit det enda som kunnat tillfredställa mig själv, och att det för mig blivit den plattform på vilken jag kunnat röra mig till fortsatt utveckling i såväl läroåskådning som trosliv. Vi stanna då först inför återlösningsproblemet. Huru hava vi att fatta verkställandet av Jesu Kristi återlösningsverk? Vi utgå ifrån att apostelns ord är att fatta som de lyda, då han säger: "I ären ju köpta, ja, verkligen köpta," 1 Kor. 6: 20 och åter: I ären köpta, verkligen köpta," 1 Kor. 7: 23, och att även orden i Uppb. 5: 9 äro att fatta som de stå att läsa, där det heter: Ty du har blivit slaktad och har köpt oss åt Gud med ditt blod," och av Jesu Kristi återlösning enligt dessa bibelställen är att fatta som ett verkligt köp. Vid ett köp måste det finnas något som köpes, någon som köper, någon som säljer eller från vilken det ifrågavarande köpes, en köpepenning, och det kan också vara en köpet förmedlande person. Att det som köpes i detta fall är människan framgår tydligt av ovan nämnda bibelställe, och därom äro väl alla eniga. Att det är Gud som är den köpande framgår tydligt av orden: "Åt Gud," och därom torde väl ej heller många hysa tvivel. Att Kristus är den köpet förmedlade personen framgår av orden: "Ty du har blivit slaktad och har köpt oss," dessa ord kunna

ej gälla någon annan än Kristus. Detta förhållande bekräftas också av 2 Petr. 2: 1, där orden lyda: "Den Herre, som har köpt dem." Att detta uttalande syftar på Herren Kristus Jesus visar sammanhanget. Angående denna sak torde väl ej heller så stora tvivel råda. Att Jesu blod eller liv utgör löse- eller köpepenningen framgår ju även av ovan nämnda bibelställe ur Uppb., där orden lyda: "Köpt oss åt Gud med ditt blod." Ävenså bekräftas detta av 1 Petr. 1: 18, där det heter: I veten ju, att det icke är med förgängliga ting, med silver eller guld, som I haven blivit lösköpta från den vandel I förden i fåfänglighet, efter fädernas sätt, utan med Kristi dyra blod, såsom med blodet av ett felfritt lamm utan fläck." Men vem är då den från vilken köpet äger rum, och som tillföljd därav skall erhålla köpepeningen? Det är här vi komma till den ömtåliga punkten. Vi hava redan framhållit att människan genom sitt fall kommit under Satans våld och blivit slagen i hans bojor som äro synd och död, följaktligen är det ock ur Satans välde som vi skulle lösköpas och från syndens och dödens bojor vi skulle befrias. Är detta fallet, då tyckes det oss och vara självklart, att det är Satan som skall hava lösepenningen. Det är ju ock detta Luther så frimodligt bekänner i sin lilla katekes: Jag tror att Jesus Kristus förlossat, förvärvat och vunnit mig förtappade och fördärvade människa ifrån alla synder, ifrån synden och djävulens våld, icke med guld eller silver utan med sitt heliga och dyra blod och med sitt oskyldiga lidande och död." Den teorien, att Gud skulle hava lösepenningen trots det att han själv var den som genom

Jesus Kristus verkställde köpet, eller återlösningen innebär, som det synes oss, en orimlighet, något som åtminstone ej praktiseras på något annat område. Vi hava visat att lösepenningen är Jesu blod eller liv. Vem var det som tog Jesu liv? Var det Gud eller var det Satan? Vem var det som inspirerade de översteprästerna och de skriftlärde, då de falskligen anklagade Jesus? Var det Gud? Vem var det som behärskade folkskarorna, då de ropade sitt: "Korsfäst, korsfäst honom"? Vem var det som kom Pontius Pilatus att mot bättre vetande döma honom oskyldig till döden? Vem inspirerade krigsknecktarne, då de obarmhärtigt genomborrade honom på korset? Var det Gud? Nej, det var Satan som tilläts att taga Jesu liv på Golgata. Detta stod klart för Jesus själv redan innan han beträdde lidandets väg, ty det var ju så han sade strax innan han trädde in på denna väg: Denna världens furste kommer," Joh. 14: 30. Han var medveten om, att det var denna världens furste han gick att möta. Satan tilläts att taga Jesu liv på Golgata; han fick taga hans liv i vårt liv ställe, på det han ingen rättighet eller makt må hava att taga vårt liv. Men han tog Jesu liv icke av egen makt, utan Jesus gav sig frivilligt i hans händer som en återlösen för vår skull. Att han så gjorde visade han tydligt därigenom, att han med ett enda ord kunde slå sina fiender till marken, Joh. 18: 6. Han sade också: "Människosonen har icke kommit för att låta tjäna sig, utan för att tjäna och giva sitt liv till en lösen för många," d. v. s. för alla människor, Matt. 20: 28, Därför kunde han ock till ovan anförda ord angående denna världens furste tilläg-

ga: "Över mig har han ingen makt." Det måste medgivas att uttrycket: Återlöst oss från djävulens våld," så långt vi känna ej förekommer i bibeln. Däremot säges det tydligt att Kristus återlöst oss från synden, Så i Uppb. 1: 5 där orden lyda: Honom som älskat oss, och som löst oss från våra synder med sitt blod", och i ovan anförda ställe ur 1 Petr. 1: 18 säges: "I haven blivit lösköpta från den vandel I förden I fåfänglighet efter fädernas sätt," d. v. s. från de synder i vilka de enligt fädernas sätt hade levat uti. Och eftersom synden utgör själva grundlagen i Satans rike och den boja i vilken han slagit mänskligheten, så blir också den logiska följden den, att Kristus återlöst oss från djävulens våld. Det gives ett bibelställe i Jobs bok, kap. 33: 23—24, som vi i detta sammanhang vilja påminna om. Det lyder sålunda: "Men finnes då en ängel, som vakar över henne, en medlare, någon enda av de tusen, och får denna lära hennes plikt, då förbarmar han sig över henne och säger: "Fräls henne, så att hon slipper fara ned i graven; lösepenningen har jag ju fått." I detta bibelställe har man velat söka ett stöd för teorien om att Gud skulle vara den som mottagit lösepenningen. Men först vilja vi då påminna om att detta är ett citat ur Gamla testamentet och uttalat av en bland Jobs vänner, låt vara av Elihu, som får ett visst erkännande av Gud att hava talat förståndigt; och att lägga ett sådant uttalande till grund för en viss kristlig läroåskådning är väl mycket vågat. Vidare, så säges icke alls i det anförda bibelstället att Gud fått lösepenningen, utan enligt vår nuvarande bibelöversättning så är det ängeln eller

medlaren, den enda av de tusen, och härmed kan ej förstås någon annan än Kristus, förbundets ängel, som fått lösepenningen. Att nu Kristus, som själv genom sitt blod givit lösepenningen, skulle hava fått den, blir ju en ännu större orimlighet. För vår del tro vi att den engelska bibelsättningen här kommit sanningen närmare, då han säger: "Jag har funnit en lösen." Denna översättning överensstämmer ju också med vår gamla svenska bibelöversättning, där orden återgivas så här: "Jag har funnit en försoning". I denna ordalydelse blir det ej svårt att förstå dess mening. Uttrycket innehåller då helt enkelt en hänvisning till den lösepenning som Kristus i tidernas fullbordan, enligt Guds frälsningsplan, skulle erlägga som en utlösen utur Satans välde till vilket även sjukdom hör. Att uttalandet syftar på kroppslig sjukdom visar hela sammanhanget: Alltså skulle nämnda bibelställe innebära en bekräftelse på att även våra sjukdomar äro inberäknade i den återlösen som Kristus framburit.

Vi hava visat hurusom Guds frälsningsplan, enligt hans eget ord, verkställts medelst ett köp, i vilket det behagat Gud att såsom en lösen för den i synd fallna mänskligheten utgiva sin enfödde son åt Satan och mörkrets makter. Naturligtvis måste vi förutsätta att Gud skulle kunnat utföra detta sitt verk genom en våldshandling. Han skulle utan tvivel på en gång medelst sin makts arm hava kunnat krossa Satan och tillintetgöra all mörkrets makt samt därigenom befriat den under dessa makter hemfallna mänskligheten. Men det behagade ej Gud att så göra. Han ville ej giva Satan

ens den ringaste anledning till förebärande av begången orättvisa från Guds sida. Då människan genom en frivillig handling överlämnat sig åt Satan och hans makt, så måste också människan genom en frivillig handling och enligt frivillig överenskommelse utlösas därifrån, och därför behagade det Herren att på detta sätt frälsa det fallna släktet.

Huru hava vi att i delaljer tänka oss verkställandet av Kristi återlösningsverk? Tillåt mig att i en något allegorisk form utveckla min tanke i detta hänseende. Vi kunna knappast tänka oss möjligheten av ett köp utan vissa förhandlingar mellan de parter som köpet gäller. Och då måste vi även tänka oss vissa förhandlingar mellan Gud och Satan i detta hänseende. Huru hava dessa tillgått? Av Guds eget ord veta vi att själva Satan har tillträde till Guds tron, åtminstone i vissa fall. Så säges det på tvenne ställen i Jobs bok, 1: 6; 2: 1, att då Guds söner kommo och trädde inför Guds ansikte så kom Åklagaren, d. ä. Satan, med bland dem och trädde även han inför Herren. I Sak. 3: 1 ser profeten översteprästen Josua stående inför Herrens ängel. Att denna ängel var Herren själv framgår tydligt av det efterföljande, och säger han: "Åklagaren (Satan) stod vid hans högra sida för att anklaga honom." I 2 Krön. 18: 18—22 berättar profeten Mika att han såg Herren sitta på sin tron och himmelens hela härskara stå på hans högra sida och på hans vänstra. Herren sade: "Vem vill locka Akab, Israels konung, att draga upp mot Ramot i Gilead, att han må falla där?" Då sade den ena så och den andra så. Slutligen kom en ande

fram, ställde sig inför Herren och sade: "Jag vill locka honom därtill." Herren frågade honom: "På vad sätt"? "Han svarade: "Jag vill gå ut och bliva en lögnens ande i alla hans profeters mun." Då sade Herren: "Du må försöka att locka honom därtill, och du skall också lyckas; gå ut och gör så." Och så for denna ande ut och blev en lögnens ande i Herrens profeters mun, så att de profeterade falskt till konungens egen olycka. Att denna ande, som här omtalas, ej var någon god ande, eller en Herrens ängel, det förstå vi, ty huru skulle denna kunna bliva en lögnens ande i Herrens profeters mun. Här hava vi utan tvivel att göra med en ond, en lögnens ande. som med de goda har tillträde till Herrens tron. I Uppb. 12: 7—10 säges det att en strid uppstod i himmelen: Mikael och hans änglar gåvo sig i strid med draken; och draken och hans änglar stredo mot dem." Därefter berättar Johannes huru han "hörde en stark röst i himmelen säga: "Nu har frälsningen och makten och riket blivit vår Guds, och väldet hans Smordes; ty våra bröders åklagare är nedkastad, han som dag och natt anklagade dem inför vår Gud." Av detta skriftställe framgår tydligt att Satan under denna tidsålder, som det här tyckes framgå, har ständigt tillträde till himmelen och till Guds tron, där han utövar sin mission att åklaga Guds barn dag och natt, d. v. s. ständigt, utan uppehåll. Att Herren ännu, under vissa förhållanden åtminstone, inlåter sig i samtal eller förhandlingar med Satan eller hans utskickade onda andar framgår otvetydigt av flera bibelställen, såsom Jobs 1: 7—12; 2: 1—7; 2 Krön. 18: 18—22. Med ledning

av skildringarna i Jobs 1 och 2 kap. föreställa vi oss Satan komma inför Guds tron. Herren frågar: Varifrån kommer du? Triumferande över sin förmenta äganderätt till jorden och över mänskligheten svarar han: Från en vandring utöver jorden och från en färd omkring den. Herren frågar vidare: Har du givit akt på den lidande mänskligheten? Förtjust över att här höra ordet lidande nämnas svarar han: Denna är min tillhörighet och med den gör jag som mig gott finner. Såsom tillhörande mitt rike måste de också styras enligt mina lagar som heta lidande och död. Nåväl infaller Herren, det må nu så vara, men skulle du ej genom en lösen vilja uppgiva din äganderätt till mänskligheten? Satan tar sig en funderare, det gäller för honom att här vara så slug som möjligt för att därigenom göra en god affär en ytterligare vinst på Guds och hans makts bekostnad. Åh, tänker han slutligen: Jag skall begära Guds egen Son. Detta offer skall Gud helt säkert aldrig giva, och om han giver det så har jag dock vunnit dubbelt mot Herren; ty att äga Guds Son i mitt våld, det är ändå för mer än att hava hela mänskligheten under mig. Och att få utföra mitt marterskap över honom skall ändå tillfredställa mitt onda hjärta mer än allt mänsklighetens lidande. Och hade han förmåga att genomskåda försoningens nödvändighet för människans frälsning, så såg han också att just detta, att få kunna behålla Guds Son i sitt våld var detsamma som att ock mänskligheten för evigt var hemfallet under hans välde. Förtjust över denna utsikt utbrister han: Din Son är det pris jag begär som en återlösen för mänskligheten. Får jag din

egen Son i dess ställe avstår jag alla anspråk på människan. Efter dina egna ord, säger Herren; jag giver dig min egen Son i mänsklighetens ställe. Därmed är köpe- och återlösningshandlingen avgjord och Herren sätter sitt den eviga rättfärdighetens sigill under den samma, och därmed är den ock för evigt fastställd.

Det återstår nu dess utförarande. I detta syfte lämnar det eviga Logos, Guds enfödde son, sin himmel med all dess härlighet, avkläder sig sin gudomliga maktställning och stiger ned till denna lidandets värld, där han träder i det lidande människosläktet ställe, tagande på sig all dess synd, sjukdom, lidande och död. I denna sin ställning möter honom ock all Satans makt från början och till slutet av hans jordiska tillvaro. Han föddes i det största armod — för honom fanns intet rum i härberget — och han växer upp under de mest torftiga omständigheter. Under sin verksamhetstid vandrar han omkring såsom den fattigaste bland de fattiga, klagande: Rävarna hava kulor, och himmelens fåglar hava nästen; men Människosonen har ingen plats, där han kan vila sitt huvud", Matt. 8: 20. Ett sakförhållande som senare kom aposteln att utbrista: "I känner ju vår Herres, Jesu Kristi, nåd, huru han, som var rik, likväl blev fattig för eder skull, på det att I genom hans fattigdom skullen bliva rika", 2 Kor. 8: 9. Personifierade särskilt i de fariseers parti utgjuta onskans makter över honom allt det hat, förföljelse och hämndlystnad, som det är dem möjligt, om och om igen rådslående om huru man på lämpligaste sätt skulle kunna taga hans liv. Och motivet för dessa deras stämplingar mot honom delgiver

dess främste man, översteprästen Kaifas, nästan profetiskt i orden: "I förstån intet, ej heller besinnen I, att det är bättre för oss, att en man dör för folket, än att hela folket förgås", Joh. 11: 49—50. Hatet och hämndlystnaden tillät honom ej att leva. Han måste dö, men han skulle ej dö på grund av någon egen synd, ty han var fullkomligt helig, han skulle dö för folket; han skulle dö i mänsklighetens ställe. Till sist möter Jesus, Guds son, sin avsvurna dödsfiende på Golgata till den avgörande handlingen. Striden kunna vi knappast säga, ty Guds Helige reser sig där ej till något motstånd, utan "lik ett lamm, som föres bort att slaktas, och lik ett får, som är tyst inför dem som klipper det, öppnade han icke sin mun," Jes. 53: 7, och frivilligt, utan motstånd, giver han sitt "liv till lösen för många." Där led Jesus döden i syndarens ställe, på det att hon skulle vara löst ur syndens och dödens bojor, eller, som vi förut sagt, Satan fick där taga Jesu liv i vårt livs ställe, på det att denna mörkrets furste ej skulle hava någon rätt till vårt liv.

Nu invänder någon: Förhåller det sig verkligen så, att Jesus givit sitt liv i vårt livs ställe, eller att Satan fått Guds Son som en lösen i mänsklighetens ställe, då följer ju logiskt därav, att han även skulle hava rätt att behålla honom i dödens och helvetets våld. Detta är ock vad vi tro att han hade, om han hade kunnat. Förr hette det i den apostoliska trosbekännelsen att Jesus nedstigit till helvetet. Nu har man ändrat uttrycket till dödsriket. I sak kan det ju ej heller betyda så mycket vilket uttryck man begagnar, ty man menar i varje fall det område där Satan, onskans makter och de osaliga

människorna hava sin hemvist, även om med uttrycket helvetet menas ett område djupare ned, än det man menar med dödsriket därom bär oss Petrus tydligt vittne, då han säger att han i anden "gick åstad och predikade för andarna i fängelset, som icke trodde, när Guds långmodighet bidade i Noas dagar," 1 Petr. 3: 19—20. Något bibelställe, som direkt säger att Jesus nedstigit till helvetet, finnes ej; oss veterligt. Men vi hava dock all anledning tro att han så gjorde, ty han skulle ju tömma vredens bägare ända till botten; och nedsteg han till det ena området av de osaligas värld, så hava vi ock anledning tro att han även gjorde det till det andra. Vi tro att det tilläts Satan att föra Jesus ända ned till helvetet, avgrundens hemska och mörka boningar, eller att Jesus smakat själva helvetets kval i vårt ställe, på det att vi därigenom skola vinna himmel och salighet. Men varför kunde då icke Satan behålla honom i sitt våld eller i sitt rike? Därpå giver oss aposteln svaret i Apg. 2: 24, där han säger: "Men Gud gjorde en ände på dödens vånda och lät honom uppstå, eftersom det icke var möjligt, att han skulle kunna behållas av döden," och i vers 27 säger han: "Du skall icke lämna min själ åt dödsriket och icke låta din Helige se förgängelse." Det var nämligen ej möjligt att Kristus såsom helig skulle kunna fasthållas av ondskans och dödens makter. Tänken eder en helig person i avgrundens boningar! Och vad tron I att han gjorde där? Jo, av ovan anförda bibelställe i 1 Petr. 3; 19 få vi svaret: Han predikade. Vad predikade han då? Helt visst predikade han om Guds kärlek och hans frälsande nåd, samma sanning

som han förkunnat här på jorden. Tänken eder en helig person predikande om Guds kärlek, nåd och underbara frälsning i helvetet. Huru tron I att detta skulle taga sig ut? Du har kanske sett huru det går i ett genomont sällskap, samlat till syndig förströelse, om en helig person kommer in och börjar att predika om Guds frälsande nåd och eviga kärlek. Det går gärna så att antingen kastar man ut den heliga personen eller ock upplöses sällskapet för att fly åt var sitt håll. Jag minnes så väl från den tid, då jag vistades i Stockholm, och jag tillsammans med några unga, kristna män brukade gå ut på krogbesök, vilket oerhört uppseende det väckte då vi trädde in i dessa syndanästen. Och mer än en gång slutade dessa besök med att vi blevo handgripligen utkastade på gatan. Så torde det ock hava blivit då Jesus nedsteg till helvetet. Det blev oro och förfäran bland avgrundens demoner, liv och död, synd, och helighet kunna ej förenas med varandra. Mörkrets andevärld börjar att göra uppror mot sin furste. Den ena överröstar den andra med ropet: För bort denna heliga person, ty vi stå ej ut med att se honom här och vi orka ej höra hans tal; det skär oss ända in i djupet av vårt onda, svarta väsende. För ut honom härifrån och det med hast! Satan själv kände sig ej längre hemma i sin egen mörka boning och han kände sig icke säker i sitt eget rike. Guds Sons helighet hade Satan icke tillräckligt beaktat. Kanske hade han hoppats kunna bringa honom på fall under jordelivet. Han hade också gång efter annan gjort sina försök därtill. Han hade i öknen, efter det Jesus fastat under fyratio

dagar och nätter, ansatt honom med de svåraste anfäktelser; han hade trätt honom till mötes personifierad i hans egen älsklingslärjunge med sitt: "Skona dig själv;" och till sist hade han mobiliserat hela sin skara mot honom i Getsemane; men vid intet tillfälle hade det lyckats att bringa honom på fall. Och nu står han, den helige och rene Gudasonen, där mitt i hans eget rike, mitt ibland avgrundens skara och till hans egen fasa och förskräckelse. Vad skulle han nu taga sig till? Det gives honom endast en utväg och det är att på nytt träda inför den Allsmäktige och bedja honom taga tillbaka sin Son. Ja, säger, Herren, men, som du vet är uppgörelsen oss emellan oåterkallelig, därför kan detta ske endast på så sätt att lösen kvarstår som giltig, och mänskligheten på grundvalen av denna lösen göres fri. Detta var naturligtvis för Satan ett hårt slag, ty nu förstod han att han förlorat allt. Men vad skulle han göra? Att behålla honom kvar i sitt rike, som är liktydigt med döden och mörkret, är för honom en omöjlighet. Han hade ingenting annat att göra än att böja sig för det nödvändiga och erkänna lösen giltig och mänskligheten fri. Satan måste till sitt eget nederlag erkänna giltigheten av den lösen som Herren givit i utgivandet av sin Son och i hans lidande och död. Han måste avstå sin äganderätt till mänskligheten, och denna löses från syndens, dödens och förtappelsens hemska bojor; och detta gör att vi på grundvalen av Jesu blod och i hans namn kunna gå ut till härlig frihet och seger. Så tager då Fadern tillbaka sin Son utur dödens, syndens och och mörkrets välde, därigenom att han uppväcker honom

från de döda. Och Jesus, som den store segerherren, utgår ur graven triumferande över alla syndens, dödens och helvetets makter för att proklamera människans slutliga och fullständiga befrielse genom hans blod. Jesu uppståndelse utgör själva återlösningens krona. Det är sant att Satan för närvarande har stor makt i världen, ja, ännu kan tillämpas apostelns ord, att hela världen, i stort sett, är i den ondes våld, men på samma gång är det dock en sanning att Satan nu icke har större makt än den människorna själva genom sin otro giva honom; ty i Jesu blod är hans makt bruten, och över var och en som ställer sig under detta blod har han ingen som hälst makt. Detta förebildades på ett slående sätt uti det gamla Israels påskalammsfirande i Egypten. Under det att "fördärvaren" d. v. s. Satan eller någon hans utskickade, ty på ingen annan passar detta namn, gick fram genom Egyptens land och slog allt förstfött, ocb det var gråt och sorg i varje boning från Faraos palats ända ned till den ringaste hydda, så sutto de övriga israeliterna, som bestrukit dörrträet till sina hus med offerlammets blod, trygga; ty genom den dörr eller in i det hus, som var bestruket med blodet. kunde "fördärvaren" ej gå, eller med andra ord: i blodet var "fördärvarens" makt bruten. Samma förhållande bekräftas uti Uppb. 12: 11, där det heter: "De övervunno honom", nämligen åklagaren eller Satan "för Lammets blods skull." Om Jesu blod ej hade haft någon betydelse inför Satan varför skulle de då just övervinna honom för Lammets blods skull? Jo, i Lammets blod var Satans makt bruten, och det var därför som de kunde övervinna honom för Lammets blods skull.

Den andra sidan av Kristi ställföreträdande verk är försoningen. Varuti består försoningen och vad är dess ändamål? Utan tvivel hava vi att söka försoningens nödvändighet huvudsakligen i människans tillstånd såsom från Gud avfallen.

Försoningens ändamål är att undanrödja det som skiljer Gud och människan från varandra och att återställa föreningen dem emellan. Vi hava redan visat hurusom människan genom sitt fall kommit in i dödens och syndens tillstånd, samt hurusom död och liv, synd och helighet aldrig kunna förenas. Så länge mänskligheten befann sig i detta tillstånd var en förening med Gud omöjlig. Kristi uppgift genom sitt försoningsverk måste alltså i första hand vara att upphäva detta dödens och syndens tillstånd i vilket människan genom sitt fall kommit. Vi hava i det föregående också visat huru människan genom återlösningen i Jesus Kristus blivit befriad ur Satans och mörkrets välde. Men allt för människans frälsning var ej verkställt därmed. Egentligen skulle ingenting vara vunnet, ty utan liv var människan fortfarande död, och av denna orsak skulle han ej kunna tillgodogöra sig den vunna friheten. För att han så skulle kunna göra, måste även dödstillståndet hävas och detta kunde återigen endast ske genom att liv tillfördes från en utom existerande livskälla. Vi veta nämligen att en död kropp kan ej få liv av sig själv. Ännu har man icke genom några vetenskapliga experiment kunnat visa möjligheten av att liv kan uppstå annat än ur liv.

I Joh. 1: 1, 14 läsa vi: I begynnelsen var Ordet, (Logos) och Ordet var hos Gud, och Ordet var Gud. —

Och Ordet vart kött och tog sin boning ibland oss". Varför måste det eviga Logos, Guds enfödde Son bliva kött, d. v. s. av kvinna födas till människa? Kanske kunna vi tänka oss möjligheten av att återlösningen skulle kunnat utföras utan detta steg; men med avseende på försoningens verkställande var detta en ren omöjlighet. Mänskligheten, såsom från Gud fallen, kan betraktas som en kropp utan liv. Skulle nu den frälsas ur dödens tillstånd måste den få nytt liv, eller kanske rättare återfå det liv som den genom fallet förlorade. Detta kunde ej ske på annat sätt än att detta liv på nytt föddes in i densamma. Logos såsom varande Gud, och alltså det eviga livet själv, låter sig då födas in i den annars döda mänskligheten och blir på så sätt själv det i den troende människan existerande livet. Det är ju så evangelisten säger: "I det (Logos) var liv, och livet var människornas ljus," Joh. 1:4; och aposteln bekräftar denna sanning med orden: "Kristus, han som är vårt liv," Kol. 3:4. Här säges det tydligt, att Kristus själv är människornas, d. v. s. den kristna församlingens liv. Såsom det eviga livet mötes han redan vid sitt inträde i mänskligheten av dödens fördärvande och nedbrytande makt, och om vi sedan följa hans liv på jorden, skola vi finna hurusom detta utgör en så gott som oavbruten brottning med dessa makter. En bland de första tilldragelser vi läsa om rörande Jesu liv på jorden är Herodes' plan att taga hans liv, undan vilken han räddades genom flykten till Egypten. Och det första som berättas om hans offentliga verksamhet är hans uppträdande i Nasarets synagoga, den stad där han till-

bragt sina uppväxtår, och där alla kände honom, och hurusom hans vittnesbörd där hade den följd att de förde honom utur staden ända till branten av det berg, varpå staden var byggd, för att störta honom därutföre, eller med andra ord för att taga hans liv, Luk. 4: 29. Sedan läsa vi om huru, särskilt fariseerna och de skriftlärde, gång efter annan stämplade för att taga hans liv. Men det oaktat tränger han sig som det eviga livet allt djupare och djupare ned i mänskligheten ända till dess han "räknad bland ogärningsmän", som den största bland syndare hänger där på förbannelsens träd, övergiven av alla, hånad och begabbad, klagande: "Min Gud, min Gud, varföre har du övergivit mig"? Efter att på korset hava lämnat sin söndersargade kropp kvar för att omhändertagas av välvilliga händer och genom dem begravas, fortsätter han i anden ännu djupare ned, ned i dödsrikets område och, som vi tro, ned i själva helvetets djup, överallt öppnande väg för det eviga livet, där varest förutsättningar finnas för dess mottagande. Efter att på så sätt såsom det eviga livet hava trängt sig ned ända till dödens och mörkrets djupaste djup och efter att hava trotsat själva avgrundens avskyvärda dödsatmosfär, utgår Kristus såsom det eviga livets triumferande segerherre från dödens och mörkrets välde. På nytt framträder han inför det i synd och död fallna släktet, och genom sin härliga uppståndelse och evangelii glada budskap låter han förkunnelsen om det eviga livet genom tron på hans namn gå ut till den arma i mörker och nöd stadde världen. Kronan på Kristi försoningsverk är hans uppfarande till himmelen, eller hans återuppgå-

gående i gudomen. Vi veta huru det är med blodomloppet i människokroppen. Blodet, i vilket livet är, utdrives ur livscentrumet, hjärtats ena halva, varefter det genomflyter alla kroppens delar överallt meddelande liv och kraft. Det tränger sig ända ned i fötterna och ut i tårna, genom armarna ut i fingerspetsarna för att sedan återvända till livscentrumet, hjärtats andra halva. Efter att där under sin passage genom lungorna hava hämtat nya ämnen, nödvändiga för dess friskhet och dess förmåga till ytterligare livsavsättning, utdrives det igen för nytt omlopp genom människokroppen, och på så sätt kommer det att bilda en ständig cirkulation genom kroppen överallt meddelande livskraft eller de ämnen som kroppen behöver för livet. På samma sätt har också Kristus genom sitt människoblivande och sitt återuppgående i gudomen blivit det liv, som ständigt cirkulerar genom mänskligheten, eller rättare den kristna församlingen, och även den person genom vilken livsgemenskapen återknutits mellan den levande Guden och den i sig själv döda människan.

Men människan var icke allenast död genom överträdelser och synder, Ef. 2: 1, hon hade genom sitt fall även kommit under syndens tillstånd, d. v. s. hon hade intagits av ett oemotståndligt begär till att göra det onda och en lika oförmåga att göra det goda, Rom. 7: 19, 22—23; ja, man kan säga att synden blivit hennes natur, det som till hela hennes väsende behärskar henne. I Jesu frälsaregärning måste alltså ingå att även befria henne ur detta sorgliga tillstånd. Detta kunde endast ske på så sätt, att synders makt över och inom henne

bröts, något som blev en följd av återlösningen; men detta var ej nog, hon måste också återfå sin kärlek till det goda och sin förmåga att göra detsamma eller rättare sitt igenom syndafallet förlorade helighetstillstånd. Detta framhålles i skriften som ett oeftergivligt villkor för människans återförening med Gud, något som tydligt framgår av Ebr. 12: 14 så lydande: "Faren efter frid med alla och efter helgelse; ty utan helgelse får ingen se Herren" ävenså av 1 Tess. 5: 23 där orden lyda: "Men fridens Gud själv helge eder till hela eder varelse, så att hela eder ande och eder själ och eder kropp finnes bevarade ostraffliga vid vår Herres Jesu Kristi tillkommelse, eller m. a. ord det är genom helgelsen som vi lämpliggöras för Kristi möte. Och i Matt. 5: 8 säger Jesus: "Saliga äro de renhjärtade, ty de skola se Gud," vilka ord väl också få fattas så, att ingen annan än den som fått ett rent hjärta kan få se Gud. Huru skulle nu människan kunna återfå denna sin förlorade rättfärdighet och helighet? I sig själv var hon oförmögen att göra något i den riktningen. Det kunde då icke ske på annat sätt än rättfärdigheten och helighetskraften i likhet med det eviga livet tillfördes henne utifrån, från någon utom mänskligheten befintlig rättfärdighets- och helighetskälla. Därför måste Kristus, på samma gång som han såsom det eviga livet föddes in i mänskligheten, såsom rättfärdigheten och heligheten själv föra denna in i densamma. Liksom synden genom den förste Adam föddes in i hela det från honom härstammande släktet så föddes också genom Kristus, den andre Adam, rättfärdighet och helighet på nytt in i mänskligheten,

d. v. s. att Kristus själv blev vår rättfärdighet och helighet. Det är ju och så aposteln säger: "Kristus Jesus, som för oss har blivit till visdom från Gud och till rättfärdighet och till helgelse och till förlossning," 1 Kor. 1: 30.

Vi skola ock finna att liksom Jesu inträde i världen förorsakade en strid mellan liv och död, så gav detta anledning till en strid mellan gott och ont, rättfärdighet och orättfärdighet, synd och helighet. Att denna strid existerade redan under Jesu tidigare år framgår av hans svar till hans sökande föräldrar vid hans första besök till påskhögtiden i Jerusalem: "Visten I icke, att i det min Fader tillhör bör jag vara," Luk. 2: 49. Så fortgår denna strid hela hans liv igenom i det att den ena frestelsen efter den andra möter honom och varjehanda snaror läggas ut för hans fot, detta allt i avsikt att snärja honom och bringa honom på fall ända till den stund då den obotfärdige rövaren på korset framkastar sina på samma gång både hånande och frestande ord: "Är du Kristus, så hjälp dig själv och oss." Men under alla förhållanden, igenom alla frestelser som mötte honom och trots alla de snaror, som lades ut för att snärja honom, så förblev han dock alltjämt "Guds Helige."

Kristus kom ej för att upplösa lagen och profeterna utan för att fullborda dem; så försäkrade han själv, Matt. 5: 17. Denna sin uppgift fyller han också till alla delar. Han uppfyllde under sitt kötts dagar den gudomliga lagens alla fordringar. Förgäves skall man söka efter ett tillfälle i hans liv då någon motsats till Guds lag eller till hans vilja gör sig gällande. Så går han, "Guds

Helige", sin väg orubbligt fram i rättfärdighet och helighet genom de larmande människohoparna, genom de finast utlagda frestelser och Getsemane gräsliga själsmarter, över Golgata kulle, upp på förbannelsens träd, ned i dödsrikets och helvetets mörka områden, i liv och död oföränderlig i denna sin egenskap. Slutligen uppstår han från det döda, och som rättfärdighetens och helighetens stora segrande konung uppfor han till himmelen och gör på nytt sitt inträde i den heliga gudomen, intagande sin plats som Faderns närmaste person på hans högra sida. Som förut sagts, är Jesu uppståndelse från de döda kronan på hans återlösningsverk men hans uppfarande till himmelen, eller hans uppgående i gudomen, är kronan på hans stora försoningshandling. Det är dock icke allenast i sin kötts kropp, som Kristus fullbordar lagen, han fullbordar den ännu den dag och tid som nu inne är i sin nuvarande kropp, den kristna församlingen. Den teorien att Kristus under sitt kötts dagar så uppfyllde den gudomliga lagen i vårt ställe att vi numera kunna leva utom densamma är oriktig. Ännu står Jesu ord fast: "Varen alltså I fullkomliga, såsom eder himmelske Fader är fullkomlig", Matt: 5: 48; ävenså den apostoliska uppmaningen: "Bliven heliga i all eder vandel, såsom han som har kallat eder är helig", 1 Petr. 1: 15. Men Kristus vill fortfarande, inneboende i oss, uppfylla lagen i vårt ställe, och på så sätt blir han själv i oss vår rättfärdighet och vår helighet. Vi tala om kristlig fuilkomlighet? Vad är då kristlig fullkomlighet? Det är Kristi fullkomlighet uppenbarad i oss. Vi människor äro just så rättfärdiga och heliga som vi genom

tron hava mottagit Kristus i oss. Så har Kristus genom sitt människoblivande och sitt uppgående i gudomen blivit den rättfärdighets- och helighetsström som genomströmmar mänskligheten, alla dem som vilja tro på hans namn, till rättfärdighet och helighet. Därför säger också aposteln detta vara evangelii stora hemlighet: "Kristus i eder, vårt härlighets hopp", Kol. 1: 27. Och säkert är att ju mera vi lära oss förstå Guds ord eller kunna fatta Kristi evangelium, och ju djupare vi komma in i det kristliga livets erfarenheter, skall det bliva oss klart att just denna sanning "Kristus i oss" utgör det väsentliga i såväl Kristi evangelium som i vår frälsning, på samma gång som det utgör styrkan i vårt kristliga liv.

Den oöverstigliga mur, som skilde människan från Gud, var hennes synd, eller rättare hennes tillstånd i synden. Vi böra mera tänka oss mänsklighetens synd som ett tillstånd än som et hopande av enskilda synder. Genom sitt människoblivande, eller sitt inträde i mänskligheten tog Kristus på sig släktets synd och i sin kropp bar han den uppå korsets trä. 1 Petr. 2: 24. Enligt 2 Kor. 5: 21 blev han, som icke visste av någon synd, Kristus, av Gud för oss gjord till synd, d. v. s. han blev genom sitt människoblivande syndaren i vårt ställe, han bar hela släktets synd. Liksom det gamla testamentets överstepräst lade hela Israels folks synd på bocken, som utfördes till Asasel i öknen, och han på så sätt fick bära folkets synder dit ut, så har också "Herren kastat alla våra synder uppå honom", Jes. 53: 6 och han, "Guds Helige" har på sig själv burit våra synder eller vårt tillstånd i synden genom livet, över-

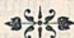
Golgata, upp på korset och ända ned i avgrundens djup, dit de egentligen höra. Där har han lämnat dem kvar, att de aldrig mer skola ihågkommas av Herren, ej heller längre utgöra något hinder för vår återförening med honom. Kristus har därigenom hävt det syndens tillstånd i vilket människan hade kommit och brutit sönder den syndens boja i vilken han var fjättrad. Numera går ingen människa förlorad för sin synds skull, utan endast därför att han ej vill tro på Guds Son, Joh. 3: 18.

Det som skilde Gud från människan var det gudomliga väsendets krav på helighet. Genom sin fullkomliga lydnad på helighetens väg inför sin himmelske fader, en lydnad som sträckte sig ända fram till korsets död, och som kom honom att även inför den mest kvalfulla korsdöd bedja: "Fader, ske icke min vilja, utan din", har Kristus uppfyllt den eviga rättfärdighetens eller den gudomliga lagens alla fordringar på rättfärdighet och helighet, Rom. 5: 19; Ebr. 5: 8—9, samt därigenom nedbrutit avskrankningens skiljemur, fiendskapen.

Gamla testamentets överstepräst ingick i det allra heligaste inför nådastolen med offerdjurets blod, d. v. s. dess liv, ty livet är ju i blodet, 3 Mos. 17: 11, och då livet icke på annat sätt kunde frambäras, så skedde detta i form av blodet. Att det var livet som det var fråga om framgår därav, att blodet ej hade försoningsvärde om ej offerdjurets liv hade givits. Om man toge en del av offerdjurets blod men ej livet, så vore detta ej tillfyllest. Så frambar översteprästen offerdjurets liv i form av blodet inför Gud i det i synd döda folkets ställe, och igenom detta liv möter Gud sitt gamla förbundsfolk med

sin nåd och välsignelse. Vi tro ej att detta frambärande av offerdjurets liv i blodet skedde i avsikt att därmed blidka Gud, som om han skulle vara så förskräckligt blodtörstig att han skulle ovillkorligt fordra blod för att vilja giva förlåtelse eller som ersättning för sina välsignelser, utan fastmer att det fordrades som en nödvändighet för att den levande Guden därigenom skulle kunna möta med det i synd döda folket, något som ej kunde ske annat än igenom liv. Gud mötte folket igenom offerdjurets liv, då människan själv var i saknad av det erforderliga livet därför. Vi förstå att offerdjurets liv och blod frambars endast såsom förebildande Kristi liv och blod, och på grund därav kunna vi säga att redan under gamla förbundets tid mötte Gud sitt folk igenom Kristi liv. Så har också Kristus efter fullbordat återlösnings- och försoningsverk ingått i det himmelska, i det allra heligaste inför Gud med sitt eget blod eller liv, Ebr. 9: 12, 24, d. v. s. han har som den fullkomlige frälsaren, den levande och helige uppgått i gudomen, varigenom han blivit den livs- och helighetsström som ständigt flödar genom den annars i synd och överträdelser döda mänskligheten, meddelande liv, rättfärdighet och helighet åt alla dem som tro på hans namn, eller genom tron mottaga honom som sitt liv, sin rättfärdighet och sin helighet. Det är ock för denna sanning aposteln giver uttryck då han angående försoningen säger: "Men alltsammans är av Gud, som har försonat" (genom synden hävande återförenat) "oss med sig genom Kristus och givit oss försoningens ämbete" (det ämbete att i Kristus återföra människorna till Gud). "Ty Gud förso-

nade i Kristus världen med sig, icke tillräknande dem deras överträdelser och nedlade hos oss försoningens ord" (uppenbarelsen av evangelii hemlighet, som är Kristus i eder, vårt härlighetshopp). I Kristi ställe äro vi därför sändebud, liksom förmanade Gud genom oss. Vi bedja i Kristi ställe: Låten försona eder med Gud," nämligen därigenom att I i tron träden in i Kristi fullbordade verk, 2 Kor. 5: 18—20. Och på så sätt har Kristus blivit "försoningen för våra synder, men icke allenast för våra, utan ock för hela världens", 1 Joh. 2: 2.

IV.
KRISTUS VÅR FRÄLSNING.

Att människan ej kan frälsa sig själv är något som såväl skriften, människans historia och den kristliga erfarenheten säger oss. Vi vända oss då först och främst till skriften som utgörande själva rättesnöret för vår tro till frälsning; och vilja vi anföra några av de bibelställen som tala tydligast om denna sak. I Apg. 13: 38—39 läsa vi: "Därför vare det eder veterligt, I män och bröder, att genom honom varder eder förkunnat syndernas förlåtelse, och att från allt, varifrån I icke kunden rättfärdiggöras genom Moses' lag, varder var och en som tror rättfärdiggjord i honom." Här säges tydligt att människan icke kan bliva rättfärdiggjord genom Moses' lag, d. v. s. bliva rättfärdig inför Gud genom att hålla denna lag, detta emedan människan i sig själv är oförmögen att hålla densamma. Samma sakförhållande bekräftas av Rom. 3: 19—20 där vi läsa: "Nu veta vi, att allt vad lagen säger, det talar den till dem som hava lagen, för att var mun skall bliva tillstoppad och hela världen stå med skuld inför Gud; ty av laggärningar bliver intet kött rättfärdigt inför honom. Vad som kommer genom lagen är kännedom om synden". Här säges, att av laggärnin-

gar, d. v. s. genom att hålla lagen, eller genom egna ansträngningar bliver intet kött rättfärdigt inför Gud. Till ytterligare bekräftelse av samma sanning kunna vi anföra Gal. 2: 16, där aposteln säger: "Av laggärningar bliver ju intet kött rättfärdigt", och kap. 3: 11 där orden lyda: "Men att ingen genom lagen", d. v. s. genom att hålla den, "varder rättfärdig inför Gud är uppenbart, ty 'Den rättfärdige skall leva av tro'." Av dessa anförda bibelställen framgår oemotsägligt att människan icke genom egna gärningar eller ansträngningar kan bliva rättfärdig inför Gud, eller kan frälsa sig själv.

Samma sanning bekräftas lika tydligt av människans egen historia. Vi hava förut framhållit hurusom det ena släktet och folket efter det andra gått sin undergång till mötes, detta trots alla de kraftiga ansatser som gjorts för att höja och lyfta dem upp ur sin eländiga ställning. Om vi stanna inför släktet före syndafloden så skola vi finna hurusom detta går sin undergång till mötes trots det att det i sin mitt hade män sådana som en Hanok och en Noa. Den förra som vandrade i umgängelse med Gud i trehundra år, och som profeterade för folket, Jud. 1: 14; den senare, "rättfärdighetens förkunnare", 2 Petr. 2: 5, som under sexhundra år levde, verkade och predikade bland detta släkte. Nog gjorde dessa och kanske även andra heliga Guds män allt vad som kunde göras för att lyfta detta släkte upp ur det sedeslöshetens, gudsföraktets och självförgudningens djupa dy i vilken det sjunkit; men allt var förgäves. Steg för steg sjunker det djupare och djupare ned mot sin egen undergång till dess att det slutligen drabbas av vredesdomen i vilken det går under.

Tänk på Israels folk. Huru var ej detta folk på ett alldeles särskilt sätt föremål för Guds nåd. Vilka ansatser gjordes ej för att höja detsamma. Den ena profeten efter den andra höjde sin stämma till varning, förmaning och ledning och verkliga hjältegestalter framträdde gång efter annan till dess tillfälliga räddning, men trots allt går detta så gynnade folk sakta men säkert fram mot sin egen nationella undergång för att till sist hamna i förskingringen, där det ännu den dag som inne är befinner sig. Detsamma se vi vara förhållandet med andra folk. Den ena världsmakten uppstår efter den andra, men var och en i sin tur dukar under och detta till följd av sin egen synd och sitt sedliga förfall. Det har ej heller bland dessa folk saknats krafter som verkat i lyftande riktning. När de gamla hedniske vishetslärarne, såsom en Sokrates, Plato, Cicero m. fl. uppträdde med sina sedeläror, så gjorde de detta utan tvivel drivna av de ädlaste bevekelsegrunder. De sågo sitt folks djupa förfall och förutsågo att detta skulle leda till deras slutliga undergång, därför ville de med dessa sina läror komma räddande emellan. Dock skola vi av dessa folks historia finna, att de ej alls lyckades i denna deras strävan. Folket fortgick lika säkert på sin väg utföre i sitt förfall och mot sin slutliga undergång. Ja, vi skola därtill finna att dessa vishetslärare icke ens själva kunde uppleva dessa sina sedeläror. I deras egna liv skola vi finna många luckor i detta hänseende. Här måste nog i många fall tillämpas satsen: "I skolen leva icke som jag själv lever, utan som jag lär". Detsamma har också varit förhållandet med de gamla hedniska religi-

onsstiftarne som en Budda och en Mohammed. Det finnes mycket i deras sedeläror, isynnerhet Buddas, som är fullt erkännansvärt och som kan likställas med den kristna sedeläran. Men det oaktat har det visat sig att dessa religioner icke i någon mån förmått lyfta eller frälsa de folk, som omfattat dem och som under årtusenden levat under deras inflytande. I stället ha dessa folk sjunkit djupare och djupare i avguderi, last, vidskepelse och allt slags elände.

Före det stora världskrigets utbrytande år 1914 hörde man den europeiska kulturen upphöjas till skyarna. Kulturen skulle rädda mänskligheten. Någon religion behövdes ej längre; människan skulle endast genom kulturen förädlas. Krig och brodermord var en övervunnen ståndpunkt. Kulturen skulle göra det. Men huru gick det med den högtbeprisade kulturen? Den brann upp i den förtärande krigsbranden. Aldrig har världshistorien haft att omtala ett mera bloddrypande, barbariskt och ödeläggande krig än just detta. Man skall få leta efter motstycke t. o m. i den gamla hedniska krigshistorien. Detta förhållande säger oss att de kristna kulturfolken, trots allt vad som gjorts för deras höjande och förädlande i moraliskt hänseende, ej stå det ringaste högre än de gamla hedniska folken, utan i vissa hänseenden måste vi t. o. m. erkänna att de stå ännu lägre. Kulturen har gjort bankrutt; Europa ligger i spillror och folken sucka under hunger, nöd och elände. Men trots allt, tyckes den förblindade mänskligheten ingenting hava lärt; ännu söker man att på ruinerna av en hel värld bygga upp ett luftslott av egna gärningar;

ännu drömmer man om att den arma lidande mänskligheten skall kunna räddas genom statskonst och diplomati, som till sitt innersta väsen ingenting annat är än en sammansättning av egoism, lögn och bedrägeri. Nu är det nationernas förbund som skall göra det. Det skall avskaffa krig, lätta militärbördor, ordna förhållandena mellan arbete och kapital, kontrollera världsmarknaden o. s. v. Jag är ingen profet, men det tror jag mig ändå kunna förutsäga, att det kommer att gå med nationernas förbund på samma sätt som med den förut så beprisade kulturen och för övrigt allt rent mänskligt — det kommer att falla i spillror. Troligen kommer det att utmynna i ett andra, ännu förfärligare världskrig än det vi nyss genomlevat. Nationernas förbund kommer endast att bliva ännu ett av de många bevisen för att mänskligheten ej kan frälsa sig själv.

Övergå vi så till exempel från enskilda personer, så bära dessa oss samma vittnesbörd. Vi kunna stanna inför den store Augustinus. Huru gjorde ej denne man de allra största ansträngningar för att befria sig själv ur det syndens tillstånd i vilket han så djupt fallit, en kamp som får sitt uttryck i det bekanta utropet, där han ligger gråtande under trädet i sin trädgård: "Huru länge vill du ännu vredgas? O, tänk icke på mina synder! Varför alltid i morgon och åter i morgon? Varför gör du ej i denna stund ett slut på min smälek?" Men allt detta utan att dock därigenom finna den frid som hans oroliga och fridlösa hjärta längtade efter. Stanna vi sedan inför en man som Luther, så finna vi samma exempel där. Huru arbetade icke han för att

på gärningarnas väg skaffa sig en rättfärdighet inför Gud; men också han misslyckades. Han gick i kloster, och höll där de strängaste klosterregler, vakade, bad och arbetade; detta så strängt, att han senare skriver angående denna sak: "Om någonsin en munk kunnat komma in i himmelen med sitt munkväsen, så hade jag kommit dit, ty alla, som då kände mig, veta att hade det räckt längre, så hade jag plågat mig till döds med att vaka, bedja, läsa och arbeta." Han kommer till Rom och där kryper han på sina knän uppför den heliga Pilatustrappan, allt detta i tanke och med avsikt att därigenom skaffa sig en rättfärdighet inför Gud och vinna den frid hans hjärta längtade efter. Men ack, i denna sin avsikt misslyckades han grundligt. Han återvände från sitt besök i det heliga Rom olyckligare än någonsin, och hade han ej kommit till frid på en annan väg, så hade han aldrig kommit dit. Vi kunna ock stanna inför den helige John Wesley. Denne man som redan från sin ungdom levde ett det mest exemplariska liv man känner. Han besökte de fattiga och fångarna i fängelserna; han gav bort så mycket han hade, så att han själv mången gång led nöd. Han studerade, läste sin bibel och bad, allt i avsikt att vinna frid för sitt fridlösa hjärta. Men förgäves. Till sist reste han till Amerika för att där upptaga mission bland indianerna även detta i tanke att han därigenom skulle vinna den frid han ej kunnat finna på någon annan prövad väg. Men då han efter två års misslyckat försök i denna mission återvänder till England skriver han i sin dagbok: "Jag for till Amerika för att omvända indianer,

men ack, vem skall omvända mig? Vilken skall befria mig från detta onda, otrogna hjärta? Jag har en vacker sommarreligion; jag kan tala väl och jag kan tro, då ingen fara är för handen, men om döden ser mig i ansiktet, så är det slut med min frid, och jag kan icke bekänna: "Döden är min vinning". Jag kan taga ett exempel på närmare håll. Jag minnes min far berätta huru han under många år försökte att på gärningarnas väg komma fram till frid och Gudsgemenskap, men omöjligt. Han läste och bad och gick varje söndag i kyrkan och vid månget tillfälle gick han långa vägar för att höra någon mera framstående och beryktad prästman predika, men trots alla dessa sina egna ansträngningar blev hans syndabörda endast tyngre och tyngre till dess han tyckte sig alldeles digna under densamma.

Jag skall aldrig glömma de intryck jag fick under ett besök i det gamla Birgittinerklostret i Vadstena. Då jag stod i den gamla klostercellen eller i Birgittas bönekammare och jag tänkte på de många böner som under århundraden uppstigit fı ån dessa rum, tyckte jag mig nästan ännu höra deras eko från de tunga stenvalven, och jag kände mig nästan stå på heligt rum. Huru mången hade ej ingått i detta kloster och där tillbringa nästan hela sitt liv under oavlåtlig försakelse, bön och kamp i avsikt att därigenom finna den frid dess arma fridlösa hjärta längtade efter. Och dock, frågade ja, mig, huru många hade funnit vad de sökte? Ett fåtal kanske ingen. Som ett uttryck för de känslor under vilka dessa klostrets söner och döttrar utkämpade dessa

sina strider vilja vi anföra några ord, som man funnit efter en gammal munk i nämnda kloster: "Så kom jag till Vadstena, i ångest över mina synder, för att ingå i klosterorden. Jag vet ej om jag gjorde rätt eller ej. Gud vet. Här har i mina synder mitt liv förlupit. Blott ett kan jag säga: Ve mig, att mitt främlingskap blivit så långt till att bo i Kedars hyddor. Detta säger jag, emedan kärleken har kallnat bland bröderna och i klostret." Då jag åter stod utom själva klostermurarna, och jag tog själva klosterområdet med de gamla byggnaderna, den åldriga klosterkyrkan, trädgården och allt vad till klostret hörde, i närmare betraktande tyckte jag mig i det hela se ett det allra största och mest talande bevis för den sanningen, att den i synd fallna människan icke genom egna gärningar eller ansträngningar kan frälsa sig själv.

Men huru skall då människan bliva frälst? Skriften lärer oss att detta skall ske genom tron på Jesus Kristus, d. v. s. därigenom att vi genom tron tillägna oss Kristus såsom det eviga livet inneboende och verksam i oss, varigenom vi ock bliva delaktiga av alla de förmåner som han förvärvat åt oss. Joh. 3: 16; Apg. 16: 31; Gal. 2: 16; Rom. 3: 26. Såsom grundläggande i vår frälsningserfarenhet betrakta vi trenne moment: Syndaförlåtelse, pånyttfödelse och rättfärdiggörelse. Det är sant, att man väl knappast med avseende på tiden kan skilja på dessa tre nådeshandlingar, men med avseende på arten måste vi nog göra det i alla fall. På samma gång som människan genom tron mottager sina synders förlåtelse blir hon pånyttfödd, och just genom

denna födelse ovanifrån tändes rättfärdiggörelselivet i hennes inre, men detta oaktat försiggår detta verk i trenne särskilda nådeshandlingar.

Syndernas förlåtelse är oss given igenom Jesu död, och har sin egentliga grund däri att Kristus genom sitt människoblivande och död tagit bort våra synder, eller, om vi så må säga, i Kristi försoningshandling, genom vilken hon nedbrutit avskrankningens skiljemur, våra synder, och det från vår sida enda nödvändiga i detta hänseende är att vi träda in i Kristi fullbordade verk och genom tron mottaga våra synders förlåtelse. Gåvan är oss given i Kristus, det enda som återstår för att den skall bliva vår är, att vi i tron mottaga den. Denna sanning framgår tydligt av flera bibelställen. Så säger Jesus i Joh. 3: 16: "Så älskade Gud världen, att han utgav sin enfödde Son, på det att var och en som tror på honom skall icke förgås, utan hava evigt liv." I Apg. 16: 31, säger aposteln till fångvaktaren i Filippi: "Tro på Herren Jesus, så bliver du och ditt hus frälst." I dessa båda bibelställen framställes icke något annat villkor för vår frälsning än tron. I Apg. 10: 43 säger Petrus: "Om honom (Kristus) bära alla profeterna vittnesbörd och betyga, att var och en som tror på honom skall få syndernas förlåtelse genom hans namn". Här säges att det är genom tron på Kristus som vi få syndernas förlåtelse genom hans namn, d. v. s. i honom och hans verk. I Apg. 5: 31 säger samma apostel: "Gud har med sin högra hand upphöjt honom till en hövding och frälsare för att åt Israel giva bättring och syndernas förlåtelse." Detta ställe säger oss att det är

Jesus som giver syndernas förlåtelse. Och på vad sätt giver oss Jesus syndernas förlåtelse? Jo, därigenom att han i sin förnedring och död borttagit våra synder, så att de inför Gud ej längre existera, och av den orsak är också skiljemuren mellan Gud och människor nedriven, och den helige Guden kan åter i Jesus Kristus möta den i synd fallna människan och det första momentet i detta möte är syndernas förlåtelse. Samma sanning framhålles i Ef. 1: 7, där aposteln säger: "I honom hava vi — syndernas förlåtelse"; samt i Kol. 1: 14, där orden lyda: "I vilken (Kristus) vi hava återlösningen, syndernas förlåtelse." Det bibelställe som kanske talar allra tydligast i denna sak är Apg. 2: 38, där aposteln säger: "Gören bättring, (rättare sinnesändring) och låten alla döpa eder i Jesu Kristi namn till edra synders förlåtelse." Här säger aposteln att vi skola döpas i Jesu Kristi namn till syndernas förlåtelse, d. v. s. att vi skola få syndernas förlåtelse genom dopet i Jesu Kristi namn. Att här icke kan menas enbart ett dop i vatten säger oss den kristna erfarenheten enär denna visar oss att människan ingalunda får syndernas förlåtelse därigenom att han nedsänkes i vatten. Identifierar man dop i Jesu Kristi namn med dop i vatten så följer därav, att man genom dop i vatten måste få syndernas förlåtelse, och därmed måste vi också godtaga den gamla läran om syndaförlåtelse och pånyttfödelse i vattendopet.

Men mot denna lära kommer hela den kristna erfarenheten i strid, och så stå vi där med bibelordet å ena sidan och den kristna erfarenheten å den andra i ohjälplig motsats mot varandra, och följden blir att man

vacklar än hit och än dit, icke vetande på vilketdera man skall stödja sig. Men nu nämnes i detta bibelställe dock ingenting om dop i vatten, utan här talas om ett dop i Jesu Kristi namn. Vi hava ingen vare sig skyldighet eller rättighet att i ordet dop läsa: dop i vatten, där det ej står: dop i vatten. När man läser bibeln är det viktigt att man läser som det står. Där det står: "dop i vatten", skall man läsa: "dop i vatten"; men där det står: "dop i Jesu Kristi namn", skall man läsa: "dop i Jesu Kristi namn". Likaså då det står: "döpta i Kristus Jesus", eller "döpta i hans död", så skall man läsa som där står. Vi skola nämligen finna att i nya testamentet talas om flera andra slags dop än dop i vatten. Aposteln säger att Israels barn blevo döpta i molnskyn, 1 Kor. 10: 2. Så talas det på flera ställen om dop i den Helige Ande och om dop i eld, Matt. 3: 11, Apg. 1: 5, och Jesus talar även om ett lidandets dop, Matt. 20: 22 Luk. 12: 50.

Vad vill det då säga att låta sig döpa i Jesu Kristi namn? Namnet är uttrycket för den person, som bär detsamma. När man nämner en persons namn menar man den ifrågavarande personen själv, och då en person sätter sitt namn under en förbindelse, så är personen själv ansvarig för densamma. Vi uppmanas också att bedja i Jesu namn. Att bedja i Jesu namn är att bedja i tro på Jesu Kristi ställföreträdande gärning. Vi kunna därav sluta till, att det att låta sig döpa i Jesu Kristi namn är att ävenledes träda in i Kristi fullbordade verk till frälsning och pånyttfödelse, d. v. s. att vi bliva inneslutna i hans fullbordade verk.

En fråga som vi i detta sammanhang kanske böra upptaga till besvarande är denna: I vad förhållande står då dopet i vatten till dopet i Jesu Kristi namn? Av flera bibelställen, Apg. 10: 47: 8: 36, finna vi att apostlarna och den första kristna församlingen praktiserade dop i vatten, och detta med all sannolikhet som en symbol, eller ett yttre tecken, av dopet i Jesu Kristi namn. Vi tro att liksom smörjelsen med olja utgör symbolen av helbrägdagörelse, utan att därför vara själva helbrägdagörelsen, så är nedsänkningen i vatten symbolen av dopet i Jesu Kristi namn, utan att dock i sig själv vara detta dop. Vi skulle ock kunna säga att dopet i Jesu Kristi namn är det inre och nedsäkningen i vatten det yttre av nya förbundets dop. Kanske kunna vi ock likna dopet i vatten vid den förlovningsring vilken den väntande bruden bär som det yttre tecknet på den kärlek med vilken hon är fästad vid sin brudgum. Dock veta vi att ringen utgör icke själva kärleken. Dopet i vatten torde utgöra det yttre inseglet på vår delaktighet av Kristi fullbordade verk och av vårt barnaskap med Gud.

Nu säger aposteln, att vi döpas i Jesu Kristi namn till syndernas förlåtelse, d. v. s. vi få syndernas förlåtelse just då vi träda in i Kristus eller in i hans fullbordade verk. Allt vad vi således hava att göra för att få våra synders förlåtelse är, att genom tron träda in i det i Jesus Kristus redan fullbordade frälsningsverket samt att ävenledes genom tron öppna hjärtat för honom, som är det eviga livet själv. Vi hava redan syndernas förlåtelse i Jesus Kristus; det enda som återstår för att den

skall bliva vår är att vi i tron mottaga den. Man kan därför säga, som förut påpekats, att människan numera ej går förlorad för sina synders skull, ty dessa äro henne redan förlåtna i Kristus, utan därför att hon ej vill tro på Guds enfödde Sons namn, Joh. 3 : 18, eller därför att hon alltfort aktar Kristi blod för orent. Detta förhållande låter sig också bekräftas av den Kristna erfarenheten. Det hjälper ingalunda en människa att hon endast beder om sina synders förlåtelse. Hon må bedja och gråta sig till döds, så får hon ej frid och ro för sitt arma hjärta därigenom. Det är först då hon i Jesu Kristus tror sina synders förlåtelse som bördan faller från hennes skuldra, och som denna välsignelse blir hennes. I samma stund som hon tror sina synders förlåtelse så har hon sina synder förlåtna.

Vad är pånyttfödelse? Pånyttfödelse är vårt igenom tron tillägnande av Jesus Kristus såsom utgörande vårt liv. eller m. a. o. vårt genom mottagande av Kristi liv övergående från död till liv. I oss själva äro vi döda i överträdelser och synder, enär vi äro i saknad av det liv som i Gud är, men i samma stund som vi genom tron bliva döpta i Jesu Kristi namn till syndernas förlåtelse, födes Kristus eller hans kropp; den nya människan in i oss. Därför kallar aposteln också nya födelsen ett bad, "ett pånyttfödelsens bad", Tit. 3: 5; (P. W:s övers.) därmed menande att på samma gång som dopet i Jesu Kristi är ett sådant till syndernas förlåtelse, så är det på samma gång ett dop till pånyttfödelse. Liksom Kristus för att förvärva sig en kropp måste födas in i denna världen så måste han också födas in i oss

för att denna hans kropp skall bliva verksam i oss. Och liksom Kristus har att kämpa sin strid i denna världen till full seger över synd och ondska, så har ock Kristus att i oss kämpa sin strid fram till full seger över synd och kött inom oss, den strid som vi kalla striden mellan anden och köttet, eller mellan den nya och den gamla människan, och som så karaktäristiskt skildras i Rom. 7 kap. Men liksom Kristus såsom livet i denna världen skall kämpa sig fram till slutlig full seger över allt vad synd och död heter, något som profetiorna säga oss skall bliva förhållandet, så skall också Kristus i oss, därest vi äro överlämnade åt honom, vinna en fullständig seger över köttet och den gamla människan, något som Guds ord säger oss vara möjligt, och som sker i dopet i Kristus och i hans död, då den gamla människan korsfästes, dödas och begraves och förnyelsen i det andliga livet äger rum, Rom. 6: 3—6, och som allt inneslutes i begreppet helgelse. Att även pånyttfödelsen och det därmed följande barnaskapet är ett verk av Kristus och som förmedlas genom vår tro framgår tydligt av Joh. 1: 12—13 där orden lyda: "Men åt alla dem som togo emot honom gav han makt att bliva Guds barn, åt dem som tro på hans namn; och de hava blivit födda; icke av blod, ej heller av köttslig vilja, ej heller av någon mans vilja utan av Gud". Allt vad vi därför hava att göra för vår pånyttfödelse och vårt tillägnande av barnaskapets välsignelse är att tro på Kristus, eller att genom tron mottaga honom såsom vårt inneboende liv. Men ingen kan heller bliva född på nytt eller uppnå barnaskapets förmån utan genom erfarenhet av evangelii hemlighet, "som är Kristus i eder: vårt härlighetshopp" Kol. 1: 27.

Rättfärdiggörelsen är Kristi rättfärdighetsliv framträdande i oss och består i Kristi uppfyllande av den gudomliga lagen i oss. Vi veta att av gammalt har man identifierat rättfärdiggörelse med syndaförlåtelse. Men att syndaförlåtelse och rättfärdiggörelse ej äro samma sak förstå vi av dessa ords olika betydelse. Icke blir en person rättfärdig därför att han får förlåtelse för redan begångna brott. Vi tänka oss en fader som har en vanartig son. Gång efter annan kan fadern förlåta honom hans försyndelser, men icke är det sagt att sonen därför blir en rättfärdig eller rättskaffens person. Tvärtom kan han utnyttja sin faders förlåtelse till att göra ännu flera och långt värre försyndelser. För att sonen skall bliva rättfärdig så måste han jämte förlåtelsen även få vilja och kraft till att övervinna frestelserna till det onda och till att göra sådana gärningar, som överensstämma med ett rättfärdigt liv. Så är ock förhållandet mellan Gud och människan. Som vi redan visat, har Gud i Kristus och genom hans död redan förlåtit alla människor deras synder, men icke hava alla människor därigenom blivit rättfärdiga, det visar oss deras dagliga liv tydligt nog.

Men, säger någon, Gud ser oss syndiga och orättfärdiga människor rättfärdiga igenom Kristus och hans rättfärdighet, och därför har vårt liv eller våra gärningar ingen betydelse i detta hänseende, ty vi äro i alla fall rättfärdiga i Kristus. Men detta blir minst sagt en dålig rättfärdiggörelse, och vi kunna ej tro att Gud gör något så dåligt. Det skulle ju ej bliva något annat än en synvilla eller ett öppet narrspel. Om jag ser en myc-

ket smutsig och otrevlig person genom ett färgat glas, så är det möjligt att detta kan för min syn fördunkla orenheten och försköna upp personen ifråga åtskilligt, men icke blir personen därigenom vare sig renare eller bättre. Nej, han är precis densamma han förut varit; det är endast glaset som förvillat min syn. så att jag ej kan se verkliga förhållandet. För övrigt framställes Kristus aldrig i den heliga skrift såsom varande en täckmantel för våra synder inför Gud, utan han uppgives vara den som skall frälsa sitt folk ifrån deras synder, Matt. 1: 21. Jesu Kristi, Guds Sons blod säges ej vara det medel bakom vilket vi få synda så mycket som helst, utan som det, vilket renar oss från all synd, 1 Joh. 1: 7, Det är ock så aposteln säger i Tit. 2: 11—12, där orden lyda: "Ty Guds nåd har uppenbarats till frälsning för alla människor; den fostrar oss till att avsäga oss all ogudaktighet och alla världsliga begärelser och till att leva tuktigt och rättfärdigt och gudfruktigt i den tidsålder, som nu är". Likaså i Gal. 2: 17: "Men om nu jämväl vi, i det vi sökte att bliva rättfärdiga i Kristus, hava befunnits vara syndare, då är ju Kristus en syndatjänare? Bort det! Eller huru skall en sådan person komma in i himmelen? Skall han komma dit in med all sin synd och orättfärdighet? Detta kan ej vara möjligt, ty Guds ord säger, att där skall ej inkomma något det orent är eller någon som styggelse gör eller lögn, Uppb. 21: 27. Skall döden till sist frälsa henne från hennes synd? Nej, Guds ord framställer ingalunda döden som någon frälsare, utan tvärtom säges den vara vår fiende. På det sättet sker nog ingen rättfärdiggörelse. Säger icke apos-

teln Jakob så här: "Mina bröder, vartill gagnar det, om någon säger sig hava tro, men icke har gärningar? Icke kan väl tron frälsa honom"? Kap. 2: 14; "Tron utan gärningar är till intet gagn!" v. 20, "Så är ock tron i sig själv död, om den icke har med sig gärningar," v. 17. Och av gärningarna blev tron fullkomnad," v. 22.

Rättfärdiggörelsen är Kristus verksam i oss. Efter det Kristus genom den nya födelsen blivit som det eviga livet infödd i oss, fortsätter han att i oss och genom oss utveckla sin rättfärdighet, så att vi på så sätt komma att leva ett liv i rättfärdighet, och då ser Gud oss rättfärdiga icke igenom Kristi rättfärdighet och i våra synder utan i Kristi rättfärdighet och frälsta från våra synder, detta till följd av Kristi inneboende liv och överflödande segerkraft uppenbarad i oss. Rättfärdiggörelsen är en följd av Kristi kropps, den nya människan, infödande i oss, den människa som ej kan synda 1 Joh. 3: 9; 5: 18, emedan den är rättfärdigheten själv såsom aposteln säger: "I haven iklätt eder den nya människan, som är skapad till likhet med Gud i sanningens rättfärdighet och helighet, Ef. 4: 24. Huru mången har ej stått frågande inför apostelns ord: "Var och en som är född av Gud gör icke synd, — och han kan icke synda, ty han är född av Gud." Kan då den människa, som blivit pånyttfödd, icke vidare göra synd? Visar oss icke såväl skriften som den kristna erfarenheten motsatsen? Förklaringen giver oss aposteln i Rom. 7: 17, där orden lyda: "Så är det nu icke mer jag som gör sådant, utan synden, som bor i mig," d. v. s.

det är ej den av Gud födda människan, utan den gamla människan, som ej ännu blivit död och begraven, som gör synden. Så länge en människa syndar, vittnar detta om att hennes gamla människa icke ännu är död, när detta skett, och att det kan ske visar oss skriften tydligt, och den nya människan intagit hela vårt väsende skola vi ej vidare göra synd så länge vi förbliva i detta tillstånd.

Vi hava i det föregående visat hurusom vår frälsning är fullbordad igenom Jesu Kristi återlösnings- och försoningsverk, genom hans människoblivande, hans lidande och död, uppståndelse och himmelsfärd. Det enda som återstår i vårt mottagande av denna frälsning, och det enda medel som i detta hänseende erfordras är vår tro. Den stund vi tro på Jesu blods återlösande kraft är syndens och Satans makt över oss bruten, och i samma stund som vi genom tron mottaga Jesus Kristus i våra hjärtan, d. v. s. tro att han är min, att han bor i mitt hjärta, så är han min, då har jag i honom syndaförlåtelse, pånyttfödelse, rättfärdiggörelse och barnaskap.

För att belysa ovan nämnda sakförhållande torde det tillåtas mig att begagna ett par enkla bilder ur livet. Helt säkert hava vi hört berättelsen om negerkvinnan i Förenta staterna i Amerika, hon som ej ville tro på den frihet som tillförsäkrades henne genom det s. k. slavkriget. Kriget hade utbrutit mellan nord- och sydstaterna i och för slaveriets avskaffande inom hela unionen. Nordstaterna kämpade emot och sydstaterna för slaveriets bibehållande.

För en tid såg det ovisst ut vem som skulle bliva den segrande, men till sist lyckades det nordstaternas armé att i grund slå sydstaternas skaror. Segern vanns, och frihetslagen, som tillförsäkrade alla slavar inom Förenta staterna frihet, proklamerades. Denna seger hade dock vunnits genom tusentals av nordstaternas soldaters blod, och på grund därav kan man säga, att dessa hade genom sitt blod köpt friheten åt de stackars negerslavarna. I stort sett begagnade sig även alla slavar av denna vunna förmån; de gingo helt enkelt ifrån sina förra ägare, som i många fall varit för dem riktiga plågoandar, ut till frihet och nyttigt värv för den nation som givit dem friheten. Men så berättas det om en gammal negerkvinna, som ej kunde förmås att tro på denna frihet, som lagen tillförsäkrade henne. Hennes ägare hade lyckats att inbilla henne att budskapet ej gällde henne, att hon var för gammmal och att hon varit i hans tjänst för länge. Så gick hon kvar där i sitt slaveri, trälande, suckande och lidande, detta under det alla de andra glada, sjungande och jublande gingo ut till friheten. Och varför detta? Jo, emedan hon ej ville tro budskapet och i tron taga ut de förmåner, som detta skänkte henne. Men så en dag lyckades det någon att övertyga henne om att lagen även gällde henne, och när hon så kunde tro detta budskap blev hon överväldigad av glädje samt utropade gång efter annan: "Jag är fri, jag är fri! Därpå går hon hem och samlar tillhopa sina få tillhörigheter, säger farväl åt sin förra husbonde och går utan vidare ut till frihet. Nog försökte hennes husbonde ännu en gång att inbilla henne

att lagen icke gällde henne, men nu förblev hon i tron, handlande i tro och då hade ingen vare sig rättighet eller makt att hindra henne från att begagna sig av den frihet som lagen tillförsäkrade henne. Hennes husbonde bannade, svor och rasade, men det hjälpte ej; inför lagen var hans makt bruten.

På samma sätt är det med vår frälsning. Vi voro i slaveri under syndens och Satans välde. Men Kristus har med sitt eget blod köpt oss fria, och evangelii härliga budskap har utgått, vilket tillförsäkrar oss den vunna friheten, och det enda som fordras av oss är att vi tro detta budskap och i tro taga ut vad det lovar. Nog försöker Satan alltfort att göra oss vår rätt stridig alltjämt söker han att inbilla oss att detta budskap icke gäller oss. "Du är en alltför stor syndare", säger han, "du har kommit allt för långt bort från Gud," eller, "du har varit i min tjänst allt för länge" o. s. v. Men när han så talar bör du komma ihåg att Satan är själva lögnens fader, och att hans uppgift är att genom lögn och bedrägeri fördärva oss människobarn, berövande oss vår härliga frihet i Kristus. Tro ej hans lögn, utan tro i stället hans budskap som är sanningen själv, den evigt trofaste. Då en själ beslutar sig för att taga detta steg, börjar ock Satan att rasa och uppbådar alla de krafter, som stå honom till buds inom så väl ande- som människovärlden för att hindra honom därifrån. Men bry dig ej därom. Handla du i tro, gå ut ur din fångenskap, och du skall få erfara att i samma stund du detta gör, då brista syndens bojor, och Satans makt är bruten.

Vad människan i ovan nämnda hänseende har att göra är att likt den förlorade sonen stå upp och gå till

sin fader. Denne hade i sin dårskap lämnat fadershemmet och begivit sig bort i främlingslandet, där han hade slösat bort alla sina ägodelar. Så skickas han av borgaren ut på dennes marker att sköta svin, under det han begär att få släcka sin hunger med svinfödan. Som han går där i sitt elände, heter det, att han kom till besinning, d. v. s. han kom till sina rätta sinnen igen. Förut hade han varit liksom ifrån sitt förstånd, en dåre. Så talar Herren i sitt ord: "Dårarna säga i sitt hjärta: Det finnes ingen Gud", Ps. 14: 1; Och de säga: "Herren ser det icke, Jakobs Gud märker det icke! Märken själva, I oförnuftiga bland folket; I dårar, när kommen I till förstånd?" o. s. v., Ps. 94: 7—8. De människor, som förneka Gud eller vandra borta från honom äro i verkligheten dårar, som ej förstå att bruka sitt förstånd. Nog är det rena vanvettet att ignorera andevärlden och det tillkommande livet, att offra sin själs frälsning och eviga salighet för några dagars eller års njutning i synden eller för att vinna något av denna världens goda, som dock allt är förgängelsen underkastad. Då en människa börjar att tänka på sin själs frälsning, då utgör detta ett bevis för att han vaknat upp ur sitt vanvett, sin dårskap, och att han kommit till sitt förstånd igen. Vad gjorde den förlorade sonen efter det han kommit till besinning? Han började tänka på fadershemmet, på faderskärleken och på alla de förmåner som denna hade att skänka honom, och så handlade han därefter. Han stod upp och lämnande bakom sig såväl borgare som svinen och svinfödan och begav sig av mot hemmet, där han mötte en öppen fadersfamn, fick mottaga fa-

derskyssen och deltaga i festen, anordnad för honom. Detta är ock vad människan med avseende på sin frälsning har att göra. Satan har slagit henne i sina bojor, och bildlikt talat har han förnedrat henne till djurets ståndpunkt, ja, mången t. o. m. därunder. Där gå dessa arma varelser i sin blindhet och dårskap skrytande över sitt förstånd, sin klokhet och vetenskap, inbillande sig vara fria, självständiga män, under det de i verkligheten ingenting annat äro än eländiga slavar under synden och mörkrets makter. O, att I, syndens och otrons tjänare, kommen till förstånd, så att I kunden börja tänka en tanke höjd över materien, tiden och den trånga begränsning i vilken I leven härnere, så att eder tanke finge en smula flykt, och eder ande bärande kraft under sina vingar och i kunden höja eder upp till de högre världar, till andelivets område, dit eder tanke ej ännu mäktat höja sig; då skullen även I börja att tänka på Gud och hemmet därovan. O, att I materialismens bärare kommen till besinning, då skullen även I stanna inför tanken, att I ären gäster härnere. Snart har även eder livslampa brunnit ut. Vad veten I då angående livet bortom döden, angående andarnas värld. Vilka skatter av evighetsvärde haven I då samlat eder tillgodo? Min vän, stå upp ur din förnedring och kasta av dig materialismens, otrons och självviskhetens bojor och i tro på Jesu blod och i hans namn skynda till din himmelske fader, vilken så länge väntat sitt förlorade barn. Då skall också du finna fadersfamnen öppen, syndaförlåtelsens nya dräkt färdig, barnaskapets insegel väntande och välsignelsens festbord dukat; allt för dig.

Men det är ej nog med att du i tro gått ut från Satan och hans rike, eller att du tillgodogjort dig återlösningens förmån, du måste också i tro tillgodogöra dig försoningens förmån varigenom du kommer i gemenskap med Gud, mottager syndernas förlåtelse, barnaskap och arvsrätt i de heligas församling. Såsom vi i tro på Jesu blod gått ut från Satans och syndens herravälde, så hava vi ock att i tro på samma blod gå fram till nådens tron och taga ut alla de förmåner som Kristus genom sin ingång i helgedomen förvärvat åt oss. Dessa välsignelser ligga där, bildlikt talat, för vår räkning, och det enda vi hava att göra, det är att gå fram och genom tron göra dem till våra egna.

För att belysa detta förhållande vilja vi begagna oss av ännu en bild ur livet. Vi hava hört berättas om den fattiga änkan som hade en son i Amerika. Änkan var fattig och levde under de mest torftiga omständigheter. Hennes son hade lyckats att där borta i landet i väster arbeta sig upp till en förmögen ställning i livet, och av sin förmögenhet sände han rätt ansenliga belopp hem till sin moders underhåll. Men han sände dessa belopp i form av checker, och modern förstod ej vad dessa betydde, eller det värde de hade i sig varföre hon helt enkelt lade dem ned i sin byrålåda. Så kom en dag en hennes granne in i stugan, och då han varseblev i vilka fattiga omständigheter den stackars kvinnan, levde frågade han om hennes son ej sände några penningar hem. "Nej", svarade hon sorgset. "Skriver han ej till er heller?" frågade ytterligare grannen. "Jo", svarade gumman under det hennes ansikte lyste upp

"han skriver så regelbundet till mig." "Men har han då inte sänt er något alls"? "Jo," blev svaret, "han har sänt mig några vackra papper, som jag ej vet vad de betyda, men dem har jag lagt undan i min byrålåda till ett minne." Grannen bad att få se de där papperen. Och då gumman efterkom denna hans önskan förstod han strax vilket värde dessa papper hade. "Åh", säger han till gumman, "om ni går till banken med dessa papper så får ni ut en mycket stor summa penningar". Gumman kunde till en början ej tro det hon hörde men till sist lät hon sig övertygas och trodde, varför hon dagen därpå tog sina papper och gick till banken, Vi föreställa oss banktjänstemännen då de se den tarvliga gumman, komma in i banklokalen, huru de taga henne för en tiggerska och göra sig beredda att fortast möjligt göra sig henne kvitt med att kasta till henne en slant. Men gumman behövde nu ej tigga, hon hade ju sin sons checker i fickan. Hon går därför helt frimodigt fram till pulpeten och lägger fram sina papper med anhållan om att få ut det belopp de utvisade. Hon får utan vidare ut beloppet, och strålande glad begiver sig gumman mot hemmet. Så mycket pengar hade hon aldrig förr haft. Nu blir det annat av; hon köper mat, nya kläder och ved att elda med. Stugan snyggas upp, rummen tapetseras, och då allt är färdigt bjuder hon sina vänner och grannar på en kopp kaffe, varunder glädjen står högt i taket. Allt hade blivit så förändrat mot förr, och vad var väl orsaken därtill? Helt enkelt den att hon kommit till insikt om vilket värde hennes papper hade, att hon trodde därpå, och att hon i denna

sin tro tog ut de rättigheter som vore hennes. Men vad ligger bakom berättelsen om de där checkerna? Jo, sonens förmögenhet därborta i Amerika. Han hade av sin förtjänst insatt betydliga summor i banken, och med anledning av dessa summor hade han givit befallning om den ena checkens utskrivning efter den andra och under varje sådan anhållan hade han satt sitt eget namn. Det var detta namn med den insatta förmögenheten där bakom, som borgade för checkernas utfärdande och penningarnas utbetalande vid framkomsten.

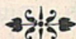
Så är ock förhållandet med oss och Kristi förtjänst. Han har, bildlikt talat, av sin förtjänst, genom sitt människoblivande, lidande, död och seger insatt ett stort kapital på den himmelska banken inför nådens tron. Så har han i sina givna löften utfärdat den ena checken efter den andra, och under dessa sina löften har han satt sitt eget namn, skrivet med sitt eget blod. Tänk huru många löften vi hava i bibeln, och alla dessa äro våra om vi endast i tron taga ut det de lova. Men huru tillgodogöra vi oss dessa Guds löften? Jo, de flesta på samma sätt som gumman gjorde. Man läser dem, talar över dem och beundrar dem för att sedan lägga dem undan på hyllan eller i byrålådan. Man slår t. ex. upp Matt. 7: 7—8 och läser: "Bedjen, och eder skall varda givet; söken, och I skolen finna; klappen, och för eder skall varda upplåtet. Ty var och en som beder, han får; och den som söker, han finner; och för den som klappar skall varda upplåtet". "Ja," säger man, "det var ett utomordentligt härligt löfte. Tänk så underbart!" Sedan slår man igen över det för att gå till

ett annat. Så slår man kanske upp Matt. 18: 19 och läser: "Om två av eder här på jorden komma överens att bedja om något, vad det vara må, så skall det beskäras dem av min Fader, som är i himmelen." Tänk så skönt, så underbart och härligt, utropar man, men endast för att strax därefter slå igen över detsamma och gå till ett annat, t. ex. Joh. 15: 7 och läsa där: "Allt vad I viljen skolen I bedja, och det skall ske eder." Så fortsätter man från bibelställe till bibelställe; man beundrar dem, talar om dem, kanske predikar över dem, men icke faller det dem in att taga ut det dessa löften lova. Ja, så långt har man kommit åt motsatt håll, att om någon i verklig tro på Guds löften söker att taga ut det de lova, så säger man denne vara svärmisk och överspänd. Och så går man där, trots den oändliga rikedom, som skriften innesluter i sig, och de välsignelser i andligt och timligt hänseende, som Guds löften tillförsäkra oss i sin stora andliga fattigdom. Ingen segerkraft över synden, intet kristligt inflytande över de ogudaktiga, ingen glädje i sitt liv och ingen läkedom för de sjuka. Vartill har Herren givit oss sina löften, om han ej vill att vi skola taga ut vad de utlova? Icke har han väl givit oss dem endast därför att vi skola läsa dem, tala om dem, predika över dem och beundra dem. Nej, han har givit oss dem därför att vi skola taga ut dem, att vi skola omsätta dem i livet och på det att vi av hans rikedom skola varda rika, hava nog och övernog. Må vi i tro lägga vår hand på Guds löften och i Jesu namn taga ut just det de lova. Fråga ej efter din fattigdom, vore den än så

skriande, din synd, vore den än så stor, dina brister, äro de än så många, eller din egen ovärdighet. Lägg löftet fram inför Gud och säg: I Jesu namn och för Kristi blods skull gör jag anspråk på att få ut vad detta löfte lovar mig. Då löftet säger: "Var och en som tror på honom skall icke förgås, utan hava evigt liv;" eller: "Om vi bekänna våra synder, så är han trofast och rättfärdig, så att han förlåter oss våra synder och renar oss från all orättfärdighet;" eller ock: Jesu, Kristi hans Sons blod renar oss från all synd," så tro helt enkelt vad löftet lovar såsom givet åt dig. Tro att du för Jesu blods skull har syndernas förlåtelse, och att du genom detta blod är renad från alla dina synder, och du skall få erfara att även i detta hänseende uppfylles Jesu ord: "Ske dig som du tror". I samma stund som du tror dina synders förlåtelse så har du dem förlåtna, och så snart du tror dig vara renad i Jesu blod, så är du renad. Tron är den hand med vilken vi motttaga Guds välsignelse. Därför ställes varje utlovad välsignelse i samband med vår tro. Bönen, t. o. m. den uthålliga bönekampen torde mera vara ägnad att odla och stärka vår tro än att beveka Gud.

Samma sanning som vi här skildrat framhålles så slående i liknelsen om den stora måltiden, Matt. 22: 2—14. Denna måltid är evangelii nådesfest, till vilken människorna här i tiden inbjudas. Det heter att konungen sände ut sina tjänare med budskapet: "Jag har tillrett min måltid, mina oxar och min gödboskap äro slaktade, och allt är redo; kommen till bröllopet." Detta säger oss att allt med avseende på vår frälsning är full-

gjort; offret är givet, bordet är dukat, bröllopsdräkten är färdig och inbjudningen utgår. Det enda människan har att göra, det är att lyssna, komma och taga emot. Den enda orsak som angives varför mannen i liknelsen vart utkastad i mörkret utanför var att han ej var iklädd bröllopskläder, den dräkt som konungen själv iordningställt åt honom. Han hade försmått konungens dräkt. Så är också den enda orsaken till att en människa går förlorad och till sist hamnar i det eviga mörkret, att hon ej vill tro på Guds Son, att hon ringaktar den frälsning som bjudes henne fritt och för intet genom tron på Jesu blod.

KRISTUS VÅR HELGELSE.

Helgelsen är enligt Guds ord av stor betydelse med avseende på vår slutliga frälsning. I Ebr. 12: 14 säger aposteln: "Faren efter frid med alla och efter helgelse; ty utan helgelse får ingen se Herren." Här säges uttryckligen att utan helgelse får ingen se Herren, d. v. s. vinna inträde i härlighetens himmel, ty det är ju där vi skola skåda Herrens ansikte. Detta sammanfaller även med det som säges i Uppb. 21: 27, att i det nya Jerusalem får intet orent inkomma, ty den som ej är helgad är ej ren. I 1 Tess. 5: 23 säger aposteln: "Men fridens Gud själv helge eder till hela eder varelse, så att hela eder ande och eder själ och eder kropp finnas bevarade ostraffliga vid vår Herres, Jesu Kristi tillkommelse." Av dessa ord framgår, att det är just genom helgelsen som vi skola befinnas vara ostraffliga vid vår Herres, Jesu Kristi tillkommelse, d. v. s. vara redo att då möta honom. Något som också överensstämmer med det som Jesus säger i liknelsen om de tio jungfrurna, nämligen det, att endast de jungfrur, som hade olja i sina käril tillika med sina lampor, d. v. s. innehade fullheten av Guds ande, voro redo att möta brudgummen och fingo med honom ingå i bröllopssalen. För övrigt

komplettera dessa bibelställen varandra; ty att möta Jesus i skyn är ju att se hans ansikte, ty det är då som vi enligt aposteln: "skola få se honom sådan han är," 1 Joh. 3: 2, och till intetdera äro vi passande utan helgelse. Härav förstå vi att helgelsen ingalunda är, såsom somliga tyckas mena, en överflödssak som man kan söka ifall man så vill, men som dock ingen betydelse har i fall man ej så gör. Nej, min broder, du får ej utan helgelse möta Jesus i skyn och du får ej heller utan helgelse komma in i Guds härlighets himmel för att där skåda Herrens ansikte. Detta faller för övrigt av sig självt, ty helgelsen innebär ju renhet; den som ej är helgad är ej ren, och i himmelen får ej inkomma något det orent är. Därför säger också Jesus i Matt. 5: 8. "Saliga äro de renhjärtade, ty de skola se Gud."

Nu torde någon fråga: Huru skall det då gå med dem som ej blivit helgade? Skola de gå förlorade? Vi tro ej detta för så vitt de hålla ut i tro på Herren; men vi tro att förr eller senare så måste dessa själar genomgå helgelseprocessen, om icke förr så på dödsbädden. Vi veta att för många kristna är dödsbädden ingalunda en sådan i triumf, utan under rannsakan och uppgörelse med både Gud och människor. Dessa bliva frälsta, dock såsom genom en eld, 1 Kor. 3: 15. Jag hörde vid ett tillfälle under ett möte tvenne personer, skildra sina erfarenheter från tillfällen, då de trodde sig stå inför döden. Den ene berättade, att vid detta tillfälle passerade hela hans förflutna liv revy för honom, under det att det ena efter det andra som han förut ansett värdefullt och förtjänstfullt liksom

brann ned till dess ingenting av de egna förtjänsterna fanns kvar. "Ja, vänner," fortsatte han, "det går lätt att vara med på möten sådana som detta och prisa Gud med utrop av 'Halleluja' och 'tack och lov', men det är något annat att stå ansikte mot ansikte med döden. Då är det rena allvaret." Den andre brodern berättade: "Min hustru och jag lågo båda inför döden. Läkaren hade uppgivit allt hopp om vårt tillfrisknande. Då han på konstens väg icke längre kunde uträtta något gick han avsides in i ett angränsande rum, föll på sina knän och bad till Gud att han i sin nåd måtte rädda våra liv. Under tiden lågo min hustru och jag i var sin säng och prisade Gud för hans oändliga nåd. Vi voro redo för vad Herren ville göra med oss och vi kände ej den ringaste fruktan för döden." Det framträder en slående olikhet mellan dessa skildringar från, som man trodde, dödsbäddar. Den förres bekännelse var gripande och gjorde på många av åhörarna ett djupt intryck, men under allt detta säger den oss ändå att personen i fråga ej var fullt redo att möta Gud i den ställning han lades ned inför döden; den talar om rannsakan, uppgörelse och offer inför Gud, d. v. s. han hade just där att göra upp sin helgelseprocess. Av den andras bekännelse framgick det att allt på förhand var klart med Gud. Därför fanns där ej heller någon fruktan för döden, endast tack och lov och pris till Herren. Helgelseprocessen var där redan uppgjord. Så bekräftas därigenom apostelns ord, att "den fullkomliga kärleken utdriver räddhågan," 1 Joh. 4: 18. Och vi kunna ej värja oss för den tanken att detta ändå är idealet för en kristens dödsbädd.

Men, frågar en annan: huru går det då med den troende som försummat att söka helgelsen och som ej gives tid för en sådan uppgörelse på dödsbädden eller som kanske på grund av bristande ljus eller ledning ej kommit till denna lyckliga erfarenhet? Vi kunna ej annat än lämna dem åt Guds barmhärtighet· Det vi enligt Guds ord kunna säga är, att Kristus icke skall låta någon enda gå förlorad av dem som Fadern givit honom, Joh· 6: 39, samt att ett brutet rör skall han icke sönderkrossa och en tynande veke skall han icke utsläcka, Matt· 12: 20· Men å andra sidan säger Guds ord lika tydligt, och som vi redan påvisat, att utan helgelse får ingen se Herren· Huru få dessa skriftställen att överensstämma med varandra? Få vi göra en reflektion utan att bliva missförstådda? Vi göra den utan påstående att så är, eller att säga något avgörande i denna sak· Månne katolikernas föreställning om en reningseld efter döden ej kan hava någon grund för sig? Vi böra ju ej helt och hållet förkasta denna tanke endast därför att den är katolsk· Om så är skulle vi tänka oss möjligheten av eldsprovets utsträckning till icke enbart dödsbädden utan i vissa fall även till andra sidan döden· Skulle vi månne få hava det hoppet, att dem som av en eller annan anledning ej kommit fram till erfarenhet av helgelse här i tiden, men som ändå hållit ut i tro på Herren skulle få ett tillfälle därtill i den kommande världen· Det är ju endast en reflektion, som enligt vår tanke icke bör vara alldeles utesluten även om den, det medgiva vi, har svagt underlag i Guds ord· Det enda bibelställe som skulle kunna tjäna som stöd för en dylik

tanke är det redan anförda stället i 1 Kor. 3: 15, där aposteln säger: "Om någons verk åter varder förbränt, så skall han gå miste om lönen; men själv skall han frälsas, dock såsom genom en eld". (Myrb. övers.)

Att helgelsen är nödvändig för vår slutliga frälsning framgår vidare av 2 Tess. 2: 13, där aposteln säger: "Men vi äro pliktiga att tacka Gud alltid för eder, mina av Herren älskade bröder, att Gud har utvalt eder från begynnelsen till frälsning genom Andens helgelse och genom tro på sanningen." Härav framgår att frälsningen sker genom helgelsen och denna återigen genom tro på sanningen. Och att Gud vill vår helgelse framgår tydligt av 1 Tess. 4: 3, där orden lyda: "Detta är Guds vilja, eder helgelse." Därför böra de kristna taga denna sak på fullt allvar. Och dock huru många kristna finnas ej, som taga helgelsen helt likgiltigt, och som knappast ägna den en ingående tanke. De flesta kristna komma aldrig längre än till erfarenhet av pånyttfödelse och barnaskap; den enda erfarenhet som de därefter tyckes hava att tala om är den av ständiga nederlag, fel, brister och synder. De försumma alldeles att växa i nåden och vår Herres Jesu Kristi kunskap. Varför uppskjuta med denna för vår slutliga frälsning så viktiga sak, då du ändå ej kommer undan den, och då den i och för sig ej har annat än idel välsignelse med sig. Varför stanna kvar i din andliga fattigdom, då dörren till hela Guds fullhet har öppnats för dig igenom Jesu Kristi försoningsdöd.

Helgelsen är ej en sak som man famlande måste söka efter under hela sitt liv utan att nå fram till nå-

got verkligt resultat eller visshet, såsom många mena. Helgelsen är, där den verkligen ägt rum i likhet med pånyttfödelsen och rättfärdiggörelsen en avgjord erfarenhet i människans liv. Liksom den människa, som blivit pånyttfödd vet med sig att hon så är och kan avgiva tydligt vittnesbörd därom, så vet också den som blivit helgad att hon så är och kan även avgiva vittnesbörd därom. På flera ställen i skriften talas det om de troende såsom redan varande helgade. Apg. 20: 32; 26: 18; 1 Kor. 6: 11. I överensstämmelse därmed står skriftens lära om kristlig fullkomlighet. Så i 1 Kor. 2: 6, där aposteln säger: "Vishet tala vi dock bland de fullkomliga". Han talar om andra i samma församling såsom varande barn, vilka ej fördrogo den stadiga maten utan endast mjölk, kap. 3: 1—2. Men vid sidan om dessa barn i nåden stodo de som voro fullkomliga och som voro mäktiga den högre förkunnelsen eller den andliga visheten, dessa som hade uppnått erfarenhet av kristlig fullkomlighet. I full överensstämmelse därmed står Ebr. 5: 14: "Men dem som äro fullkomliga tillkommer den stadiga maten, dem som hava sina sinnen genom vanan övade till att skilja mellan gott och ont." I Fil. 3: 15 läsa vi: "Må därföre alla vi, som äro fullkomna" o. s. v. Här talar aposteln också om dem som äro fullkomliga och räknar sig själv ibland dem. Att kristlig fullkomlighet och fullkomlig helgelse är samma sak, eller kanske rättare att kristlig fullkomlighet uppnås genom helgelsen framgår av Ebr. 10: 14, där orden lyda: "Med ett enda offer har han för beständigt fullkomnat dem som varda helgade", och som ytterlig be-

kräftelse på tillförlitligheten därav tillägges: "Och därom bär oss även den Helige Ande vittnesbörd". Av ovan nämnda bibelställen framgår tydligt, att helgelse eller kristlig fullkomlighet är en erfarenhet som människan kan uppnå redan här i tiden, och varom hon kan erhålla full visshet och som hon kan i all kristlig ödmjukhet bekänna sig äga. Helgelsen har sina olika stadier, som vi vidare skola visa, men då denne nått sitt mål är helgelsen ett fullbordat faktum för vilket man i all ödmjukhet kan tacka Gud.

Men, frågar någon: skall då icke människan efter denna erfarenhet fortfara att bedja om och söka helgelse? Vi tro ej att detta är rätta sättet. Helgelsen är då en avgjord handling, och det som är avgjort skall man ej ånyo söka; att så göra är att tvivla på dess verklighet, och gör man detta så förlorar man välsignelsen. I stället skall hon i tro tacka Gud därför att han i sin nåd helgat henne, och att han i Jesu blod renat henne från all synd samt sedan i frimodighet bekänna sig äga välsignelsen av ett rent hjärta. Det är just på denna punkt som så mången har snavat och förlorat den välsignelse den genom tron mottagit. Huru känslorna än må växla och vad människor och mörkrets makter än må säga, så skall hon endast tro och i tro bekänna sig på grund av Guds oföränderliga trofasthet äga välsignelsen.

Men efter det hon så genom tron mottagit helgelsen gäller det för henne att leva helgelselivet eller att, som aposteln säger, vandra i Anden, som i överensstämmelse med vad vi ovan sagt, i det väsentliga blir ett trons liv

eller en vandring i tro, och när man så gör fullbordar man icke köttets begärelse, utan i stället börja Andens frukter, som äro kärlek, fröjd, frid, långmodighet, mildhet, godhet, trohet, saktmodighet och återhållsamhet att framväxa. Dock få vi ej tänka oss helgelselivet eller det kristliga fullkomlighetstillståndet såsom ett stillastående sådant. Liksom rättfärdiggörelselivet är ett sådant under utveckling med sina växlingar och strider, så står också helgelselivet under ständig utveckling som innesluter i sig en mångfald växlingar med både strider och segrar och kan också innesluta i sig ett och annat tillfälligt nederlag. Om ett sådant skulle inträffa, få vi ej därför ge saken förlorad, utan, sedan vi öppet framlagt det hela inför Gud, mottaga ny kraft och fatta nya tag för nya strider. En krigshär kan i en strid lida ett tillfälligt nederlag, men därför behöver den ej vara besegrad. Den kan retirera, gå till nya anfall och till sist avgå med seger. Jag hörde berättas om en broder hur denne gjort erfarenhet av helgelse och även en tid levat helgelselivet, men så vid ett tillfälle föll han för frestelsen till vrede; han blev häftig och utfor i vredesmod och därmed sade han sig hava förlorat välsignelsen. Detta hade han emellertid ej behövt göra om han hade haft ovan nämnda förhållande klart för sig. Den som vill vandra helgelselivet får aldrig giva rum för tanken på reträtt. Dess motto måste alltid vara: "Framåt min själ med kraft."

Vad innebär helgelse? För att vi skola kunna besvara denna fråga, är det nödvändigt att vi göra oss förtrogna med betydelsen av ordet helga eller helgelse som

det förekommer i bibeln. Vi skola då finna att ordet helga förekommer i bibeln i fem olika betydelser. Den första betydelse i vilket ordet förekommer i skriften är avskilja. Så i 2 Mos. 19: 23, där det säges att berget Sinai helgades därigenom att det genom en uppdragen gräns avskildes från det övriga området. I 3 Mos. 25: 10 säges det, att det femtionde året helgades därigenom att det avskildes från de övriga åren såsom ett frihets- och jubelår; likaså säges det i Jos. 20: 7, att de sex fristäderna helgades därigenom att de för sitt ändamål avskildes från Israels övriga städer.

Den andra betydelsen av ordet helga i bibeln är inviga eller överlämna. I denna betydelse förekommer det i 2 Mos. 13: 2, där det säges, att allt förstfött skulle helgas åt Herren, och detta försiggick enligt v. 12 på så sätt att det överlämnades åt Herren; ävenså i 3 Mos. 27: 14, där det talas om den som helgar sitt hus åt Herren, och detta skedde därigenom att de överlämnade det åt Herren. I 4 Mos. 7: 1 säges det att tabernaklet och dess tillbehör helgades, och detta skedde därigenom att de genom smörjelse invigdes för sitt ändamål; ävenledes säges det i 4 Mos. 6: 11 att prästen skulle helga sitt huvud och därigenom inviga sig till nasir åt Herren.

Den tredje betydelsen av ordet helga är rena. I denna betydelse förekommer det i 2 Mos. 19: 10, 22; 1 Sam. 16: 5; 2 Kor. 7: 1; Ebr. 9: 13 m. fl. ställen. Ävenså förekommer ordet i betydelse av innesluta i. Så i Matt. 23: 17, där det säges att templet helgar guldet, och detta kunde ej ske på annat sätt än därigenom att guldet inneslöts i templet; i något när samma me-

ning förekommer det i v. 19 av samma kap. Till sist förekommer det i betydelse av att uppfyllas med. I denna betydelse förekommer det i 2 Mos. 29: 43, där det säges att rummet, d. v. s. tabernaklet, skall bliva helgat av Guds härlighet, och detta skedde enligt 2 Mos. 40: 34 på så sätt att tabernaklet uppfylldes av Guds härlighet. Alltså skulle vi hava återfunnit ordet helga i dess femfaldiga betydelse: avskilja, inviga, rena, innesluta i och uppfyllas med.

Övergå vi sedan till det som skriften, bekräftad av den kristna erfarenheten, har att säga oss angående vår helgelse, så skola vi finna samma femfaldiga moment även där. Om vi slå upp Rom. 6 och läsa igenom detta kapitel så finna vi de två första momenten tydligt framställda där. Först avskiljandet (i v. 1—11) och består detta i vår död från synden, att vi bliva "döpta i Kristi död", d. v. s. att vi dö med honom, "vår gamla människa korsfästes" och vi bliva "begravna med honom" så att "syndens kropp varder om intet" och vi icke mer "tjäna synden" utan "hålla före att vi äro döda från synden". Därefter övergår aposteln till att i det följande av samma kapitel tala om vårt invigande eller överlämnande åt Herren, i det han säger: "Utan överlämnen eder själva åt Gud, såsom de där leva efter att hava varit döda", och: "överlämnen nu edra lemmar att tjäna rättfärdigheten till helgelse." Vi kunna härtill även anföra Rom. 12: 1, där orden lyda: "Så förmanar jag nu eder, mina bröder, vid Guds barmhärtighet, att frambära edra kroppar till ett levande, heligt och Gud välbehagligt offer — eder andliga tempeltjänst." Jäm-

föra vi så dessa apostelns uttalanden med den kristna erfarenheten skola vi finna den mest slående motsvarighet där, ty då framstå just avskiljandet från synden och invigningen åt Gud som de första momenten i vår helgelse. Alla syndalustans rötter måste uppryckas, och alla otillåtliga förbindelser med världen måste avskäras, samt hela ens varelse, kropp, själ och ande med alla dess egenskaper, förmågor och krafter måste invigas åt Herren och ställas i hans tjänst.

Reningens moment i vår helgelse framhålles i 1 Kor· 7: 1, där aposteln säger: "Då vi nu hava dessa löften' mina älskade, så låtom oss rena oss från all köttets och andens besmittelse, fullbordande helgelsen i Guds räddhåga." Här säges, att det är genom reningen från köttets och andens besmittelse som helgelsen fullbordas i oss. Samma sanning framhålles i Ebr. 9: 14, där orden lyda: "Huru mycket mer skall icke Kristi blod, då han nu genom evig ande har framburit sig själv såsom ett felfritt offer åt Gud, rena våra samveten från döda gärningar till att tjäna den levande Guden!" Sedan avskiljandet från synden och världen samt invigningen åt Gud och hans tjänst ägt rum, kommer Guds Helige Ande vår skröplighet till hjälp och genom Jesu Kristi Guds Sons blod renar våra hjärtan och hela vårt väsende från all synd, borttagande t. o. m. kärleken till och benägenheten för synd och värld, samt i stället vänder våra hjärtan till och inriktar hela vår kärlek på Kristus så att vi få alla våra källor i honom.

Efter reningen kommer inneslutningen i Jesus Kristus, och framhålles denna särskilt i Rom 6: 3, där

aposteln talar om dopet i Kristus Jesus. (Som vi framhållit i vår bok "Anskriet", bör detta bibelställe översättas med "döpta i Kristus Jesus" och "döpta i hans död." Jämför engelska och tyska bibelöversätt.) Liksom en person, då han döpes i vatten genom nedsänkningen i vattnet inneslutes i detsamma så inneslutas vi genom dopet i Kristus Jesus uti honom. För samma förhållande giver aposteln uttryck i kap. 8: 1, där han säger: "Så finnes nu ingen fördömelse för dem som äro i Kristus Jesus." Han vill härmed säga: Sedan genom dopet i Jesu död vår gamla människa blivit korsfäst och vi dött bort från synden och genom dopet i Kristus Jesus blivit inneslutna i honom, så finnes det icke längre något som fördömer dem som hava gjort denna erfarenhet, utan hava de en full frimodighet inför Gud och Jesu Kristi tillkommelse. I likhet med Israels barn, som under ökenfärden vandrade inneslutna eller, som aposteln uttrycker sig, döpta i molnskyn, 1 Kor. 10: 2, så få också vi i denna erfarenhet vandra vårt liv fram inneslutna eller döpta i Kristus Jesus. Liksom detta folk på alla sidor voro omgivna av molnskyn, såsom den som skyddade, ledde och sannolikt också gav dem deras dagliga bröd, så äro också vi helt omgivna av Kristus, såsom den som skyddar, närer och välsignar oss samt säkert leder oss fram mot vår slutliga bestämmelse, vårt mål, den fulla gemenskapen med Gud. Han är t. o. m. själva vägen, enligt hans eget ord: "Jag är vägen, sanningen och livet", Joh. 14: 6. Liksom prästen i gamla förbundet efter att hava avlagt sin vardagsdräkt tvagit sig och blivit iklädd sin prästerliga skrud

fick ingå i "det heliga" för att där förrätta sin prästerliga tempeltjänst, så få också vi efter det vi avskilt oss från synd och värld, invigt oss helt åt Gud samt blivit renade i Kristi blod gå in i det heliga, ja, in i det allra heligaste, ty förlåten har nu remnat, in i Kristus själv för att där inneslutna i honom och helgade genom honom förrätta vår andliga tempeltjänst, d. v. s. tjäna honom i helighet och rättfärdighet.

Slutligen komma vi till själva helgelsens fullkomnade som består i uppfyllelsen med den Helige Ande. Det var uppfyllelse med den Helige Ande som de etthundratjugo fingo erfara på den första nytestamentliga pingstdagen, då de alla blevo uppfyllda med den Helige Ande och började tala andra tungomål eftersom Anden gav dem att tala, Apg. 2: 4. Det är också uppfyllelse med Anden som omtalas på flera andra ställen i Apg. såsom i kap. 4: 31; 8: 17; 10: 44; 19: 6. I denna erfarenhet levde de troende i Korint enligt 1 Kor. 12: 13, och det är till sökandet av denna erfarenhet som aposteln uppmanar i Ef. 5: 18, där han säger: "Låten eder fastmer uppfyllas av Anden." Då den troende genom den Helige Ande blivit döpt i Kristus, eller innesluten i honom, döper han henne i den Helige Ande, ty det är Kristus som döper i Helig Ande och eld, Matt. 3: 11. Dopet i Helig Ande utgör själva kronan på vår helgelse, eller m. a. o. beseglingen av densamma. Ingen kan därför säga sig hava uppnått fullkomlig helgelse eller kristlig fullkomlighet med mindre hon erfarit uppfyllelsen av den Helige Ande. Dock är det med helgelsen som med rättfärdiggörelsen, det är nog svårt att med

avseende på tiden skilja mellan dess olika moment, i sak måste vi dock göra detsamma. Liksom för de flesta människor, som kommit till erfarenhet av frälsning, syndernas förlåtelse, pånyttfödelse och rättfärdiggörelse äger rum på en gång, så äger för många alla helgelsens moment rum på en gång, hos andra äro även med avseende på tiden dessa åtskilda.

Nu tycka vi oss höra någon invända: Det där var nog så krångligt. Vem kan genom alla dessa grader hinna fram till fullkomlig helgelse? Det är sant att helgelsen i likhet med frälsningen för övrigt är nog så svår för oss att komma igenom. Ja, så svår att berodde det på oss själva vore det oss absolut omöjligt att uppnå densamma. Men nu är det så välsignat för oss, att vi hava det alltsammans givet i Jesus Kristus, ty "han har för oss blivit till visdom från Gud, till rättfärdighet och helgelse och till förlossning, 1 Kor. 1: 30. Liksom vi hava syndernas förlåtelse, pånyttfödelse och rättfärdiggörelse i Jesus Kristus, så hava vi även helgelsen i honom, och det enda som vi hava att göra för att komma i besittning av denna välsignelse det är att i tron taga ut den. Detta är en sanning som kraftigt måste betonas, ty det är sannolikt på ingen punkt som människan står i så stor fara att gå vilse som då det gäller sökandet efter helgelse. Om hon ej förr stått i fara att komma in i egenrättfärdighet och lagträldom så gör hon det då. De flesta kristna kunna knappast tänka sig helgelse utan genom gärningar. Helgelse består väl i gärningar, nog skall man väl ändå göra något för att bliva helgad, resonerar mången. Och dock våga vi göra det påståen-

det, att ännu har ingen människa på gärningarnas väg kommit fram till helgelseerfarenhet. Jag har träffat personer som kommit rätt långt fram på gärningarnas väg, och som genom övning uppnått ett stort mått av självövervinnelse, men jag har aldrig funnit att de därigenom kommit fram till verklig erfarenhet av eller visshet om helgelse, eller att de på grund därav kunnat avlägga bekännelse om att de uppnått denna erfarenhet. Icke heller har jag funnit att de predikanter, som i sin förkunnelse huvudsakligen framställt helgelsen såsom en gärningsprodukt, någonsin lyckats att föra någon igenom till verklig helgelseerfarenhet eller visshet därom. Helgelsen eller den fulla frälsningen är oss förvärvad igenom Jesu återlösning och försoning, varigenom Satans makt till alla delar är bruten, och vägen till Guds egen fullhet är öppen. Vad vi i detta hänseende hava att göra är att i tro taga ut dessa våra förmåner. Tro att du genom Jesu blod är helgad och tacka Gud i tro att denna välsignelse är din, och när du så gör är du helgad och välsignelsen är din. Det är ju så aposteln säger: "Så mån ock I hålla före, att I ären döda från synden och leven för Gud, i Kristus Jesus". Orden "hålla före" äro endast ett annat uttryck för tron. Alltså skall du endast hålla före, d. v. s. tro, att du är död från synden, och när du gör det så är du död ifrån synden. Ställ dig på grundvalen av Jesu blod och tro, att du är död från synden, d. v. s. helgad, så får du se om det icke sker dig som du tror, och du blir död från synden. Det ligger en underbar kraft i tron. Men frågar du: Om jag då ingenting känner? Bry dig ej om

känslan; stå du endast kvar på grundvalen av Jesu blod och säg i tro om och om igen: Jag är död från synden. Kommer så Satan och viskar i ditt öra: Inte är du död från synden, du som är så svag och skröplig. Kanske uppbådar han hela sin här emot dig, och denna ansätter dig alldeles förskräckligt med sina frestelser och så torde han säga: Nu förstår du väl att du ej är död från synden, då du är så frestad. Måhända han t. o. m. lyckas att bringa dig på ett tillfälligt fall, och då utropar han triumferande: Nu begriper du väl ändå, att du misstagit dig, och att du ej är död från synden, då du nu också fallit i synd.

Men trots allt detta, trots alla hans invändningar och alla hans åtgöranden, står du endast kvar på grundvalen av Jesu blod och "håller före", att du är död från synden, försäkrande åt höger och vänster inför Satan och allt hans anhang att du så är. Och om du så håller ut i tron, skall du få erfara hurusom Satan till sist måste uppgiva sina försök att bringa dig på fall och huru syndens bojor, den ena efter den andra brista, och du slutligen står där helt frigjord igenom Jesu blod med ditt hjärta helt uppfyllt av Guds kärlek, under det din tunga överflödar av tack och lov till Gud. Jag hade en broder i min församling som var en ivrig sökare efter helgelsens välsignelse. I ett föredrag framhöll jag ovannämnda sanning. Han tog mig på orden och handlade därefter. Detta med det resultat att efter några dagars kamp med Satan.så mötte Gud honom en natt i den härligaste erfarenhet av ett dop i Helig Ande. Han kom sedan på mötena och vittnade med stor frimodig-

het om den erfarenhet han fått göra, att Herren i sin nåd döpt honom i Helig Ande.

Men sedan du i tro kommit igenom till erfarenhet av helgelsens välsignelse, gäller det för dig att ävenledes i tro behålla den, ty på samma sätt som vi i tro mottaga denna välsignelse skola vi i tro behålla den. Så länge du står kvar i tron på att den är din så skall ingen makt vare sig på jorden eller i helvetet kunna taga den ifrån dig; men så snart det lyckats själafienden förmå dig att tvivla därpå så förlorar du den. Våra känslor få aldrig vara det avgörande då det gäller vår frälsning. Om du ingenting känner, eller om du för tillfället skulle känna som om hela ditt själsliv var tillslutet för den högre välsignelsen, så tro i alla fall. Jag minnes ett sådant tillfälle i mitt eget liv för icke så länge sedan, som jag, i hopp om att det kan vara någon annan till lärdom, här vill meddela. Det hände att jag en söndagskväll efter avslutade möten för dagen kom upp på mitt rum och kände mig synnerligen nedstämd, av vad anledning kan jag ej säga, ty mötena under dagen hade ej varit av särskilt nedslående art. Jag kände vid detta tillfälle som om hela mitt själsliv vore tillslutet för allt högre inflytande. Jag försökte att bedja men kunde ej. Vad vore här att göra? Jo, tänkte jag, nu gäller det att gå fram i naken tro. Jag tackade Gud för erfarenheten, ty den visade mig ånyo, vad jag så mången gång fått erfara, att den välsignelse och kraft som kommit mig till del ej är min egen, ty då Herren drager sin hand tillbaka är det ingenting med mig, då står jag där fattig och hjälplös, utan förmåga att ens

kunna bedja. Därefter gick jag och lade mig i den fulla förvissningen att trots mina känslor var jag hans, helt hans till ande, själ och kropp. Jag somnade, och efter ett par timmars sömn vaknade jag under förnimmelse av att himmelen var öppen över mig. Jag hade under flera dagar gått i bön till Gud angående ljus över och förståelse av vissa teologiska spörsmål som tillhörde detta lilla arbete; nu kom det liksom vågor av ljus som rullade fram genom min själ, och det ena invecklade problemet löstes efter det andra. Därefter gavs mig åtskilliga uppenbarelser med avseende på framtiden angående min egen person och verksamhet samt med avseende på personer som stå mig nära i livet. Till sist kom liksom en flod av himmelsk kärlek som genomströmmade hela mitt väsen, så att jag tyckte mig smälta ned till ett intet inför den evige Guden, som var mig så nära, under det glädjens och tacksamhetens tårar flödade utför mina kinder. Det var en av dessa oförgätliga stunder i mitt liv, som jag aldrig glömmer. Men för mig står det klart att den föregående känslan av andlig tomhet och oförmåga var det trosprov varigenom Herren beredde väg för denna underbara välsignelse. Om jag då givit efter i otro hade välsignelsen ej kommit mig till del.

Det är sant att med avseende på de två första momenten av helgelsen så fordras vår viljas medgivande ty utan detta kan den Helige Ande icke i detta stycke utföra sitt verk i oss. Men just detta, att upphöra med vårt motstånd och låta Herren få sin väg med oss är allt det vi kunna göra till vårt avskiljande från synd

och värld samt för vårt invigande åt Gud. Men invänder någon: Jag hade en så svår kamp innan jag kom igenom till denna erfarenhet. Vi veta att i flesta fall är detta steg förenat med mycken kamp. Men varuti består denna kamp? Är det ej i själva verket en kamp mot Gud? Jag hade för egen del en svårare kamp än många andra, ty den varade under åratal och var åtminstone tidtals alldeles förskräcklig. Det var tillfällen, då jag vred mig inför Herren som en mask. Men när jag nu ser tillbaka på denna kamp, så finner jag, att det alltigenom var en kamp emot Gud, en kamp i otro. Jag ville ej helt bryta med världen och det henne tillhör samt helt uppgiva mig åt Gud, eller kanske rättare, jag vågade på grund av bristande tro ej att göra det. Så kämpade jag mot Gud till dess all min egen kraft var förbrukad, och jag ingenting hade kvar. Men då det till sist var slut med mig själv och jag tyckte mig stå på förtvivlans brant, då fanns för mig intet annat att göra än att giva upp allt och kasta mig helt på Herren, och därmed var det också slut med kampen; jag var inne på helgelsens väg och välsignelsen var min. Så snart jag i tro vågade att kasta mig på Herren hade såväl avskiljandet som invigningen ägt rum. Jakob trodde nog också, då han kämpade sin kamp vid Jabboks vad, att han kämpade med Gud, men i verkligheten var det dock en kamp emot Gud. Det var först då Gud knäckt hans höftled, och han haltade på sitt ben — ett tecken på att hans egen kraft var bruten — som Herren välsignade honom. Djupast sett är det nog otron som ligger till grund för denna vår kamp och som

utgör hindret för vårt avskiljande från synd och värld samt vårt invigande åt Gud.

Med avseende på de tre senare momenten i vår helgelse så äro de uteslutande ett verk av Gud. Ty det är han som genom sin Ande i varje fall öppnar vägen för oss, och det enda som vi hava att göra är att träda in genom den öppnade dörren, in i den utlovade välsignelsen. I samma stund som jag tror att Jesu Kristi blod renat mig från all synd, så är jag ren, och då jag genom tron träder in i Jesus Kristus så är jag innesluten i honom. På samma sätt är det med dopet i Helig Ande. Det väsentliga i detta är tro. Genom tron mottaga vi den Helige Ande och i tron förbliva vi i honom. Då du genom tron trätt in genom den öppnade dörren in i vilan i Kristus, som ofta även kallats trons vila, så har du att taga ännu ett steg i tro samt mottaga dopet i den Helige Ande, varigenom du blir beklädd med kraft ifrån höjden, kraft till seger över synden och för utövandet av din kristliga gärning. Som vi förut sagt är tron den hand med vilken vi mottaga Guds välsignelser, det enda medel för övrigt genom vilket vi människor kunna komma i förbindelse med Gud. Så gives också den Helige Ande igenom tron. Jag tror att för befrämjande av Andens dop är en frimodig bekännelse i tro och en kraftig trons handling i kristlig verksamhet mången gång av större betydelse än den långa bönekampen i enrum eller besök å större helgelsemöten och dylikt. Jag känner en kvinnlig evangelist som under deltagandet i ett dylikt större helgelsemöte kämpade mycket för att komma fram till erfarenhet av Andens dop, men det

lyckades ej för henne där att komma igenom, men efter nämnda möte kom hon ut på landet för att på egen hand leda en serie väckelsemöten och därute mötte Gud henne underbart. En morgon väcktes hon under känsla av att Guds Ande vilade över henne. Hon började tala tungomål och fick det ena härliga budskapet efter det andra i anden, prisande och lovande Gud. Tro ej, att du igenom egna gärningar och ansträngningar, dina böner för bönens skull eller genom höga rop skall förvärva dig denna gåva. Tro ej heller, att du genom uppfyllandet av vissa yttre religionsövningar eller ceremonier skall komma fram till denna erfarenhet. Det kommer ej att lyckas. Huru många misstag hava ej gjorts i detta hänseende. Den egna kampen kan hava sina faror, emedan man därigenom lätt kan komma i träldom eller ock vill det köttsliga komma med, vilket lätt leder till svärmeri och överspändhet; men detta blir ej fallet om man går trons väg.

Av det ovan sagda framgår att helgelsens mål är fullhet och fullkomlighet; men även denna äga vi i Jesus Kristus, ty det är i honom som hela gudomens fullhet bor, och i vilken vi blivit delaktiga av den fullheten, Kol. 1: 19; 2: 9—10; på det att vi må "bliva helt uppfyllda av all Guds fullhet", Ef. 1: 23; 3: 19. Samma lärdom giver oss Jesus i liknelsen om den förlorade sonen. Denne hade kommit hem; han hade blivit hjärtligt mottagen, den gödda kalven var slaktad, borden voro dukade och fest pågick i hemmet under sång och dans. Men då den äldre sonen kom hem från marken vart han vred och ville ej gå in. Hans fader gick ut och

talade goda ord till honom. Men han svarade: "Se i så många år har jag tjänat dig, och aldrig överträtt något ditt bud; och likväl har du åt mig aldrig givit ens en killing, för att jag skulle kunna göra mig glad med mina vänner. Men när denna din son, som har förtärt dina ägodelar tillsammans med skökor, nu har kommit tillbaka, så har du för honom låtit slakta den gödda kalven". Det är då som fadren säger de anmärkningsvärda orden: "Min son, du är alltid hos mig, och allt mitt är ditt". Han vill därmed hava sagt: Min son, varföre har du då alltjämt gått där i din tjänareställning? Varför har du ej tagit ut dina barnarättigheter och gått till hjorden och tagit dig en killing, slaktat och tillrett den samt bjudit till dig dina vänner och gjort dig en glad stund, då allt som är mitt även hör dig till. Till själva den gödda kalven har du på grund av dina barnarättigheter haft tillträde, även den har varit din. På samma sätt har hela Guds fullhet i Jesus Kristus blivit vår. Allt Guds har i honom blivit vårt. Det gives alltså ett obegränsat mått av nåd, kraft och välsignelse för oss att tillgå. Men ack, huru många av Guds barn gå ej i likhet med den hemmavarande sonen där alltfort arbetande, trälande, pustande och klagande utan välsignelse, segerkraft eller frälsningsfröjd. Träffa de några av Guds barn som blivit frigjorda, och som blivit delaktiga av fröjden i Herren, så bliva de vresiga och förargade kallande dem svärmiska och överspända. Dessa hava aldrig tagit ut sina i Kristus givna barnarättigheter. O, du andligen fattiga och suckande själ, träng dig i tro fram till nådastolen och tag i Jesu namn ut av Guds egen fullhet allt

det du behöver, frälsning, helighet, segerkraft, frid, fröjd och välsignelse. Det är ju allt ditt i den stund du tror att så är.

Men innebär helgelselivet syndfrihet? Det beror på vad man menar med syndfrihet. Menar man därmed att den som lever detta liv ej lever i synd så gör det givetvis detsamma, ty huru skulle den som lever i Kristus eller står helt under Andens ledning kunna leva i synd. Skriften bär oss så tydliga vittnesbörd om att ej så bör vara fallet; se Rom. 8: 12; Gal. 5: 16; 1 Joh. 2: 1; 3: 9; 5: 18. Som vi förut framhållit kan ett tillfälligt fall äga rum även hos den människa som lever helgelselivet, men det normala i detta liv är dock seger över synden. Men i så fall blir det Jesu Kristi syndfrihet eller helighet framträdande i oss. Menas däremot en syndfrihet utan Kristus, en människans egen syndfrihet, som måste innebära omöjlighet för återfall i synden, så innebär den icke någon sådan. Den stund då Anden bedrövad lämnar oss och vi falla ur tillståndet av Kristus i oss, är det slut med såväl vår fullkomlighet som med vår helighet och rättfärdighet. Då vi söka att leva helgelselivet eller livet i kristlig fullkomlighet är det också av vikt att vi kunna skilja mellan synd och frestelse eller rent mänskliga svagheter och oförmåga. Frestelsen är ej synd, ty Kristus var ock frestad, kanske mer än någon annan, och ändock förblev han alltjämt den syndfrie, Ebr. 4: 15. Våra rent mänskliga svagheter kunna ej heller vara synd, ty sådana kunna vi i viss mån spåra även hos Jesus såsom människa, t. ex. då han liksom ryggar tillbaka inför det förestående lidandet, bedjande: "Fader, o, att du

ville taga denna kalk ifrån mig". Något som också bekräftas därigenom att en ängel från himmelen måste komma honom till hjälp, Luk. 22: 42—43. Icke heller får den allmänna meningen avgöra vad som är synd eller ej; detta måste avgöras inför Guds ord och enligt Andens vittnesbörd.

KRISTUS VÅR LÄKARE.

I det föregående hava vi sett hurusom Kristus blivit oss given till rättfärdighet och till helgelse samt hurusom vi hava dessa välsignelser uteslutande i honom. I detta kapitel skola vi stanna inför ämnet *Kristus vår läkare* för att visa hurusom Kristus likaledes har blivit oss given till helbrägdagörelse för våra kroppar, och hurusom vi äga denna välsignelse uteslutande i honom.

Först vilja vi anföra en del av de bibelställen ur så väl gamla som nya testamentet vilka tala om helbrägdagörelse. Det gives i gamla testamentet flera bibelställen som visa oss att Herren har lovat denna välsignelse åt sitt gamla förbundsfolk, Israel; andra säga oss att de stora gudsmännen under denna tid togo ut löftena i praktiken, i det de trodde på Herren som sin läkare. I 2 Mos. 15: 26 säger Herren: "Om du hör Herrens, din Guds röst och gör vad rätt är i hans ögon och lyssnar till hans bud och håller alla hans stadgar, så skall jag icke lägga på dig någon av de sjukdomar, som jag lade på egyptierna, ty jag är Herren, din läkare". Av detta bibelställe finna vi, att Herren giver detta sitt folk ett bestämt löfte om, att han vill vara dess läkare. I 2 Mos. 23: 25 giver Herren likaledes ett lika tydligt löfte

om, att han skulle bevara dem från sjukdom. Orden lyda: "Men Herren, eder Gud, skolen I tjäna, så skall jag för dig välsigna både mat och dryck; sjukdom skall jag då avvända från dig". Ännu uttryckligare upprepas samma löfte i 5 Mos. 7: 5, sålunda: "Herren skall avvända från dig all krankhet; ingen av Egyptens alla svåra sjukdomar, som du väl känner, skall jag lägga på dig".

Exempel på helbrägdagörelse genom bön och tro under gamla förbundets tid gives oss på flera ställen. I 4 Mos. 21: 8—9 berättas om hurusom israeliterna, då de blivit bitna av giftiga ormar, som, till följd av deras olydnad, kommit dem till straff, blevo återställda genom att se upp på den kopparorm, som Mose enligt Guds befallning låtit resa upp. Att det ej fanns någon naturligt läkande kraft i kopparormen förstår var och en. Det var Guds kraft som här kom de lidande till del genom tron på Guds ord. Kopparormen var en förebild till Kristus, och berättelsen säger oss att liksom israeliten blev helbrägdagjord genom att se på densamma, så hava också vi förmånen att igenom tron på Jesus Kristus varda helade från våra kroppsliga sjukdomar och lidanden. I 1 Kon. 17: 20—22 läsa vi om huru profeten Elia uppväckte änkans i Sarefat son från döden. Denna berättelse visar oss att under gamla förbundets tid uppenbarade sig Guds kraft icke allenast till helande från sjukdomar, utan även till uppväckelse från det döda. Samma lärdom giver oss även 2 Kon. 4: 32—35, där det berättas om hurusom profeten Elisa uppväckte den sunemitiska kvinnans son från döden. I 2 Kon. 5: 14 gives

oss ett slående exempel på helbrägdagörelse genom Guds kraft. Den arameiske konungens härhövitsman, Naaman, alltigenom spetälsk, hade kommit till profeten Elisa för att bliva helad från sin sjukdom. Då profeten ej visade honom den uppmärksamhet, som han enligt sin höga ställning menade sig hava rätt att fordra, i det att profeten ej ens gick ut till honom utan endast sände honom bud med tillsägelse att fara bort och bada sig sju gånger i floden Jordan, så skulle han bliva ren, vart han vred och ville fara hem igen, förebärande att vattnen i Damaskus voro bättre än alla vatten i Israel. Det var först genom sin tjänares mellankomst, då denne yttrade: "Min fader, om profeten hade förelagt dig något svårt, skulle du då icke hava gjort det? Huru mycket mer nu, då han allenast har sagt till dig: "Bada dig så bliver du ren!" som han lät sig förmå att efterkomma profetens uppmaning. Så for han ned till Jordan, och enligt profetens ord doppade sig i flodens vatten sju gånger, varunder det inträffade, att han blev ren från sin spetälska, och hans kött blev friskt som en ung gosses kött. Vi förstå att här var det ej Jordans vatten som innehade en dylik helande kraft, utan det var Herrens kraft som under den yttre handlingen var verksam till att hela den sjuka. Jordans vatten utgör här en sinnebild av Jesu blod. Liksom Naaman blev frisk genom att doppa sig i floden, så kunna också vi genom tillägnande av Jesu blods värde bliva helade från våra sjukdomar. Helbrägdagörelse från sjukdom framhålles även i Ps. 103: 1—3 där psalmisten säger: "Lova Herren min själ, och allt det i mig är hans heliga namn. Lova Herren min

själ och förgät icke vad gott han har gjort, han som förlåter dig alla dina missgärningar och helar alla dina sjukdomar". (Jämför eng. och P. W. översättn.) Här lovsjunger psalmisten den tvåfaldiga välsignelsen av att tro på Gud: syndernas förlåtelse och helbrägdagörelse för kroppens sjukdom. Att psalmisten, konung David, själv erfarit det han i ovan nämnda psalm så skönt beprisar framgår av Ps. 30: 3—4, där han säger: "Herre, min Gud, jag ropade till dig, och du gjorde mig helbrägda. Herre, du förde min själ upp ur dödsriket, du tog mig levande ut från dem som foro ned i graven". Av dessa ord framgår att psalmisten varit svårt sjuk, så sjuk att mänskligt sett allt hopp om tillfrisknande var ute; han betraktade sig själv såsom redan varande i graven. Men uti denna sin hopplösa ställning ropade han till Herren, och han gjorde honom helbrägda. Alltså trodde konung David på Herren som sin läkare och praktiserade det även i sjukdomsfall. I 2 Kon. 20 berättas det att konung Hiskia blev dödssjuk, och profeten Jesaja, Amos' son, kom till honom och sade till honom: "Så säger Herren: Beställ om ditt hus; ty du måste dö och skall icke tillfriskna". Då vände han sitt ansikte mot väggen och bad till Herren och sade: "Ack Herre, tänk dock på huru jag har vandrat inför dig i trohet och med hängivet hjärta och gjort vad gott är i dina ögon." Och Hiskia grät bitterligen. Då kom Herrens ord ånyo till honom genom Jesajas sålunda: "Så säger Herren, din fader Davids Gud: Jag har hört din bön, jag har sett dina tårar. Se jag vill göra dig helbrägda; i övermorgon skall du få gå upp i Herrens hus. Och

jag skall föröka din livstid med femton år“ o. s. v. Och så berättas det att man på profeten Jesajas befallning hämtade en fikonkaka och lade den på bulnaden, och han tillfrisknade. Att fikonkakan skulle innehålla den underbart helande kraften varigenom konung Hiskias liv räddades, kunna vi ej tro. Utan det var här som vid andra tillfällen: under det synliga medlet var Guds kraft verksam till att hela från sjukdomen. Här är ock att lägga märke till, att i Herrens budskap till Hiskia nämnes ingenting om någon fikonkaka. Det vill synas som om profeten här vid sidan om Guds ord vill genom eget ingripande och eget medel liksom underhjälpa Herrens verk, något som bland oss människor är mycket vanligt, isynnerhet då det är fråga om helbrägdagörelse genom tron. Huru gärna vill man icke hjälpa Gud i hans verk med lite medicin eller andra rent mänskliga medel.

I de evangeliska berättelserna i nya testamentet omtalas så många fall, då Jesus botade sjuka, att det skulle taga för stort utrymme om vi stannade inför dem alla. Vi vilja därför endast anföra några av dem, som omnämnas i mera koncentrerad form. I Matt. 8: 16 läsa vi: “Men när det hade blivit afton, förde man till honom många som voro besatta; och han drev ut andarna med sitt blotta ord, och alla, som voro sjuka, botade han“. I Matt. 14: 35, 36 heter det: “Då nu folket där på orten kände igen honom, sände de ut bud i hela trakten däromkring, och man förde till honom alla, som voro sjuka. Och de bådo honom att allenast få röra vid hörntofsen på hans mantel; och alla, som rörde vid den, blevo hulpna“. I nära anslutning till ovan nämnda bi-

belställen talar Lukas. I kap. 4: 40 säger han: "När solen gick ned, förde alla till honom sina sjuka, sådana som ledo av olika slags sjukdomar. Och han lade händerna på var och en av dem och botade dem". Och i kap. 6: 19 läsa vi: "Allt folket sökte att få röra vid honom, ty kraft gick ut ifrån honom och botade alla". Av dessa bibelställen finna vi, att det var ej endast några få eller vissa personer som Jesus botade, utan alla som kommo till honom och voro behäftade med sjukdomar blevo hulpna.

Förgäves skola vi söka efter något exempel då någon fick gå ohulpen bort från Jesus. Aldrig sade han till någon: Gå och bär din plåga med tålamod. Nej, han botade alla. På ett par ställen läsa vi om att personer kommo för att söka hans hjälp, under det de väl trodde att han kunde hjälpa dem, men däremot hyste tvivel om huruvida han ville göra det. Men icke ens dessa behövde gå ohulpna bort. I Matt. 8: 2—3 berättas det att en spetälsk man trädde fram och föll ned för honom och sade: "Herre vill du så kan du göra mig ren". Men utan vidare räckte han ut handen och rörde vid honom sägande: "Jag vill; bliv ren." Och strax blev han ren från sin spetälska. Denna berättelse bör vara särskilt lärorik och tröstande för dem som befinna sig i samma ställning som mannen ifråga, de som visserligen tro att Jesus kan bota dem, men som däremot tvivla på huruvida han vill göra det. Även till dessa talar han samma ord: "Jag vill", och om du tror detta skall det ske dig som du tror. I Mark. 9 läsa vi om en man som förde till Jesus sin son, som var besatt av en ond

ande. Denne man tilltalade honom sålunda: "Om du förmår något, så förbarma dig över oss och hjälp oss". Här tyckes ej vara synnerlig stark tro, men det oaktat behövde ej heller han gå bort ohulpen. Jesus sade till honom: "Om du förmår, säger du. Allt förmår den som tror". Varpå gossens fader ropade: "Jag tror! Hjälp min otro". Och resultatet blev, att Jesus gjorde gossen helbrägda. Vi finna att vid vissa tillfällen kunde Jesus sätta de hjälpbehövandes tro på prov, såsom fallet var med den kananeiska kvinnan, som omtalas i Matt. 15: 21—28. Men ohulpen behövde hon dock icke gå bort. Då hon höll ut i tron med bön om hjälp, så fick hon ock den hjälp hon var i behov av, i det han sade: "O, kvinna, din tro är stor. Ske dig som du vill". Och så berättas det, att från den stunden blev hennes dotter frisk.

Av skriften framgår även att Jesus hade makt att bota alla slags sjukdomar. I Matt. 11: 4—5 läsa vi det svar, som Jesus giver de sändebud, som Johannes döparen hade sänt till honom med frågan: "Är du den som skulle komma, eller skola vi förbida någon annan? Svaret lyder: "Gån tillbaka och omtalen för Johannes vad I hören och sen: blinda få sin syn, halta gå, spetälska bliva rena, döva höra, döda uppstå, och för fattiga förkunnas glädjens budskap". I Matt. 9: 35 läsa vi: Och Jesus gick omkring i alla städer och byar och undervisade i deras synagogor och predikade evangelium om riket och botade alla slags sjukdomar och allt slags skröplighet". Ävenså läsa vi i kap. 15: 30, 31: "Då kom mycket folk till honom, och de hade med sig halta

blinda, dövstumma, lytta och många andra, vilka de lade ned för hans fötter, och han botade dem, så att folket förundrade sig, när de funno dövstumma tala, lytta vara friska och färdiga, halta gå och blinda se. Och man prisade Israels Gud".

Att Jesus efter sin himmelsfärd eller uppgående i gudomen fortsatte att genom sin församling, sin dåvarande kropp, verka till de sjukas helbrägdagörelse framgår av många berättelser i Apg. Vi inskränka oss även här till att endast anföra dem som tala i en mera koncentrerad form. I kap. 5: 12, 15—16 läsa vi: "Och genom apostlarna gjordes många tecken och under bland folket — ja, man bar de sjuka ut på gatorna och lade dem på bårar och i sängar, för att, när Petrus kom gående, åtminstone hans skugga måtte falla på någon av dem. Och jämväl från städerna runt omkring Jerusalem kom folket i skaror och förde med sig sjuka och sådana som voro plågade av orena andar; och alla blevo botade". I kap. 19: 11, 12 fortsätta vi: "Gud gjorde genom Paulus kraftgärningar av icke vanligt slag. Man till och med tog handkläden och förkläden, som hade varit i beröring med hans kropp, och lade dem på de sjuka; och sjukdomarna veko då ifrån dem, och de onda andarna foro ut". Av dessa skriftställen framgår det vilken överväldigad kraft apostlarna igenom tron på Jesus hade till att göra de sjuka helbrägda, samt att även igenom dem alla sjuka, som kommo till dem, blevo botade; på samma gång som de bekräfta uppfyllelsen av Jesu ord: "Den som tror på mig, han skall ock själv göra de gärningar, som jag gör; och ännu större än dessa skall han göra".

Helbrägdagörelsens gåva given åt den kristna församlingen framgår av det uppdrag som Herren Jesus giver åt densamma. Å ena sidan gives uppdraget att predika evangeliet om riket till frälsning och pånyttfödelse och å den andra att bota de sjuka. Detta tvåfaldiga uppdrag gav han först åt de tolv. I Matt. 10: 1 läsa vi: "Och han kallade till sig sina tolv lärjungar och gav dem makt över orena andar, till att driva ut dem, så ock makt att bota alla slags sjukdomar och allt slags skröplighet". Vidare i v. 7, 8: "Och där I gån fram, skolen I predika och säga: 'Himmelriket är nära'. Boten sjuka, uppväcken döda, gören spetälska rena, driven ut onda andar". Samma tvåfaldiga uppdrag gav han även åt de sjuttio lärjungarna vid deras utsändande lydande sålunda: "Boten de sjuka, som finnas där, och sägen till dem: 'Guds rike är eder nära'", Luk. 10: 9. I Mark. 16: 15—18 giver Jesus samma uppdrag åt den kristna församlingen i sin helhet. "Och han sade till dem: "Gån ut i hela världen och prediken evangelium för allt skapat. — Och dessa tecken skola åtfölja dem som tro: genom mitt namn skola de driva ut onda andar, de skola tala nya tungomål. ormar skola de taga i händerna, och om de dricka något dödande gift, så skall det alls icke skada dem, på sjuka skola de lägga händerna, och de skola då bliva friska". Uppdraget åt församlingen att bota de sjuka bekräftas av aposteln Jakob, kap. 5: 14—16, där han säger: "Är någon bland eder sjuk, han kalle till sig församlingens äldste, och de bedje över honom, smörjande honom med olja i Herrens namn. Och trons bön skall rädda den sjuke, och Herren skall

återställa honom; även om han har begått synder, varder det honom förlåtet. Bekännen därföre för varandra edra överträdelser och bedjen för varandra, på det att I mån varda helade". Dessutom omnämnes helbrägdagörelse såsom en särskild nådegåva given åt den kristna församlingen. Så i 1 Kor. 12: 9, där aposteln säger: "Åt en annan gives tro i samma Ande, åt en annan gives helbrägdagörelsens gåvor i samma ene Ande"; och i v. 28 säger han: "Gud har i församlingen satt först och främst några till apostlar, för det andra några till profeter, för det tredje några till lärare, vidare några till att utföra kraftgärningar, ytterligare några till att hava helbrägdagörelsens gåvor, eller till att taga sig an de hjälplösa eller till att vara styresmän, eller till att på olika sätt tala tungomål".

Vi skola sålunda finna att läran om helbrägdagörelse genom tron genomgår hela bibeln, såväl gamla som nya testamentet. Den enda anvisning, som den heliga skrift giver oss att handla efter vid inträffad sjukdom, är att vi skola vända oss direkt till Gud i bön och tro och när vi så göra, har han lovat att hjälpa oss. Förgäves skola vi söka efter ett enda ställe, där vi hänvisas till att söka mänskliga läkare, eller att vi skola använda vanlig medicin. Tvärtom finna vi att under gamla förbundet väckte det uppmärksamhet, då någon uraktlät att söka Herren som läkare. Så berättas det att konung "Asa fick en sjukdom i sina fötter, och sjukdomen blev övermåttan svår; men oaktat sin sjukdom sökte han icke Herren, utan allenast läkares hjälp". Därföre fick också Asa vid det tillfället gå till vila med sina fäder, 2 Krön.

16: 12, 13. Men invänder någon: Lukas, Paulus medarbetare, var ju läkare. Ja, det är sant att han kallades läkare, Kol. 4: 14, men det står dock icke på något ställe att han som Pauli medarbetare utövade detta yrke, och även om han vid något tillfälle skulle hava gjort det, så gives dock icke någon som helst anvisning till de kristna, att de vid sjukdomsfall skulle vända sig till Lukas. Sannolikt kallas han läkaren därför att han före sin omvändelse eller innan han blev Pauli medarbetare, praktiserat detta yrke. Dock hava vi härmed ej velat säga, att en sann kristen och helgad man ej kan praktisera som läkare. Det gives ju alltid många som ej kunna tro, och ibland dessa kan densamma vara till stor nytta. "Men", invänder återigen en annan, "Jesus gjorde ju en deg och lade den på den blindes ögon", Joh. 9: 6. Det är sant, men ingen är väl så enfaldig att han tror, att man genom att spotta på marken och av stoftet göra en deg kan få ett läkemedel som är dugligt att öppna en blinds ögon. Snarare skulle man vara böjd att tro, att man därmed kunde fördärva ett par friska ögon. Vad Jesus åsyftade genom detta sitt handlingssätt är ej så lätt att säga; men det synes mig mera sannolikt, att han därmed ville visa de närvarande huru fullständigt fördärvade den stackars mannens ögon voro Slutligen säger någon: "Men Paulus ordinerade ju medicin åt Timoteus, då han rekommenderar något vin för hans mages och ofta påkommande krämpors skull". Vi kunna dock icke betrakta vin, sannolikt ojäst druvsaft, som medicin. Det var helt enkelt en förordning med avseende på hans diet. Det är givetvis klokt, att om

man märker att ens mage ej tål ett visst födoämne, man då avhåller sig ifrån detsamma, ävenså om man förstår att ett annat är synnerligen välgörande, då använda detta. Inför alla invändningar står det oomkullkastligt fast, att det i skriften icke gives ett enda ställe med anvisning att vi skola vända oss till mänskliga läkare, eller att vi skola använda någon slags medicin. Den enda anvisning, som där gives oss, är att vi skola tro på Herren som vår läkare. Därmed hava vi dock icke sagt, att den människa som vänder sig till mänskliga läkare eller använder medicin ej kan vara en kristen, eller att han därigenom gör synd; vi hava endast sagt, att detta icke är den väg som Herren i sitt ord visat oss. Här kan man tillämpa apostelns ord: "En ännu högre väg vill jag visa eder", 1 Kor. 12: 31.

Vidare har man invänt emot läran om helbrägdagörelse genom tron, att denna gåva gällde endast för den apostoliska tiden, då den var nödvändig för den kristna kyrkans grundläggning; nu däremot skulle den ej kunna praktiseras och ej heller vara av behovet påkallad. Först vilja vi mot denna invändning säga, att det i skriften ej förekommer ett enda ord som stöd för denna teori. Det är ett påstående som saknar all grund i Guds ord. I så fall kan man lika gärna säga att frälsningen genom tron endast gällde för den apostoliska tiden; och börja vi att taga oss sådana friheter, varthän komma vi då? Vidare vilja vi säga, att om den kristna kyrkan någonsinn varit i behov av stödet av alla de nådegåvor, som Gud givit henne, för att uppehålla sin auktoritet, så är det just i vår tid, då hon på alla sidor ansättes av otrons och

materialismens nedbrytande krafter. Nej, hela denna teori bottnar i känslan av sin egen andliga fattigdom. Man känner sig själv ej äga vare sig tro eller kraft till helbrägdagörelse, man är för högmodig att erkänna denna sin andliga fattigdom, och då är det så bekvämt att komma ifrån hela saken med att förklara, att denna den heliga skrifts uttryckliga lära endast gällde för den kristna församlingens första tid. Men böra ej dessa, som göra denna förnekelse, erinra sig profetians ord: "Om någon tager bort något från orden i denna profetias bok, hans del skall Gud borttaga från livets träd och från den heliga staden", Uppb. 22: 19.

Av historien veta vi att de andliga nådegåvorna, och ibland dem helbrägdagörelsens gåva, voro verksamma inom den kristna församlingen ända fram i fjärde århundradet, då kyrkan genom sin förening med staten eller sitt uppgående i världen förlorade dessa gåvor. Men det var icke allenast dessa gåvor, och bland dem helbrägdagörelsens gåva, hon då förlorade. Hon förlorade därigenom alla de andliga skatter, som Gud lagt i hennes sköte, ända intill läran om rättfärdiggörelse genom tron, den för frälsningen själva grundläggande sanningen. Vi veta, att då Luther på sin tid framträdde och predikade rättfärdiggörelse genom tron, stämplades han av kyrkan som den mest villfarande kättare, som ingenting annat förtjänade än döden. Helbrägdagörelsens gåva har dock, trots kyrkans djupa förfall, under alla tider framträtt i botande av sjuka, då tron varit verksam därtill. Även under den katolska kyrkans mörkaste period tro vi oss hava att räkna med enstaka fall, då personer kom-

mit Frälsaren tillräckligt nära för att med trons hand kunna vidröra hans klädafåll till helbrägdagörelse för kroppen. Ur Luthers historia känna vi till huru som han vid ett tillfälle, då hans vän och medarbetare, Melankton, var dödligt sjuk, anropade Herren om hans återställande. Då han efter vad det uppgives lär hava använt de kraftiga orden: "Gud, gör Melankton frisk, annars får du med mig att göra". Och angående vilket han själv efteråt säger: "Jag ropade Gud öronen fulla". Detta allt med det resultat, att Melankton blev återställd och levde därefter i många år och verkade Herrens verk.

Ur såväl hernhuternas i Tyskland som metodisternas i England och Amerika historia finna vi fall av helbrägdagörelse genom tron. Så har jag läst om en hernhutisk predikant, som under en av sina predikoresor blev mycket sjuk och tillföljd därav oförmögen att fortsätta sin resa. En morgon slog han upp sin lösenbok och fick därur Jak. 5: 15. Anden gjorde dessa ord levande för honom, och i tro därpå steg han upp, blev frisk och fortsatte utan vidare sin resa. I John Wesleys dagbok läsa vi om flera fall, då han blev kallad till sjuka, och då dessa genom trons bön blevo helade från sina sjukdomar. Bland annat berättas det om huru han vid ett tillfälle, då hans vän och medarbetare, John Fletcher, var dödligt sjuk, anropade Herren om hans tillfrisknande, med den påföljd att Herren reste honom upp, och han levde och verkade i rätt många år därefter. Dock är det först under de senaste femtio åren av kyrkans utveckling, som denna sanning börjat få något större rum i såväl den evangeliska förkunnelsen som i den kristna

erfarenheten. Såsom banbrytare för denna sanning hava vi att betrakta personer sådana som d:r Cullis och pastor A. B. Simpson från Amerika. Den förra, ehuru själv praktiserande medicine läkare, hade under en följd av år ett helbrägdagörelsehem i Boston, från vilket många sjuka utgingo helbrägdagjorda genom trons bön. Den senare hade också ett liknande hem i Newyork, där många sjuka blevo botade; ävenså har pastor Simpson i så väl tal som skrift kraftigt verkat för utbredandet av den bibliska sanningen med avseende på denna sak.

Bland förgrundspersonerna, då det gäller helbrägdagörelse genom trons bön, måste också räknas pastor Boardman i England och Dorothea Trudel i Schweitz, vilka var för sig hade sitt helbrägdagörelsehem, den förra i London och den senare i Männedorf, varifrån också många sjuka hava utgått helade genom trons bön. vårt land måste vi betrakta den allmänt kände F. A. Boltzius såsom föregångsmannen på detta område. Hans verksamhet torde vara så väl känd bland de troende i vårt land, att den knappast behöver särskilt omnämnas. Vi inskränka oss därför till att endast omnämna hans hem för sjuka i Stockholm, varifrån många sjuka från alla delar av vårt land utgingo botade från sina sjukdomar. Efter hand har denna sanning blivit allt mera känd bland de troende av olika kyrkosamfund inom alla länder, och allt flera hava blivit ledda in på trons väg till praktiserande av densamma. På samma gång hava allt flera känt den gudomliga kallelsen att helt offra sig i tjänsten för de sjuka genom att med dessa bedja trons bön. Vi kunna här ej uppehålla oss med att anföra en-

skilda exempel på helbrägdagörelse genom trons bön, emedan detta skulle taga för mycket utrymme i anspråk; de som önska sådana, vill jag hänvisa till min bok »*Underbara Bönhörelser och Upplevelser*». Vi inskränka oss här till att säga, att även i vår tid botas sjuka från alla slags sjukdomar: Blinda få sin syn, döva få sin hörsel igen, de stumma tala, de halta gå, och de spetälska göras rena. Lovad och prisad vare Herrens namn! Vår förhoppning är också, att denna bibliska sanning skall i en allt större utsträckning omfattas av de troende, och att allt flera skola i tro mottaga Herren såsom sin läkare för kroppen, till dess det blir lika allmänt och lika enkelt att tro på honom i detta hänseende, som att tro på honom till pånyttfödelse och barnaskap.

Grunden för helbrägdagörelse för kroppen är densamma som den för själens frälsning, nämligen Jesu Kristi återlösnings- och försoningsverk, något som även framgår av flera bibelställen. I Jes. 53: 4, 5 läsa vi: "Men det var våra krankheter han bar, våra smärtor, dem lade han på sig, medan vi höllo honom för att vara hemsökt, tuktad av Gud och pinad. Ja, han var sargad för våra överträdelsers skull och slagen för våra missgärningars skull, näpsten var lagd på honom, att vi måtte få frid, och genom hans sår bliva vi helade". Ännu tydligare talar Matteus i kap. 8: 16, 17, där han säger: "När det hade blivit afton, förde de till honom många som voro besatta; och han drev ut andarna med sitt blotta ord, och alla som voro sjuka botade han, på det att det skulle fullbordas, som var sagt genom profeten Esaias, när han sade: 'Han tog på sig våra krankheter,

och våra sjukdomar bar han'." Av dessa ställen framgår tydligt, att liksom Jesus Kristus tagit på sig våra överträdelser och missgärningar, så har han även tagit på sig våra kroppsliga krankheter och smärtor, och på samma gång, som han bar våra synder upp på trädet, bar han också våra sjukdomar. Igenom sitt blod har Kristus utlöst oss från Satans rike och allt vad därtill hörer, och i detta blod är Satans makt över oss i alla hänseenden bruten. Då sjukdomen härflyter från mörkrets och dödens rike och ytterst från Satan själv, något som tydligt framgår av såväl Guds ord som den kristna erfarenheten, så är det ju klart att dess makt över oss även med avseende på sjukdom måste vara bruten, och att vi igenom Jesu död också äro utlösta ifrån sjukdomens makt. Att sjukdomen kommer från Satan, eller att det är han som kastar dem över oss, det lärer tydligt Guds ord. I Jobs bok, kap. 2: 7 läsa vi om huru Satan efter att först hava berövat Job allt det han ägde, t. o. m. hans söner och döttrar, gick "bort ifrån Herrens ansikte och slog honom med svåra bulnader, ifrån fotbladet ända till hjässan". Det var visserligen Gud som tillät honom att göra det och som även satte gränsen för hans verksamhets område; men det var dock Satan som utförde det. I Luk. 13: 10—17 berättas det om att Jesus botade en kvinna. som i aderton år hade varit besatt av en sjukdomsande, och detta hade till följd att hon var hopkrumpen och kunde ej räta upp sin kropp, d· v. s. att sjukdomsanden plågade henne på detta sätt. Synagogföreståndaren knorrade emot Jesus därför att han botade henne på en sabbatsdag, och det är med anled-

ning därav, som Jesus uttalar dessa anmärkningsvärda ord: "Och denna kvinna, en Abrahams dotter, som Satan har hållit bunden nu i aderton år, skulle då icke hon på sabbatsdagen få lösas från sin boja? Av dessa Jesu ord framgår tydligt att sjukdomen är en Satans boja i vilken han håller de stackars människobarnen bundna och i vilken han plågar dem.

På flera ställen i skriften finna vi att de onda andarna framställes såsom varande direkt orsak till sjukdom. I Mark. 9: 17 talas det om en gosse, som hade en dövstum ande, d. v. s. att han var tillföljd av den onde anden dövstum. Denne ande plågade honom förskräckligt, så att han kastade honom omkull och kom honom att gnissla med tänderna och bliva såsom livlös. Men så berättas det, att Jesus tilltalade den orene anden strängt och sade till honom: "Du stumme och döve ande, jag befaller dig: Far ut ur honom, och kom icke mer in i honom", med det resultat att gossen blev frisk. Samma tilldragelse omtalas i Luk. 9: 38—42, där det säges att Jesus tilltalade den orene anden strängt och gjorde gossen frisk och gav honom tillbaka åt hans fader. I Luk. 11: 14 läsa vi följande: "Och han (Jesus) drev ut en ond ande, som var dövstum. Och när den onde anden hade blivit utdriven, talade den dövstumme; och folket förundrade sig". Likaledes läsa vi i Matt. 9: 32: "När dessa voro på väg ut, förde man till honom en dövstum, som var besatt. Och när den onde anden hade blivit utdriven, talade den dövstumme. Och allt folket förundrade sig och sade: "Sådant har aldrig förut varit sett i Israel". I kap. 12: 22 berättas följande: "Då förde man

till honom en besatt, som var blind och dövstum. Och han botade honom, så att den dövstumme talade och såg". I Luk. 8: 27—35 berättas det om en man som var besatt av onda andar. Jesus utdrev de onda andarna och därefter säges det att folket funno mannen, ur vilken de onda andarna hade blivit utdrivna, sitta invid Jesu fötter, klädd och vid sina sinnen; och de betogos av häpnad. Av detta skriftställe framgår tydligt att mannen ifråga hade tillföljd av de onda andarna varit från sina sinnen, d. v. s. vansinnig; men i samma stund som de onda andarna blevo utdrivna, fick han sitt förstånd tillbaka. I Apg. 10: 38 säger aposteln Petrus angående Jesus: "Gud har smort honom med helig Ande och kraft, honom som vandrade omkring och gjorde gott och botade alla som voro under djävulens våld; ty Gud var med honom". Då Jesus enligt evangeliet gick omkring och botade de sjuka, så framgår av dessa apostelns ord att de sjuka voro under djävulens våld, eller m. a. o. att sjukdomen är av djävulen. I 1 Joh. 3: 8 säger denna apostel: "För den skull uppenbarades Guds Son, att han skulle nedslå djävulens gärningar". Då nu Jesu uppgift, som vi ovan påpekat, var att bota de sjuka, så bekräftar även detta bibelställe att sjukdomsfallen tillhöra djävulens gärningar. I 2 Kor. 12 kap. läsa vi om att Paulus vart uppryckt till paradiset och till tredje himmelen och att det gavs honom en törntagg i köttet, på det att han ej skulle förhäva sig över denna övermåttan höga uppenbarelse. Varuti denna törntagg bestod säges ej, men de flesta bibeltolkare äro ense därom att den skulle bestå i något kroppsligt lidande. Är denna tolk-

ning riktig så framgår av detta bibelställe otvetydigt att det kroppsliga lidandet är från Satan, ty aposteln tillägger: "En Satans ängel, som skall slå mig i ansiktet, för att jag icke skall förhäva mig".

Vända vi oss sedan till den kristna erfarenheten så får bibelordet sin bekräftelse där. Ty detta är nog vad var och en som gått trons väg i sjukdomsfall fått erfara, att de onda andemakterna hava mera med våra sjukdomar att göra än människor i allmänhet tro. Så har det i många fall inträffat, att då någon bedit med en sjuk, så har den sjuka blivit frisk, men sjukdomen har i stället kastat sig över den bedjande. Så berättar t. ex. pastor Barrat i Kristiania, att han vid ett tillfälle bad med en man som led av astma; mannen ifråga blev återställd men astman kastade sig över honom själv, så att han under flera dagar var så gott som oförmögen att arbeta. Evangelist Rosenqvist berättade för mig, huru han vid ett tillfälle bad med en man, som var svårt sjuk i nervfeber, med det resultat att mannen ifråga blev frisk, men febern kastade sig över honom själv, och det var först efter en ihärdig kamp i bön, som han blev den övermäktig. Flera liknande exempel skulle vi kunna anföra. Det har också ofta inträffat att då man bedit med en sjuk, så har denne blivit frisk, men sjukdomen har i stället kastat sig över någon annan person inom samma familj eller annorstädes. Dylika fall har jag själv varit med om flera gånger. Huru skall man nu förklara sådana tilldragelser om ej på så sätt, att de onda andemakterna äro verksamma till att kasta sjukdomarna över än den ena och än den andra. Då de bliva bortdrivna från den

ena personen äro de strax redo att kasta samma sjukdom över någon annan i närheten.

Efter att så hava stannat inför skriftens tydliga vittnesbörd bekräftad av den kristna erfarenheten, kunna vi tämligen säkert fastslå att sjukdomen härflyter från mörkrets och dödens rike och ytterst från Satan själv. Liksom Satan kastar över oss sina frestelser och anfäktelser för att därmed plåga oss i andligt hänseende, så kastar han också över oss sjukdomar för att därmed plåga våra kroppar. Men liksom vi igenom Jesu blod kunna hava en full seger över alla Satans frestelser och anfäktelser, så kunna vi ock igenom samma blod varda befriade från våra sjukdomar.

Men torde någon invända: Sjukdomen har varit mången till nytta med avseende på den andliga utvecklingen. Det är mycket riktigt. Men detsamma kan man ju även säga om de frestelser och anfäktelser, som möta oss här i livet. Nog hava dessa varit mången till nytta och fostran, men detta oaktat tro vi att de komma från Satan eller från hans utsända. Nog fick sjukdomen vara Job till fostran. I början av sitt lidande hade Job så mycket att säga om sig själv och om sin egen rättfärdighet, men till sist böjer han sig i ödmjukhet inför Herren, under det han säger: "Jag ordade om vad jag icke begrep, om det som var mig för underbart och det jag ej kunde förstå. — Därför tager jag det tillbaka och ångrar mig i stoft och aska". Men trots detta så säges det tydligt, att det var Satan som slog honom med de onda bulnader av vilka han led.

Så besannas det vad någon har sagt, att själva Satan får draga slipstenen medan Guds diamanter slipas.

Vi tro att Herren ej allenast vill bliva oss till helbrägdagörelse för våra kroppar, utan vi tro ock att han vill bliva vår fysiska styrka, så att vi kunna utföra det verk, vartill han har kallat oss. Vilken övermänsklig styrka kom icke en Simson till del därigenom att Guds Ande kom över honom t. ex. vid ett tillfälle då han slog tusen filistéer med en åsnekäk, eller då han tog Gasa stadsportar på sina axlar och bar dem upp på berget. Detsamma var förhållandet med profeten Elia, då hän på Karmels berg omgjordade sina länder och sprang framför Ahabs vagn den omkring tre svenska mil långa vägen fram till Jisrael, 1 Kon. 18: 46. Detta skedde därigenom att "Herrens hand hade kommit över honom". Det torde vara samma förhållande som aposteln åsyftar, då han utbrister: "Allt förmår jag i honom som giver mig kraft". Fil. 4: 13. Samma erfarenhet hava många Herrens tjänare fått göra. Så berättar John Wesley att han vid över åttio års ålder hade bättre hälsa och bättre syn än vid fyrtio år, och så frågar han. "Huru skall jag förstå detta om icke så, att Herren giver särskild kraft för det verk, som han vill att hans tjänare skola utföra". Den förut omnämnda A. B. Simpson berättar, att före den tid då han mottog Herren som sin läkare och sin inneboende fysiska kraft, kunde han endast med stor ansträngning predika tre gånger i veckan och måste därtill hava särskilda vilotider; men efter det han så gjort kunde han predika eller föreläsa ända till aderton gånger i veckan förutom en hel del annat arbete han

hade att utföra, och detta utan att känna sig trött. Om han någon gång hade känsla av trötthet, så lyfte han sitt hjärta till Gud i bön, och strax förnam han huru tröttheten försvann. Han säger sig också vid tillfällen hava fått erfara ett rent överjordiskt fysiskt välbefinnande. Något dylikt omtalar också en i vårt land känd evangelist i en av våra större dagliga tidningar. Han berättar hurusom han vid ett tillfälle insjuknade häftigt strax före ett för honom annonserat möte. Han bad till Gud om tillfrisknande och steg upp i tro på Herren med det resultat, att sjukdomen försvann; han blev frisk. "Och", säger han, "under en stund kände jag liksom vågor av fysiskt välbefinnande genomströmma min kropp". Den övernaturliga kraft, som vid dylika tillfällen kommer oss till del till helbrägdagörelse från sjukdom eller för utförande av det arbete Herren har givit oss att utföra, är vårt inneboende liv, Kristus själv. Den inneboende Kristus, eller Kristus i mig, fyller icke allenast min själ och ande, utan han vill även fylla min kropp med sin underbara kraft. Angående denna sak säger A. B. Simpson: "Herren Jesus kan vara kropp och nerver och livskraft och hjärna och sinne och tanke för den som enfaldigt vill förtrösta på honom och våga på hans kraft".

Det medel genom vilket vi mottaga denna kraft är tron. Liksom vi genom tron mottaga Kristus till pånyttfödelse, rättfärdiggörelse och helgelse, så hava vi ock att genom tron mottaga honom till helbrägdagörelse för våra kroppar. Denna gåva är liksom varje annan oss given genom Jesu död på Golgata, och det enda vi hava att göra är att igenom tron mottaga den för vår del.

Det är ej nog att vi bedja om helbrägdagörelse, vi måste också tro att vi äro helade och handla därefter. Det var ju så Jesus sade till de sjuka: "Ske dig som du tror; din tro har hulpit dig" o. s. v. Det finnes en del sjuka som säga, när man talar med dem om helbrägdagörelse: "Gud får göra med mig som han vill. Vill han göra mig frisk, så får han det; men vill han att jag skall vara sjuk, så är jag också nöjd därmed." Detta kan ju låta ödmjukt och undergivet, men det är icke tro. Huru skulle det månne gå för den, som söker frälsning, om han sade på samma sätt: Gud får göra som han vill. Vill han frälsa mig, så får han göra det; men vill han ej så göra, är jag nöjd med att bliva kvar i mina synder. Han skulle utan tvivel få bliva kvar i sin synd, ty det var icke tro. Tron griper tag i Guds löfte och försanthåller det. Är löftet sant, då måste det ske såsom det säger. Då vet jag vad Gud vill, ty Gud vill naturligtvis det han lovar. Har Gud lovat en sak, så kan det helt enkelt icke ske annorlunda än det löftet säger, om jag nämligen uppfyller villkoret för dess uppfyllande och tror detsamma, ty i annat fall skulle icke Gud vara sanningen själv. Det är ju så Johannes säger: "Om vi veta, att han hör oss, vadhälst vi bedja om, så veta vi ock, att vi redan hava det som vi hava bett honom om i vår bön", 1 Joh. 5: 15. Vad du, käre själ, som söker helbrägdagörelse för kroppen har att göra är att lägga din hand på Guds löften, taga ut dem i tro för egen del och tacka honom att du har det som löftet lovar. Men invänder du: Jag kan väl ej tacka för helbrägdagörelse, så länge jag känner sjukdomen i min

kropp. Det kan du visst göra, ty du har enligt Guds ord redan i tron, det du bett om. Detta förhållande praktiseras ofta i vardagslivet människor emellan. Du är i behov av penningar och går till en vän och ber honom hjälpa dig i din belägenhet. Han svarar: Kom till mig i morgon så skall du få det du behöver. Vad gör du då? Håller du på att klaga din nöd och ytterligare bedja om hjälp? Nej, du blir på ögonblicket lugn och säger: Tack skall du hava för hjälpen. Detta i trots av att du ej ännu fått ett enda öre. Men du litar på vännens löfte och tackar på förhand för den hjälp du vet du skall få i morgon. Lika säkert som att Gud har talat, skall den hjälp komma som han lovat i sitt ord; men sättet och tiden tillhör honom. Det är vad mången, som gått trons väg, fått erfara, att de vecka efter vecka och kanske månad efter månad få gå såsom i blind tro utan att någon hjälp förnummits, men då de ändock hållit ut i tron har hjälpen till sist, som det förefallit dem, helt plötsligt kommit. En frälsningsofficer, som av läkare förklarats vara obotligt sjuk i lungsot, fick efter det han vänt sig till Gud i bön och tro samt blivit behandlad enligt Jak. 5: 14, gå i tro under tvenne månaders tid under det att sjukdomen förblev vid ungefär samma stadium. "Då jag gick ut till mötena", berättade han, "kändes det som om jag ej skulle kunna fortsätta därmed i tio minuter. Men jag gick i tro, och Herren gav mig kraft för mötet, och när jag slutade detsamma var jag ungefär som då jag började det. Så fortsatte jag omkring två månaders tid, varefter sjukdomen på en gång helt och hållet försvann, och jag har ej vidare haft

någon känning av den". För egen del fick jag gå i omkring sex månaders tid innan den sjukdom varav jag led försvann. Men då gjorde Gud mig frisk på en natt, och jag har sedan dess ej haft något besvär av densamma.

Då det är fråga om tron få vi dock icke förväxla detta med den egna ansträngningen, ty detta leder oss in i träldom. Jag sammanträffade vid ett tillfälle med en skollärare. Vi kommo i samtal om religiösa spörsmål och bland andra även om helbrägdagörelse genom tron. Han sade då: "Det där har jag försökt, men jag kunde ej hålla ut därmed tillföljd av den förskräckliga självspänning som det medförde". Jag svarade: "Detta är ett stort misstag. Helbrägdagörelse genom tron medför ingen självspänning för så vitt tro förefinnes. Självspänningen kommer till följd av otron och består egentligen i brottningskampen mellan tro och otro. Har tron fått överhanden, är helbrägdagörelselivet, i likhet med troslivet på andra områden, en vila. Tror jag bestämt på uppfyllelsen av Guds löfte är jag inför alla eventualiteter fullkomligt lugn, ty jag vet att till sist måste det ske såsom löftet säger".

På en av de platser jag haft förmånen att verka Herrens verk sammanträffade jag med en syster i Herren, som hade ont i en fot. Hon hade förut erfarit Herrens helande kraft för sin kropp. "Men nu, "sade hon", är det som vore det omöjligt för mig att få någon hjälp. Jag har bedit, och jag försöker att tro, men det hjälper ej. Då jag suttit på möten, och då jag känt Guds Ande vara mycket nära, har jag tänkt: 'Nu skall

jag i tron taga ut hjälpen'. Men det har blivit som förr". Mitt svar blev: "Jag fruktar att Ni satt allt för mycket tillit till Eder tro och Edra försök att taga det. Bry Er ej så mycket om Er tro utan lämna foten åt Jesus, så skall Ni nog få erfara att foten blir bra". Ett par dagar därefter träffade jag samma syster; hon var då fullt bra i sin fot. "Jag gjorde som Ni sade", berättade hon: "Då jag kom hem, sade jag till Herren: 'Nu får du Jesus taga hand om min fot'! Så brydde jag mig icke vidare om den. Och nu är foten bra". Så skall det gå till. Liksom man förut anförtrott åt Herren sin själ och ande, så lägger man nu även sin kropp i Jesu armar. Sedan tänker man ej vidare på sjukdomen; man tänker endast på Jesus, på hans löfte, på hans nåd och kraft till att hjälpa, och med blicken endast fästad på Jesus tar man det ena trossteget efter det andra, till dess sjukdomen är övervunnen och hälsa och kraft kommit en till del; och hela ens varelse, ande, själ och kropp, uppfylles av lov och tack till Herren för hans underbara nåd och hjälp.

KRISTUS VÅR FÖRLOSSNING.

Att mänskligheten befinner sig i en fångenskap under syndens makt och Satans herravälde är något, som vi redan i det föregående visat. Denna fångenskap är å ena sidan bruten genom Jesu Kristi återlösning, i det att han därigenom utköpt oss från all dess våld. Han har utlöst oss ifrån syndens makt, ifrån sjukdomens boja och enligt aposteln från fattigdomens elände: "Ty", säger han, "I kännen vår Herre Jesu Kristi nåd, att han, ehuru rik, vart fattig för eder skull, på det att I genom hans fattigdom skullen varda rika", 2 Kor. 8: 9. Att aposteln här menar jordisk fattigdom och rikedom visar hela sammanhanget. Vi tro, att vi i Jesu Kristi återlösning och försoning hava återställelsens alla och fulla välsignelser oss givna. Men tyvärr har det visat sig, att vi människor hava ytterst svårt att tillägna oss dessa återlösningens välsignelser. Först och främst hava vi människor till vår egen skam och som bevis på vår dårskap svårt för att frigöra oss från synden, emedan vi, fördärvade som vi i oss själva äro, älska synden. Många fråga ej det ringaste efter, huru det går dem vare sig för tid eller evighet bara de få rasa ut i synden Man vill ej

stanna, och man vill ej tänka, utan endast rusa hejdlöst fram likt den vilt skenande hästen till dess man till sist störtar ned i såväl timligt som evigt elände. Särskilt utmärker sig vår tid för en dylik häpnadsväckande tanklöshet. Den närvarande utvecklingen går just i den riktningen, att man ej skall tänka framåt i tiden, utan endast leva för dagen och stunden. Om man har något att leva av för morgondagen eller när svårare tider inträffar, det frågar man ej efter, blott man får njuta och roa sig för stunden. Och hängiver man sig åt tanklösheten med avseende på den närvarande tiden, huru skall det då vara med avseende på den eviga tillvaron. Å andra sidan hava även sådana som tänka på de andliga och eviga tingen och verkligen söka frigörelse från synden, på grund av sin otro svårt för att tillgodogöra sig återlösningens välsignelser. I allmänhet mäktar man ej tillägna sig bibelns lära angående Kristi stora försonings- och återlösningsverk. Det är ju häpnadsväckande att kristenheten efter närmare 2,000 år icke förstår sin bibel bättre, än att man ännu hyllar den läran att människan icke här i tiden kan bliva frälst ifrån synden, ehuru skriften så tydligt säger, att Jesus kommit för att frälsa sitt folk ifrån deras synder. Vågar någon att förkunna den bibliska läran om frälsning från all synd, så häpnar många och utropar: Villfarelse, villfarelse! Akten eder för den läran! Det tyckes, som vore man mycket mera rädd om synden än sin själs frälsning. Likaledes anses förkunnelsen om vårt tillägnande av Kristi återlösning till helbrägdagörelse för våra kroppar mångenstädes såsom varande endast ett utslag för andlig över-

spändhet; trots det att denna lära genomgår hela bibeln. De andliga nådegåvorna ignoreras av många, och Guds ord tolkas efter eget behag. Under sådana förhållanden är det ju ej underligt om verkligt sökande själar hava svårt att fatta den bibliska sanningen och komma fram till verklig frigörelse. Vidare finnas människor, bundna i materialismens bojor, och de hava svårt för att tillägna sig de välsignelser och förmåner, som vi finna vara oss tydligt utlovade i Guds ord, emedan de måste mottagas enbart i tro. Ack vad vi människor hava svårt för att tro! Om man endast finge hjälpa till en smula själv, eller om man åtminstone finge hålla fast i något yttre hjälpmedel, begagna sig av några kyrkliga ceremonier eller dylikt, huru mycket lättare skulle det då icke vara för oss att komma i besittning av återlösningens välsignelser. Men då nu allt sådant är utelyckt, och vi hava att gå den nakna trons väg, huru svårt är ej detta för mången. Av dessa orsaker gå de flesta troende, trots de oerhört stora förmåner som äro dem skänkta igenom Jesu Kristi återlösning och försoning, där i sin fattigdom, bärande tyngden av såväl sin synd, sina sjukdomar, sin fattigdom och nöd, klagande, suckande och längtande efter sin slutliga förlossning genom döden. Därtill kommer att, då massan av människor ännu giver Satan rum, och många hava formligen invigt sig i hans tjänst, eller lik Ahab sålt sig till att göra det ont är, de troende få känna trycket av den synd och den ondska som omgiver dem här i världen. Huru ofta händer det icke, även i vår tid, att den rättfärdigas själ likt fordom Lot pinas av "de gudlösa människornas lösaktiga van-

del". Ja, det har som vi veta funnits tider då dessa gudlösa människor inspirerade av Satan själv hava rasat i de gräsligaste förföljelser mot Kristi uttagna skara på jorden, och då många tusen, ja miljoner fått giva sitt liv i en kvalfull död. Icke underligt om de troendes längtan då sträcker sig fram mot deras slutliga förlossning från jordens vedermödor, något för vilket de ofta givit uttryck i så väl bön, tal som sång. Icke underligt att en deras älsklingssång blivit: "Jag är en gäst och främling, som mina fäder här. Mitt hem är ej på jorden, nej, ovan skyn det är — Hem, hem, mitt kära hem! Ej finns en plats på jorden så skön som du mitt hem!" Ja, Guds ord säger oss, att hela skapelsen — vad som nämligen hörer jorden till — suckar och våndas samt längtar efter frigörelse från sin träldom under förgängelsen. Den, vars inre öra är öppet, hör hurusom från hela den under syndens förbannelse lidande skapelsen går en suck ur djupet av dess hjärta. Ett förhållande för vilket sångaren så kraftigt giver uttryck i orden: "Hör, vilken skälvande ångestfull suck går fram: Kommer dag ej snart?" Hör du ej suckan som uppstiger från de lidande djuren, från de av torka förbrända åkrarna, från träden med sina i förtid gulnade blad eller från blommorna med sina av frosten fördärvade kalkar. Ja, även från den yrande skaran därute i världen, där den fridlös och ångerfull jagar framåt på sin väg mot fördärvet, tränger sig samma suck efter frigörelse, lycka och sällhet fram.

Vi kunna fatta skriftens uttryck om förlossning i trefaldig betydelse: Den enskildas förlossning, försam-

lingens förlossning och hela mänsklighetens förlossning. Den enskildes förlossning sker i vanliga fall genom döden. Det är i denna mening som Job utbrister: "Jag vet, att min förlossare lever". kap. 19: 25. Döden är enligt Guds ord vår fiende, 1 Kor. 15: 26. Vi tro ej att döden någonsin kan, som somliga uttryckt sig, bliva vår vän. Döden utgår i likhet med sjukdomen från mörkrets och dödens rike och ytterst från Satan själv. Därför förefaller den oss alltid obehaglig, något från vilket man hälst vill slippa undan. Det var så för de kristna under apostlarnas tid, Paulus inberäknad, ty han säger: "Vi som ännu leva kvar i kroppshyddan, vi sucka och äro betungade, eftersom vi skulle vilja undgå att avkläda oss och i stället få överkläda oss, så att det som är dödligt bliver uppslukat av livet", 2 Kor. 5: 4. I dessa ord har han givit uttryck för den känslan att de hälst önskade undslippa döden och i stället få uppleva Kristi tillkommelse, då de i ett ögonblick skulle bliva förvandlade och upplyftade till Kristi möte i skyn. Vi betvivla att någon kan tänka på döden med känsla av verklig tillfredsställelse och behag, det medför alltid något dystert, ja hemskt. Men liksom sjukdomen, ehuru utgående från mörkrets och dödens rike, i många fall får vara Guds barn till fostran, så får också döden, ehuru utgående från samma håll, vara det medverkande redskapet till vår slutliga förlossning. Men även då det gäller döden är Kristus vår förlossare, ty han har genom sitt blod avbrutit dödens udd, så att nu kunna vi triumferande utbrista: "Du död, var är din udd; du dödsrike, var är din seger?" 1 Kor. 15: 55. Det är sant

att döden för tillfället griper våra kroppar med sina hemska klor och drager dem med sig ned i graven och förgängelsen; men detta är endast för en liten tid, ty den dag skall komma då Herren Jesus även i detta hänseende skall bryta hans makt och förlossa våra kroppar ur dödens och förgängelsens våld, i det han med sitt allmaktsord skall uppväcka dem igen, Joh. 5: 28—29; Uppb. 20: 11—15. Men vår ande, vi som tro på Herren Jesus Kristus, skall i samma stund, som döden utfört sin hemska mission och materiens boja är lossad, svinga sig upp till de högre rymderna ledsagad av änglarnas och helgonens skara för att där frigjord från all syndens tryck och jordlivets tvång intaga den högre mission, som av den store Mästaren kommer att förlänas henne. Huru mången stor ande har ej här varit fjättrad i en svag och kanske sjuklig kropp och tillföljd därav aldrig kommit till utövande av sin egentliga mission i livet. Den skall då varda löst från denna sin boja och därigenom också skickliggjord för sin högre mission.

Nu är emellertid att märka, att det är endast för dem som äro i Kristus Jesus för vilka döden medför slutlig förlossning. Haven I lagt märke till att då en människa skall dö, är det ingenting annat som kan giva henne frimodighet mer än en levande tro på Jesus Kristus. Huru förfärande mörk ter sig ej döden för den människa som saknar denna tro. Bjud den döende allt annat och det skall ej skänka henne vare sig lugn eller ro. Säg till den rike: Du har penningar, gods och guld, var lugn och dö i frid, och han skall svara dig: Nej, det duger ej längre. Detta har varit mitt allt i livet;

men då jag nu skall dö, är det mig av platt intet värde Nu behöver jag något annat. Säg likaledes till den lärde vetenskapsmannen: Du har ju din vetenskap, lita på den dö och var lycklig; och även han skall svara: Min vetenskap har jag levat för, men då jag nu skall dö, behöver jag något av den högre visheten för vilken jag intresserat mig så litet i livet. För huru mången fritänkare har ej hela deras teori i dödens stund fallit samman till ett intet. Denna teori kan möjligen hålla att leva på, om man har små anspråk på livet, men i döden duger den dock icke. Det är Jesus allena, hans nåd och underbara frälsning som håller i döden, och det är allena tron på hans blod som giver orubbligt lugn inför evighetens allvar. Men är allt igenom Jesu blod klart med Gud, och vilar man i Jesu armar då kan man också jubla i Herren, lova och prisa Gud när döden med sin hemska uppsyn grinar en i ansiktet. Det är också vad som förmärkts från troendes dödsbäddar, att då döden nalkas förbleknar allt annat utom Jesus. Förtjänst, arbete och verksamhet, allt faller samman till ett intet, endast Jesus blir kvar.

Huru annorlunda är det ej för dem som dö utan Jesus. För dem blir döden långt ifrån en förlossning, tvärtom blir den för dem en boja, långt hårdare än den de burit här i tiden. Vi tro att det kommande livet inom evigheten får sin motsvarighet av det närvarande livet. Den oro och de samvetskval, som plågat dem här eller den törst efter njutning och nöjen, som följt dem genom livet, skall för dem mångdubblas där, dock utan den ringaste möjlighet till lindring eller tillfredsställelse.

Vi hålla som mycket sannolikt, att de osaligt avlidnas andar drivas av sina begärelser och lustar omkring i rymden eller jordatmosvären utan rast eller ro och utan möjlighet till lugn eller vila. Bojan har endast dragits hårdare tillsammans, och bördan blivit allt tyngre. Allt hårdare och tyngre torde den ock komma att bliva ju längre de komma bort från Gud, och desto djupare de komma in i mörkrets och dödens tillstånd. Kära själ, skjut därför ej bort den hand, som i dag räckes dig till hjälp och frälsning; den hand som allena kan befria dig från den syndens och dödens boja i vilken du redan här blivit fjättrad. Jesus kan göra detta; men också han allena.

Församlingens förlossning kommer att ske genom dess förvandling och upptagande vid Kristi tillkommelse, då han nedstiger i skyn för att där möta sin brud. Då jag i andra skrifter, såsom »*De yttersta tingen*» och »*I Anden till Herrens dag*» behandlat ämnet: "Kristi tillkommelse och brudens upptagande", så vill jag hänvisa dem som intressera sig för studiet av detta stora ämne, till dessa böcker. Här vill jag inskränka mig till att endast påpeka hurusom det är uteslutande i Kristus och genom uppfyllelsen av hans Ande som vi skickliggöras för delaktigheten i brudskaran och för att med denna upplyftas till Kristi möte i skyn. Sannolikt är det endast dem som gjort erfarenhet av dopet i Kristus, som är liktydigt med den gamla människans död och begravning, som skola förvandlas och komma att upplyftas. Vid ett tillfälle hörde jag en troende syster berätta sin erfarenhet med avseende på beredelsen för Kristi tillkom-

melse. Hon sade: "Strax efter min omvändelse hade jag ingen visshet om huruvida jag var redo att möta Jesus i skyn eller ej. Ibland, då jag vaknade på morgonen, kom en formlig fruktan över mig i det jag tänkte: 'Om Jesus kommit i natt och hämtat hem sin brud, och jag ej fått följa med'? Till sist blev denna ställning mig outhärdlig, och jag började allvarligt bedja Gud giva mig visshet om huruvida jag var redo eller ej. Så en natt under det jag var försänkt i bön till Gud, hörde jag en röst tala till mig sägande: "Mitt barn, du kan väl förbliva stilla i min kärlek". Och i ett nu blev det klart för mig att det enda jag hade att göra för att vara redo då Jesus kommer är att förbliva i hans kärlek", d. v. s. i Kristus själv.

Att det är på grundvalen av Jesu blod, som brudskaran skall anses värdig för Kristi möte framgår av de fyra väsendenas sång, som Johannes hörde dem sjunga: "Du är värdig att taga boken och bryta hennes insegel, ty du har blivit slaktad och har köpt oss åt Gud med ditt blod utur alla stammar och tungomål och folk och folkslag och gjort dem åt vår Gud till ett konungadöme och till präster, och de skola regera på jorden". I de ovan nämnda böckerna påvisas att de fyra väsendena sinnebilda den nyss upplyftade brudskaran. I Uppb. 7: 14 säges om den skara som kommit ur den stora bedrövelsen — d. v. s. den skara som under den stora vedermödans tid kommer att upptagas för att förena sig med den förut upplyftade brudskaran — att "de hava tvagit sina kläder och gjort dem vita i Lammets blod". Ävenledes säges om de ett hundra fyrtiofyra tusen, som

Johannes såg stående med Lammet på Sions berg — förstlingsskaran av israels tolv stammar tillhörande den upptagna brudskaran — att de "hava blivit köpta", med Lammets blod nämligen, "från människorna till en förstling åt Gud och Lammet, kap. 14: 4. Av vad som här anförts framgår tydligt, att även församlingens slutliga förlossning vilar uteslutande på grundvalen av Jesu blods värde, och att hemligheten i dess förvandling och upplyftande till mötet i skyn är Kristus i oss, vårt härlighets hopp.

Men det är icke endast den enskilde och församlingen som skola förlossas från sitt förtryck, utan hela mänskligheten skall också en gång varda löst från sin träldom under syndens makt och Satans tyranni. Ja, hela skapelsen skall, enligt apostelns ord, "varda frigjord ifrån förgängelsens träldom till Guds barns härliga frihet", Rom. 8: 21. Liksom den enskilda människan måste födas på nytt, födas ut från syndens och dödens tillstånd till Guds Sons härliga frihet, så skall också hela världen en gång födas på nytt, Matt. 19: 28, födas ut från sitt nuvarande tillstånd av synd och död till härlig frihet genom dess återförening med Gud igenom Jesus Kristus. På samma gång som skriften säger att Kristus kommit för att frälsa den enskilda, så bär den oss också vittnesbördet att hans uppgift är att frälsa världen, Joh. 3: 17; 1 Joh. 4: 14. För närvarande håller Jesus på med sin mission att frälsa den enskilda, i det han uppsöker och uttager den ena här och den andra där för sin räkning och förenar dem med sin stridande församling här på jorden; men den tid skall också komma, då

han med sin krafts arm skall frälsa hela mänskligheten, en tid då man icke mera skall "behöva undervisa varandra inbördes och säga: 'Lär känna Herren'; ty de skola alla känna honom, från den minsta till den största", Jer. 31: 34; då Herren skall vara en konung över hela jorden, Sak. 14: 9; och då hela jorden skall vara full av hans lov, Hab. 3: 3. Som vi förut visat har Kristus redan genom sitt blod utköpt oss ur syndens och Satans välde, men då människorna, fördärvade som de genom synden äro, ej vilja gottgöra sig denna förmån så är det, detta oaktat, jämfört med den stora mängden endast ett fåtal som bliva frälsta. Därför måste Herren till sist gripa till ett ännu mera verksamt medel för att frälsa världen; han måste använda sin makt. För närvarande vädjar Herren genom sin nåd uteslutande till återlösningen igenom Jesu blod, men det skall komma en tid, då han även skall använda sin makt för att därigenom tillintetgöra ondskans välde på jorden.

När Kristus enligt återlösningsplanen givit sig själv Satan i våld till en återlösen i mänsklighetens ställe, så hade han också, därest det hos honom funnits någon som hälst rättfärdighetskänsla, bort för alltid uppgivit sina anspråk på jorden och mänskligheten. Men här, som alltid, visar sig Satan göra skäl för benämningen lögnens fader och orättfärdighetens furste. Trots det att mänskligheten genom Jesu död är återköpt utur Satans våld och åt Gud till egendom, så söker denne syndens och dödens furste alltfort att göra sin makt och inflytande gällande på jorden, i det han söker att bedraga och fördärva så många av människorna på jorden, som det är

honom möjligt, samt genom att fresta och förfölja Guds barn till det yttersta. Herren, som är långmodigheten själv, har fördrag med detta hans orättmätiga inkräktande på jorden till en tid. — Efter vår tidräkning och enligt vår uppfattning anse vi det vara allt för länge men vi böra komma ihåg, att för Herren är en dag såsom tusen år och tusen år såsom en dag, 2 Pet. 3: 8. — Dock skall den tid komma då Herrens tålamod i detta hänseende skall bliva slut, och då han skall taga makten i sin hand för att för alltid tillintegöra Satans välde och hans inflytande över mänskligheten. Det är då som kvinnans säd skall söndertrampa den gamla ormens huvud, detta efter det hon först har stungit honom i hans häl. Detta kommer att ske, då han på den vita hästen "drager ut såsom segrare för att segra", Uppb. 6: 2, då den stora världskatastrofen inträffar, varom profeterna på så många ställen tala, och som vi i allmänhet kalla den stora vedermödan, Jes. 26: 20, 21; Dan. 12: 1; Matt. 24: 21. Världen kommer i stort sett ej, såsom många föreställa sig, att frälsas genom en utveckling av den nuvarande missionsverksamheten. Denna kan endast tjäna som medel att uttaga så många som möjligt ur det närvarande världsväsendet, och att bereda dessa från världen uttagna för Jesu Kristi tillkommelse. I stort sett kommer världen att frälsas genom en katastrof, en sådan som mänskligheten aldrig förut upplevat på vår arma jord. Den kommer att bliva av så förskräcklig art, att i stort sett hela det nuvarande ogudaktiga släktet kommer att genom den förgöras och endast en kvarleva att lämnas kvar, Sef. 1: 18; Sak. 14: 16; Uppb. 19: 17—21.

Läsaren hänvisas vidare till boken "I Anden till Herrens dag" där denna sak mera utförligt behandlas. Det kommer då att gå det nuvarande släktet såsom det gick släktet före syndafloden. Då detta hade kommit därhän att det ej längre var till något gott dugligt, och Herren såg "att deras hjärtans alla uppsåt och tankar beständigt voro allenast onda", så att han ångrade att han gjort människorna på jorden, och han vart bedrövad i sitt hjärta, så kom, efter det Herren ytterligare givit dem ett hundra tjugo års bättringstid, den för dem förödande katastrofen i syndafloden, varigenom hela släktet förgicks med undantag av den lilla kvarlevan av åtta personer, som genom Herrens förordnande räddats undan förödelsen genom arken. Vi hava också senare exempel på att då ett folk eller samhälle kommit därhän i sin utveckling, att de ej längre äro till något gott dugligt, så hava de blivit helt och hållet utrotade från jorden. Så var förhållandet med de kananeiska folkstammarna, som enligt Herrens befallning blevo av israels folk tillspillogivna med män, hustrur och barn. När det nuvarande släktet i sin helhet fyllt sina synders mått, och det icke längre är till något gott dugligt, då kommer även för detsamma dess stora domstid, varunder det kommer att tillspillogivas.

Allt tyder på att vi äro synnerligt nära den tiden. Giva vi akt på det nuvarande släktet, så är det mycket som vittnar om, att det tillföljd av sin gudlöshet ej längre har någon uppgift på jorden att fylla, och att det närmar sig det tillstånd då det ej längre är till något gott eller nyttigt dugligt. Det tyckes bliva allt mer och mer omottagligt för alla verkligt religiösa intryck. Då vi

tänka på de jämförelsevis ytterst små resultat, som vinnas genom den intensiva missionsverksamhet som bedrivas i världen, så kan man inför denna företeelse bliva vemodig. I allmänhet är det litet folk i kyrkorna, och allra minst äro bönemöten besökta, under det att teatrar, biografer, danslokaler och andra nöjesställen äro överfyllda. Medan det i vår tid bygges ett bönehus, bygges det å många orter tio dansbanor. De äkta gammalkristliga omvändelserna med syndakännedom, syndanöd, verklig pånyttfödelse och jublande frigörelse bli alltmera sällsynta. De omvändelser, som man i vår tid mångenstädes utrapportera, äro mest sådana då man endast kommer med. Mången går in i en kristlig förening eller församling som man går in i en nykterhets- eller politisk förening, och för att finna skillnaden emellan de troende och världen behöver man i vår tid ofta söka med ljus och lykta. Blicka vi så ut över det arma, sargade och blödande Europa, så kan man också gripas av vemod. Folken äro så hemsökta, att man är färdig att med profeten utropa: "Det finnes ju intet helt på din rygg;" men vända sig till Gud vilja människorna det oaktat ej göra. De svälta, frysa. gripas av allehanda sjukdomar, synda och dö. Ingenting, vare sig evangelisk förkunnelse, nådig besökelsetid eller de svåraste hemsökelser kunna förmå dem att vända om till Gud. Alla dessa förhållanden visa att det nuvarande ogukaktiga släktet närmar sig det tillstånd, då det är odugligt till frälsning, något som också profetian säger oss skall vara det utmärkande för den yttersta tiden: "Den orättfärdiga

fortfare att göra orätt och den orene att orena sig", Uppb. 22: 11.

Men ej nog därmed. Vår samtid är behäftad med flera andra lyten, som peka i samma riktning. Huru är det med vår tids barnauppfostran? Den är mångenstädes att beklaga. Förr var det föräldrarna som befallde och barnen lydde; nu är det snarare motsatsen. Barnen befalla och föräldrarna få lyda. Tidsandan är sådan. Jag har t. o. m. hört troende föräldrar, som under jämförelse med sina föräldrars barnuppfostran djupt beklagat sin egen oförmåga att uppfostra sina barn. Följden blir, att ungdomen hemfaller under självsvåld och en mängd oarter, som måste bliva dem till skada för livet. Och sådan ungdomen är blir också den kommande generationen. Arbetsledan griper allt mer omkring sig inom mänskligheten. Under det våra fäder voro besjälade av verklig arbetsglädje, som gjorde dem till driftiga och nyttiga arbetare, så står vår samtid lamslagen under fullständig arbetsleda. Så kort arbetstid som möjligt, och så litet arbete som möjligt under arbetstiden, tyckes vara vår tids lösen. Ja, säger man, arbetaren behöver även tid för intellektuell förkovran. Huru många äro de som använda sin fritid till sådan? En på hundra, kanske icke det? Nej, de flesta använda sin fritid till att synda. Att supa, spela kort, dansa, sparka boll eller att sitta på biografen och att, till sin egen sedliga ruin, sluka en del mer eller mindre osedliga och fördärvliga romaner, det är vad de flesta använda sin fritid till.

Mycket tyder även på att intelligensen hos vårt släkte står inför ett sjunkande. Ty om kroppsarbetet

överskattas och överbetalas på intelligensens bekostnad, så kan resultatet ej bliva mer än ett, nämligen det att intelligensen sjunker. Hurudan är för övrigt vår tids intelligens? Jo, utvecklingen tyckes mer och mer föra den in i öppen strid mot Gud och hans ord. Av en sådan intelligens har mänskligheten ej stor nytta, i verkligheten är den till långt större skada än nytta. Kanske är det rent av bättre att den går under. Mänskligheten har på senare tiden gjort oerhörda framsteg i kulturelt hänseende, men på samma gång har den visat sig ej vara mäktig att bära kulturen. Ty i samma mån som kulturen stigit har också gudlösheten tagit överhand. Och när så sker, kommer kulturen endast att påskynda den stundande katastrofen till släktets egen undergång. Detta är ju också vad flera framstående män i vår tid förutsagt. En av vårt lands mera framstående författare liknade för någon tid sedan vårt släkte vid den som dansar aftonen före den yttersta domen. Och en framstående engelsk statsman yttrade för kort tid sedan i ett offentligt föredrag, att Europas folk nu stode där det gamla Babylon och Rom en gång i tiden stått, d. v. s. inför sin egen undergång. En tid stod jag mycket frågande inför profetians framställning angående denna katastrof, ty jag kunde ej föreställa mig de medel genom vilka en dylik förödelse skulle kunna äga rum. Men de senaste årens tilldragelser hava givit mig svaret på frågan. Folken själva komma att sköta om detta. Låt t. ex. det ryska folket fortsätta några år framåt, som det gjort de två senaste åren, och det skall sannolikt endast finnas en liten kvarleva kvar av detsamma.

Huru förfärande denna katastrof än kommer att bliva, skall den, det oaktat, medföra släktets pånyttfödelse. Liksom den enskilda födes såväl i naturligt som i andligt hänseende under nöd och smärta, så kommer också världen i sin helhet att födas på nytt under förfärande nöd och oerhörda lidanden. Denna katastrof kommer att innebära ett antingen — eller. Antingen måste människorna böja sig under Kristi spira och mottaga honom såsom konung eller också drabbas av hans tillintetgörande vredes gissel. Det är genom denna Guds vredes dom, som synden och ondskan för alltid skall tillintetgöras och sanningen och rättfärdigheten komma till sin fulla seger bland människorna och på jorden. Katastrofen avslutas därigenom att den ängel, som Johannes såg nedstiga från himmelen och som har nyckeln till avgrunden, och vilken ängel är Kristus själv, förbundets ängel, griper draken, den gamle ormen, det är djävulen och Satan, samt binder honom med den kedja han har i sin hand och nedkastar honom i avgrunden, där han hålles fängslad under tusen år, så att han ej vidare kan gå ut och förvilla folken, Uppb. 20: 1—3. O, du arma skapelse, du lidande mänsklighet, då skall du äntligen varda befriad från den förbannelsens boja som i form av syndens makt och Satans välde tryckt dig under årtusenden. Dittills har du måst skriva din historia med ditt eget blod, men därefter skall du få skriva den i ljuset från det härlighetens sken, som utstrålar från det nya Jerusalems stad, och som är Guds egen härlighet.

Men följa vi profetians framställning av denna katastrof, som i sig innesluter den stora avgörande striden

mellan Kristus och den stora draken, den gamle ormen, djävulen och Satan, så skola vi finna hurusom även denne alltigenom utkämpas på grundvalen av Jesu blod. Det var endast det slaktade Lammet som var värdigt att bryta de sju inseglen och öppna bokrullen i vilken den stora vedermödans tilldragelser voro inneslutna, Uppb. 5: 1—7. Icke åt honom som satt på tronen, d. v. s. Kristus såsom konungen, var denna värdighet given, utan åt Lammet, d. v. s. Kristus såsom återlösaren eller såsom mänsklighetens store överstepräst. Detta säger oss, att Kristi stora seger över ondskan i världen skall vinnas på grundvalen av Jesu återlösningsverk eller genom hans blods värde. Det var också Kristus själv, som satt på den vita hästen, och drog ut såsom segrare för att segra och vars namn var "Guds ord" och som var klädd i en mantel, vilken var doppad i blod, Uppb. 19: 11—13. Även detta är en sinnebild av att denna seger skall vinnas på grundvalen av Kristi blod. Det är igenom Jesu återlösning som Satans alla anspråk på människorna äro brutna. Men när han ej vill böja sig inför den lösepenning, som är given, eller erkänna giltigheten av Jesu blods värde, så kan också Kristus på rättfärdighetens grund och såsom rättfärdigheten själv upptaga maktstriden med Satan och hans anhängare på jorden till deras slutliga och fullständiga krossande och undergång. Vi tro ej medlet för världens pånyttfödande vara vare sig kapitalismen eller socialismen, militarismen eller passifismen, folkens förbund eller något dylikt; allt detta kommer att utmynna i ett ohjälpligt kaos och medverkar endast till utvecklingen av den stora världskatastrofen.

Det medel genom vilket denna förnyelse skall ske är Jesu Kristi Guds Sons blod. Det folk genom vilket Herren kommer att befolka först tusenårsriket och senare den nya jorden blir ej ensamt vare sig germaner, angelsackser, judar eller något annat folkslag på jorden, utan kommer att utgöras av kvarlevan efter den stora vedermödan, den skara, som böjt sig under Kristi spira och som korat honom till sin konung. De äro uttagna från alla jorders folk, stammar och tungomål till hans tjänst.

Vi tro vidare att världens pånyttfödelse har alltings återställelse till mål, d. v. s. att mänskligheten och jorden skall återställas till vad Gud en gång ämnat den att vara, och vad det före syndens inträde i världen också var. Med all sannolikhet kommer tusenårsriket att utgöra en viss övergångsperiod till själva återställelsetillståndet på den nya jorden. Det är i alltings återställelse som Kristus har fullbordat sitt frälsningsverk bland människorna, och förlossningen genom hans blod är verkställd. Därefter kommer han att nedlägga sitt ämbete inför honom, som givit honom all makt, Gud själv, och efter väl förrättat verk som det eviga Logos återuppgå i gudomsfullkomligheten. "Och så skall Gud bliva allt i alla", 1 Kor. 15: 28.

SLUTORD.

Såsom några slutord vill jag säga att det är med stor tvekan jag utgiver detta lilla arbete, detta av frnktan för att det skall giva anledning till strid angående vissa däri framställda tankar, något som jag allraminst avser. Jag har alls icke genom denna min framställning velat framträda såsom någon auktoritet på det teologiska området; utan har jag endast i all anspråkslöshet velat delgiva några mina tankar i hopp om att de kunna bliva någon sanningsökare till ledning och hjälp. Det jag mest fruktat för skall leda till diskussion äro mina tankar angående återlösningen. Min avsikt är dock icke att förmå någon till att uppgiva sin åskådning i denna sak om han förut har en sådan på vilken han kan vila och med vilken han känner sig tillfredsställd. Jag har endast velat komma dem till hjälp som i likhet med mig ej kunna komma till klarhet i någon av de i vår tid gängse teorierna angående försoningen och återlösningen, och många äro dessa enligt vad jag erfarit. Skulle du alltså ej finna min teori i denna sak tillfredsställande så gå den förbi, och låt oss ej strida därom, ty därmed vinna vi ej något. När vi så komma till slutet med våra teorier så stå vi, det hoppas jag, eniga däri att igenom Jesu död eller genom hans blod är syndens och Satans makt över oss människor bruten och vägen till Guds stora fadershjärta öppen. Och då vi äro eniga på den punkten så hava ju våra olika teorier, som leda dit, ej så mycket att betyda.

Till försvar för min teori angående återlösningen vill jag dock anföra att denna ingalunda är ny, som någon kunde antaga, den är tvärt om den allra äldste inom den kristna kyrkan. De äldste av kyrkans fäder och lärare hävdade just min uppfattning i denna sak. Den gjorde sig också gällande inom kyrkan ända fram till reformationen. Att Luther stod denna teori synnerligen nära är något som vi redan visat. Om jag minnes rätt så framhöll också lektor Waldenström i sin strid mot ställföreträdareteorien att dess enda logiska

slutledning var den åsikt som jag här framhållit. Är detta riktigt, och om vi ej kunna uppgiva denna teori, varför då ej godkänna denna logiska slutledning.

Andra skola måhända tycka att jag ej lägger lillräcklig betydelse i vattendopet. Skulle du så göra så låt oss icke heller tvista därom. Överväg de tankar jag här framför och skulle du därunder finna dem av intet värde, så gå dem förbi. Skulle de återigen för någon kunna bringa större klarhet i denna fråga och visa vägen till en större enhet mellan teori och praktik samt i någon mån utjämna den klyfta, som under århundraden gjort sig gällande bland Guds folk tillföljd av denna fråga, så vore detta en välsignad sak.

Till min ledsnad finner jag vid genomläsandet av tryckarken att åtskilliga tryckfel insmugit sig. Detta torde vara en följd av att jag nödgats läsa korrekturen på mina predikoresor. Den ärade läsaren torde benäget överse därmed och vara vänlig nog att själv rätta dem.

Av PASTOR PER NILSSON

ha förut följande böcker utkommit:

De yttersta tingen eller Kristi seger över världen.

Andra upplagan. Pris 1 kr. 25 öre. (För närvarande slutsåld).

I Anden till Herrens dag.

Pris 1 kr. 50 öre. Andra upplagan. (Evangelisk tolkning av Uppenbarelseboken). Innehåll: Profetians nyckel. Forntid och nutid i profetians ljus. De fyra väsendena inför tronen. De sju inseglen. Draken och vilddjuren. Solkvinnan, skökan och Babylon. De tusen åren och den nya jorden. Det nya Jerusalem. Omdöme: En pastor säger: »Har haft mycken nytta av boken». En annan: «Den bästa utläggning av Uppenbarelseboken jag läst. — Den giver något av värde.»

Underbara bönhörelser och Upplevelser.

Pris 1 kr. 75 öre. Andra upplagan. Ett femtiotal berättelser om huru underbart Gud hör sina barns böner. Denna bok är mycket trosstärkande för Guds folk och har blivit hårda fritänkare till frälsning.

Anskriet eller ett den yttersta tidens väckelserop.

Pris 1 kr. 50 öre. Innehåll: Anskriet. Jesus vid församlingens dörr. Andedopet och dess betydelse. Huru länge viljen I halta på båda sidor? Andens nådegåvor och Kristi lön.

De rekvireras under adress: Past. P. Nilsson, *Visby*.

Vid rekvisition av minst 10 ex. lämnas 30 % och av 20 ex. 33 1/3 % rabatt.